



**JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE  
MORSKIM DOBROM CRNE GORE**

**IZVJEŠTAJ O RADU  
JAVNOG PREDUZEĆA ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM  
CRNE GORE ZA 2016. GOD.**

**april 2017. god.**

---

**IZVJEŠTAJ O RADU JAVNOG PREDUZEĆA TOKOM 2016.godine** sadrži pregled godišnjih aktivnosti Javnog preduzeća koje se realizuju u pripremi i tokom trajanja turističke sezone, kratku analizu ostvarenja planiranih zadataka i ocjenu uređenosti kupališta i stanja u zoni morskog dobra tokom protekle turističke sezone i izvještajne godine.

#### PRIPREMA SEZONE

**U pripremi sezone, Javno preduzeće je realizovalo sve planirane aktivnosti.** U okviru redovne djelatnosti donijete su odluke i realizovane aktivnosti koje su pretpostavka za postupke ustupanja i blagovremenu pripremu turističke sezone, odnosno:

- Kao početni dokument, koji je i osnov za sve aktivnosti Javnog preduzeća u decembru 2015. god. donesen je Plan korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2016. god. koji sadrži ukupne prihode, rashode odnosno investicione aktivnosti Javnog preduzeća planirane za realizaciju tokom 2016. god.;
- Ujedno sa planom korišćenja sredstava donesen je i Plan javnih nabavki za 2016. god.;
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma krajem 2015. god. i u 2016. god., donijelo je dva Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra i to: Plan broj 01-22/488 od 11.12.2015. god. i Plan, koji je zamijenio prvi plan i jedini je važeći, broj 101-14/207 od 06.06.2016. god. a koji se odnosi na period 2016. – 2018. god.;
- Krajem 2015 i u prvoj polovini 2016. god. Javno preduzeće je sprovelo 62 otvorena javna nadmetanja za ustupanje djelova morskog dobra na korišćenje,
- U cilju blagovremene pripreme, organizacije, bezbjednosti i kontrole zone morskog dobra tokom turističke sezone, krajem aprila je organizovan radni sastanak sa predstavnicima relevantnih institucija (Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Uprava za inspeksijske poslove, Poreska uprava, Crveni Krst, lokalne komunalne policije i opštinski Sekretarijati iz Ulcinja, Bara, Budve, Tivta i Herceg Novog),
- Krajem aprila je organizovan seminar "Organizacija kupališta u 2016. god.". Seminar je organizovan u saradnji sa institucijama koje su uključene u realizaciju i kontrolu ovog segmenta turističke ponude a u cilju edukacije korisnika morskog dobra,
- Aktivnosti za obuku i licenciranje spasilaca sprovedene su u saradnji sa Crvenim Krstom Crne Gore. Ukupno je obavljeno 12 termina za provjeru sposobnosti već obučanih spasilaca radi obnove licenci, i 4 kursa za obuku novih spasilaca. Svaki spasilac koji je položio kurs dobio je međunarodno priznatu ILS licencu, koja važi za tekuću sezonu. Prema izvještaju Crvenog Krsta za 2016. god. ukupno je 537 spasilaca završilo obuku i ovjerilo licencu za tekuću godinu;
- Radi izdavanja Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima i ove godine, nadležni opštinski Sekretarijati formirali su Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova na kupalištima. Predstavnici Javnog preduzeća su bili članovi Komisija u opštinama: Herceg Novi, Tivat, Budva i Bar, dok u opštinama Kotor i Ulcinj nijesu bili članovi komisije i nijesu učestvovali u kontroli ispunjenosti uslova na kupalištima;
- Takođe, realizovane su predsezonske aktivnosti na uređenju obale kao i manji sanacioni radovi na objektima u zoni morskog dobra. Osnov za postupanje u realizaciji navedenih poslova bile su najčešće službene zabilješke kontrolora morskog dobra, zahtjevi građana ili mjesnih zajednica, nadležnih inspekcija kao i zaključci sa Koordinacionih tijela koji su održavani u pripremi turističke sezone

#### USTUPANJE I KORIŠĆENJE MORSKOG DOBRA

Javno preduzeće je, postupajući saglasno Zakonom utvrđenim nadležnostima, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, u pripremi sezone sprovelo tenderske postupke davanja u zakup djelova državne imovine prema Planu objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period 2016.-2018.god.koji se donosi u skladu sa Prostornim planom područja posebne namjene za zonu morskog dobra.

Planom objekata privremenog karaktera utvrđuju se privremene lokacije u granicama zone morskog dobra na kojima se privremeno, do njihovog privođenja namjeni, mogu postavljati privremeni objekti, njihova vrsta i namjena. Planom objekata privremenog karaktera se obuhvataju i djelovi morskog dobra koji se mogu urediti i koristiti kao kupališta, lokacije za privremene objekte u zahvatu kupališta, kao i lokacije za pristaništa i privezišta u svih šest primorskih opština (Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva, Bar i Ulcinj).



Na osnovu Uredbe o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini, Javno preduzeće kroz tenderske postupke realizuje Plan objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra i u pitanju su redovne aktivnosti koje se realizuju u pripremi svake turističke sezone a koje prethode zaključenju Ugovora o korištenju kupališta, privremenih i ostalih objekata.

Javno preduzeće je nakon sveobuhvatnih aktivnosti na obezbijeđenju zakonskih pretpostavki za sprovođenje javnih postupaka ustupanja (saglasnosti Upravnog odbora, saglasnosti nadležnog Ministarstva i saglasnosti Vlade Crne Gore), u periodu decembar 2015. god. – decembar 2016. god, organizovalo 62 otvorena javna nadmetanja za ustupanje slobodnih djelova obale, kupališta, privremenih lokacija, sportskih aktivnosti, pristaništa, privremenih objekata za potrebe marikulture, vikend kuća na Bojani i sl. (36 javna poziva i 26 ponovljenih).

Metodom zatvorenih koverti sproveden je 31 javni i ponovljeni tender a metodom javne aukcije 31 javni i ponovljeni tender i to:

- Za ustupanje javnih kupališta sprovedeno je 5 javnih poziva i 4 ponovljena metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje hotelskih/specijalnih kupališta sproveden je 1 javni tender i 2 ponovljena metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje hotelskih/javnih kupališta sproveden je 1 tender i 1 ponovljeni metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje lokacija za izgradnju novih kupališta prema planskim dokumentima sprovedeno je 8 javnih poziva i 1 ponovljeni metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje privremenih lokacija za postavljanje privremenih objekata i organizaciju ugostiteljskih terasa sprovedeno je 12 javnih poziva i 12 ponovljenih javnih poziva metodom javne aukcije,
- Za ustupanje privremenih objekata u vlasništvu javnog preduzeća, 1 javni poziv i 1 ponovljeni poziv metodom javne aukcije,
- Za ustupanje lokacija za obavljanje sportsko rekreativnih aktivnosti, 1 javni poziv i 2 ponovljena metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje lokacija za pomoćne objekte uz uzgajališta marikulture, 1 javni poziv i 2 ponovljena metodom javne aukcije,
- Za ustupanje lokacija za korišćenje pristaništa, 1 javni poziv metodom javne aukcije,
- Za ustupanje privežišta, 1 javni poziv metodom javne aukcije
- Za izgradnju luke nautičkog turizma, 1 javni poziv metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje lokacija za ribarske i vikend kuće, 3 javna poziva i 1 ponovljeni metodom zatvorenih koverti.

Lokacije koje se odnose na korišćenje privremenih objekata i terasa koji se nalaze na vlasničkim parcelama nijesu predmet tenderskih postupaka i cijena za korišćenje navedenih lokacija obračunava se u iznosu od 40% cijene utvrđene Cjenovnikom početnih naknada za korišćenje/zakup morskog dobra.

Postupak ugovaranja podrazumijeva ispunjenje prethodnih obaveza uključujući plaćanje ugovorene naknade, obezbijeđenje bankarskih garancija (garancije plaćanja) za sve zakupce koji plaćaju u ratama i saglasno Zakonu o turizmu dostavljanje posebne činidbene garancije za zakupce/korisnike kupališta.

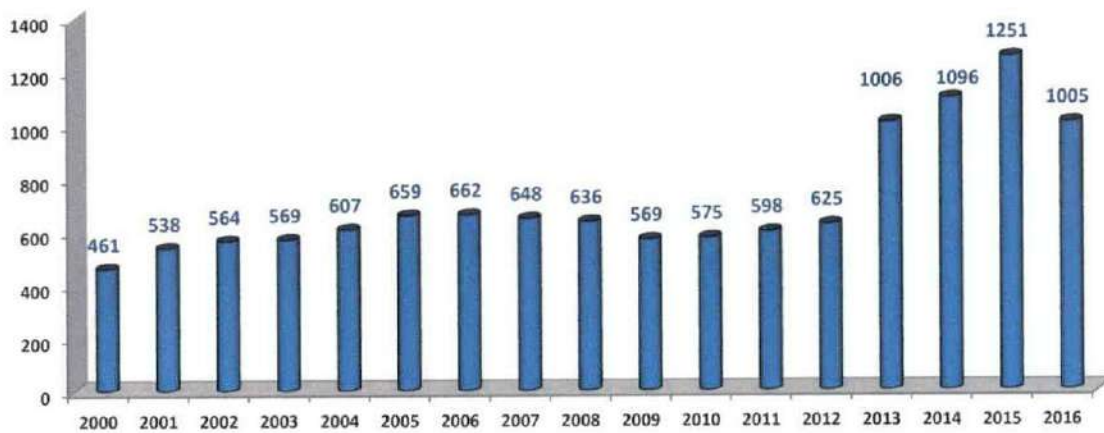
Po svim okončanim javnim pozivima za davanje na korišćenje djelova morskog dobra za uređenje postojećih i izgradnju novih kupališta, kao i ostalih djelova morskog dobra (privremene lokacije i terase ugostiteljskih objekata) u svim primorskim opštinama, zaključeni su Ugovori o korišćenju morskog dobra sa izabranim ponuđačima, a na osnovu donesenih rješenja, odnosno Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača od strane tenderskih komisija Javnog preduzeća.

Određeni broj kupališta i privremenih lokacija, za koja nije bilo zainteresovanih ponuđača na objavljenom i nakon toga ponovljenim tenderima ili se radi o korišćenju privatnog vlasništva koje je upisano u Listu nepokretnosti Uprave za nekretnine Crne Gore, ustupljena su neposrednim sporazumom.

Napominjemo da je od osnivanja Javnog preduzeća 1992. god. ovo bio najobimniji i najsveobuhvatniji postupak ustupanja lokacija i zemljišta u zoni morskog dobra koji je rezultirao zaključenjem 1005 Ugovora i to:

OPŠTINA	kupališta	privremeni objekti + kuće na Bojani	terase	pristaništa	ostali dijelovi obale i akva prostora
Herceg Novi	102	40	44	2	1
Kotor	23	37	35	3	2
Tivat	21	17	12	10	7
Budva	99	106	50	1	6
Bar	44	47	31	2	-
Ulcinj	41	60+154	7	1	-
<b>UKUPNO:</b>	<b>330</b>	<b>307+154</b>	<b>179</b>	<b>19</b>	<b>16</b>

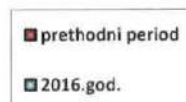
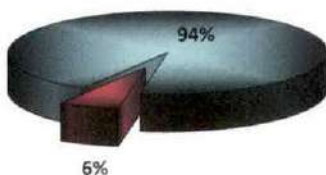
Grafikon 1: Broj zaključenih Ugovora od 2000 – 2016. god.



Smanjenje broja zaključenih Ugovora u odnosu na prethodnu 2015. god. rezultirano je manjim brojem zaključenih Ugovora za vikend kuće na Bojani iz razloga što su tenderski postupci raspisani tek krajem 2016. god i početkom 2017. god i postupak zaključenja Ugovora je još uvijek u toku.



O ukupnog broja važećih Ugovora tokom 2016. god. (1005 Ugovora), putem neposrednog sporazuma ili na osnovu privatnog zemljišta ustupljeno je ukupno 172 Ugovora i od tog broja u opštini Herceg Novi 43 Ugovora, u opštini Kotor 20 Ugovora, u opštini Tivat 19 Ugovora, u opštini Budva 42 Ugovora, u opštini Bar 15 Ugovora i u opštini Ulcinj 33 Ugovora.



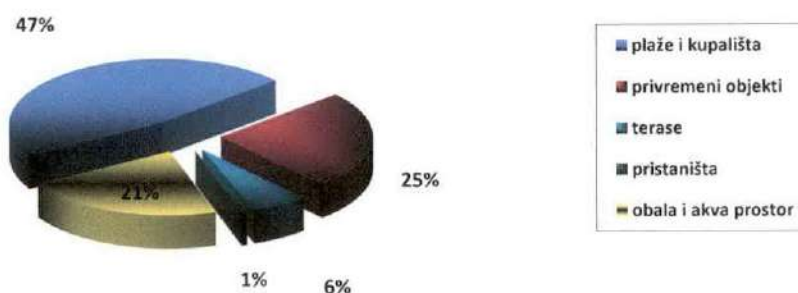
O ukupnog broja važećih Ugovora tokom 2016. god. (1005 Ugovora), iz prethodnog perioda je važećih 62 Ugovora i od tog broja u opštini Herceg Novi 23 Ugovora, u opštini Kotor 5 Ugovora, u opštini Tivat 12 Ugovora, u opštini Budva 14 Ugovora, u opštini Bar 7 Ugovora i u opštini Ulcinj 1 Ugovor.



Ukupna ugovorena naknada zaključenih Ugovora važećih tokom 2016. god. (obuhvatajući ranije zaključene ugovore kojima je Aneksima utvrđena godišnja naknada za korišćenje morskog dobra i naknada iz ugovora zaključenih tokom 2015 god.) ukupno iznosi 6.829.466,15 eura.

Od navedenog broja :

- ukupna vrijednost ugovorene naknade za plaže i kupališta iznosi 3.207.847,96 eura
- ukupna vrijednost ugovorene naknade za privremene objekte i kuće na Bojani iznosi 1.697.215,39 eura
- ukupna vrijednost ugovorene naknade za terase ugostiteljskih objekata iznosi 412.126,50 eura
- ukupna vrijednost ugovorene naknade za ustupanje djelova obale, akva prostora isl. iznosi 1.470.417,30 eura
- ukupna vrijednost ugovorene naknade za ustupanje pristaništa i privežišta iznosi 41.859,00 eura



Od ovog ostvarenog/ugovorenog prihoda, Javnom preduzeću pripada 3.414.737,37 eura a primorskim opštinama pripada iznos od 3.414.728,78 eura, a sve saglasno Članu 28 i 76B Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

#### Dugoročni Ugovori:

Javno preduzeće je u skladu sa Zakonom o morskome dobru u periodu od svog osnivanja sa različitim intenzitetom i sa različitim rezultatima zaključivalo dugoročne ugovore o korišćenju morskog dobra koji su uvijek bili usmjereni na realizaciju planskih dokumenata odnosno investicionih aktivnosti i trajnih ulaganja u morsko dobro.

U periodu od 1997. god. do 2003. god. zaključen je određeni broj dugoročnih investicionih ugovora i predugovora sa ciljem realizacije investicionih projekata u zoni morskog dobra, tako da je u jednom periodu bilo na snazi preko 50 dugoročnih ugovora dužih od jedne godine.

U kasnijem periodu prateći trogodišnje Planove objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra, Javno preduzeće je zaključivalo ugovore o korišćenju na period od maksimalno 3 godine i gotovo zaustavilo procedure ugovaranja dugoročnog korišćenja morskog dobra.

Nakon donošenja novog Zakona o državnoj imovini i Uredbe o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini, a saglasno usvojenim planskim dokumentima, prije svega Državnim studijama lokacija u okviru Prostornog plana područja posebne namjene stekli su se uslovi za ponovno otvaranje postupaka davanja u zakup/korišćenje neizgrađenih djelova morskog dobra sa ciljem realizacije odobrenih projekata. Javno preduzeće je postupajući saglasno Zakonom utvrđenim nadležnostima, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, u cilju realizacije usvojenih planskih dokumenata u prethodne dvije godine sprovelo više tenderskih postupaka davanja u zakup djelova državne imovine sa ciljem izgradnje, uređenja i stavljanja u funkciju neuređenih i neizgrađenih djelova morskog dobra.

U skladu sa zaključcima Vlade Crne Gore pripremljen je inicijalni program izgradnje novih kupališta što je i jedan od prioriteta rada Javnog preduzeća da pored uređenja, opremanja i standardizacije postojećih i izgrađenih plaža radi na izgradnji i uređenju novih kupališta saglasno planskim dokumentima.

Postupajući u skladu sa navedenim, kroz postupke koji podrazumijevaju prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore na Odluku o objavljivanju Javnog poziva za zakup obale za realizaciju planskih dokumenata nakon sprovedenih tenderskih postupaka tokom 2015. i 2016. god zaključeno je 13 novih ugovora od kojih se 11 odnosi na izgradnju novih kupališta sa ukupno procijenjenom investicionom vrijednošću od 13.433.272,50 eura.

Ukazujemo takođe, da je Vlada Crne Gore svojim zaključcima iz novembra 2014. god. ograničila trajanje ugovora o dugoročnom zakupu djelova obale na period od 5 i 7 godina ali je Zaključcima iz 2015. god. data saglasnost za zaključenje ugovora sa dužim periodom trajanja saglasno čemu su i sprovedeni postupci i zaključeni Ugovori na 10, 15 i 30 godina

**Pregled dugoročnih investicionih Ugovora zaključenih tokom 2015 i 2016. god.**

Investitor	Lokacija	Rok	Godišnja zakupnina u €	Procijenjena vrijednost investicije u €	Procijenjeno vrijeme trajanja investicije
<b>HERCEG NOVI</b>					
DRUŠTVO "IMPERIO HOLDINGS LIMITED" D.O.O. iz Herceg Novog	Meljine	30 godina	6.600,00	11.518.277,50	60 mjeseci
VAVIĆ SLAVKO iz Herceg Novog	Kumbor	15 godina	300,00	215.000,00	24 mjeseca
DRUŠTVO "BOJANIĆ COMPANY" D.O.O. iz Herceg Novog	Đenovići	15 godina	500,00	68.085,00	48 mjeseci
DRUŠTVO »PAPAGAJ« DOO iz Herceg Novog	Đenovići-Baošići	15 godina	183,70	100.000,00	6 mjeseci
DRUŠTVO "T&ELADA" D.O.O. iz Herceg Novog	Baošići	5 godina	50,60	45.550,00	12 mjeseci
DRUŠTVO "B 10" D.O.O. iz Herceg Novog	Bijela	10 godina	180,00	45.000,00	28 mjeseci
DRUŠTVO "POLITROPUS" D.O.O. iz Tivta	Bijela	7 godina	841,50	350.000,00	18 mjeseci
DRUŠTVO »GREEN CLUB« DOO iz Tivta	Bijela	7 godina	111,00	10.000,00	30 dana
DRUŠTVO "DABIŽINOVIĆ" D.O.O. iz Herceg Novog	Bijela	5 godina	100,00	15.445,00	30 mjeseci
„OHM MAMULA MONTENEGRO DSD„ iz TIVTA	Arza	30 godina	5.068,00	160.000,00	30 mjeseci
<b>KOTOR</b>					
DRUŠTVO "MIBOST-JOKETIĆ" D.O.O. iz Kotora	Dobrota	15 godina	60,00	114.000,00	48 mjeseci
DRUŠTVO "SERZMAN INCORPORATED" D.O.O. iz Kotora	Dobrota	30 godina	352,00	699.615,00	36 mjeseci
<b>BAR</b>					
DRUŠTVO "BARAKUDA 2" D.O.O. iz Podgorice	Dobre Vode	5 godina	8.116,00	92.300,00	
<b>UKUPNO</b>				<b>13.433.272,50</b>	



## UREĐENOST KUPALIŠTA

Od ukupno 395 kupališta definisanih Planom, prema namjeni ih je 343 javnih, 40 hotelskih, 7 specijalnih (nudistička/ženska, kupališta namijenjena dječijim odmaralištima i kupališta namijenjena banjskim lječilištima) i, po prvi put, 5 gradskih kupališta na kojima nema mogućnosti postavljanja plažnog mobilijara. Sva kupališta predviđena planom organizuju se u skladu sa Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati uređena i izgrađena kupališta.

Za organizaciju svakog pojedinačnog kupališta, Javno preduzeće, kao sastavni dio Ugovora o korišćenju morskog dobra izdaje uslove za uređenje i opremanje kupališta kojima se preciziraju neophodna infrastruktura i elementi za organizaciju u skladu sa Pravilnikom o uslovima koja moraju da ispunjavaju uređena i izgrađena kupališta.

**Tokom 2016. god. izdato je 330 uslova za uređenje kupališta sa pratećim skicama, i to 97 u opštini Herceg Novi, 21 u opštini Kotor, 23 u opštini Tivat, 103 u opštini Budva, 43 u opštini Bar i 43 u opštini Ulcinj.**

Radi izdavanja Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima i ove godine, nadležni opštinski sekretarijati formirali su Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova na kupalištima. Komisije su imale zadatak da izvrše kontrolu ispunjenosti uslova na svakom pojedinačnom kupalištu, shodno Pravilniku o uslovima koja moraju da ispunjavaju uređena i izgrađena kupališta, zaključenim Ugovorima o korišćenju morskog dobra i Uslovima za uređenje i opremanje kupališta. Na osnovu pozitivnog zapisnika komisije i ostale dokumentacije opštinski sekretarijati su izdavali Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima. Predstavnici Javnog preduzeća su bili članovi Komisija u opštinama: Herceg Novi, Tivat, Budva i Bar, dok u opštinama Kotor i Ulcinj nijesu bili članovi komisije i nijesu učestvovali u kontroli ispunjenosti uslova na kupalištima.

Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova na kupalištima su započele sa radom 29. aprila 2016. god. i radile do 01. septembra 2016. god. i sačinile ukupno 263 zapisnika sa pratećom foto-dokumentacijom.

**Tokom sezone 2016. god. Javno preduzeće je ustupilo na korišćenje ukupno 330 kupališta. Na osnovu pozitivnih komisijskih zapisnika, nadležni opštinski sekretarijati su izdali ukupno 279 ili 84,5% Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.**

### Opština Herceg Novi

Na području opštine Herceg Novi ustupljeno je 97 uređenih i izgrađenih kupališta, od kojih je 81 ili **83,5% ispunilo propisane uslove i dobilo Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.** Ostala kupališta nijesu ispunila uslove ili nijesu podnijela potrebnu dokumentaciju i zahtjev za izlazak opštinske Komisije. Tokom sezone u sklopu kontrole kupališta sačinjeno je ukupno 127 zapisnika, od toga 81 komisijskih i 46 redovnom kontrolom službenika Javnog preduzeća.



### Opština Kotor

Od ukupno 21 ustupljenog kupališta na području opštine Kotor, 16 ili **76,2% kupališta je dobilo Odobrenje od strane nadležnog opštinskog sekretarijata.** Ostala kupališta nijesu ispunila propisane uslove ili nijesu podnijela potrebnu dokumentaciju i zahtjev za izlazak opštinske Komisije. Redovnom kontrolom kupališta od strane službenika Javnog preduzeća sačinjeno je ukupno 28 zapisnika sa pratećom foto dokumentacijom. Komisijski zapisnici od strane Sekretarijata za razvoj preduzetništva, komunalne poslove i saobraćaj nijesu dostavljeni Javnom preduzeću, a predstavnici Javnog preduzeća nisu učestvovali u radu ove komisije.





Opština Tivat

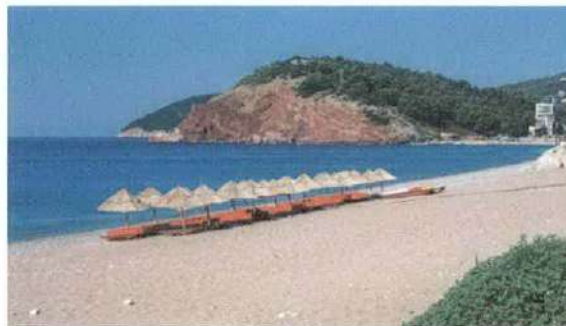
Na teritoriji opštine Tivat, Javno preduzeće je ustupilo 23 kupališta. Od strane Sekretarijata za finansije i ekonomski razvoj za **21 kupalište ili 91,3% je izdato Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima**. Ostala 2 kupališta nijesu ispunila propisane uslove tokom sezone. Kontrolama kupališta tokom sezone sačinjeno je ukupno 48 zapisnika i to komisijskom kontrolom 24 i redovnom kontrolom službenika Javnog preduzeća 24 zapisnika i službenih zabilješki sa pratećom foto dokumentacijom.

Opština Budva

Od ukupno 103 ustupljenih uređenih i izgrađenih kupališta na području opštine Budva **izdato je 83 ili 80,6% Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima**. Ostala kupališta nijesu ispunila propisane uslove ili nijesu podnijela potrebnu dokumentaciju i zahtjev za izlazak opštinske Komisije. Komisijskom kontrolom organizacije kupališta u kojoj su članovi bili službenici Javnog preduzeća sačinjeno je ukupno 82 zapisnika sa pratećom foto dokumentacijom, dok je redovnom kontrolom službenika Javnog preduzeća sačinjeno 97 zapisnika, što ukupno iznosi 179 zapisnika za područje opština Budva.

Opština Bar

Na području opštine Bar ustupljeno je 43 kupališta od kojih je **37 ili 86,1% dobilo Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima** od strane nadležnog sekretarijata. Ostala kupališta nijesu ispunila propisane uslove ili nijesu podnijela potrebnu dokumentaciju i zahtjev za izlazak opštinske Komisije. Kontrolama kupališta tokom sezone sačinjeno je ukupno 77 zapisnika i to komisijskom kontrolom 39 i redovnom kontrolom službenika Javnog preduzeća 38 sa pratećom foto dokumentacijom.

Opština Ulcinj

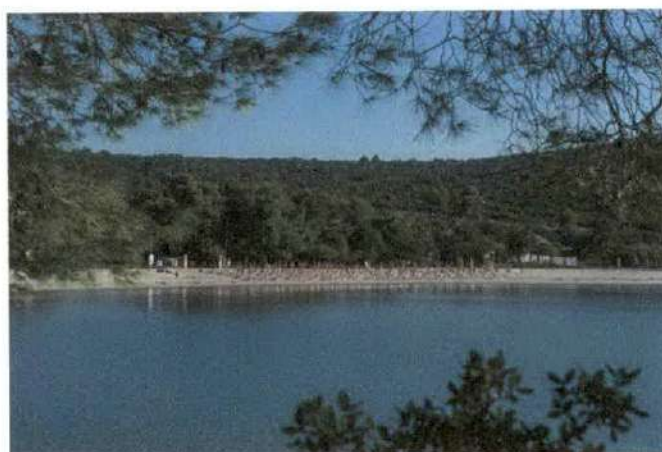
Od 43 ustupljenih uređenih i izgrađenih kupališta u Ulcinju, za 41 kupalište ili **95,4% je izdato Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima** od strane Sekretarijata za privredu i ekonomski razvoj. Ostala kupališta nijesu ispunila propisane uslove ili nijesu podnijela potrebnu dokumentaciju i zahtjev za izlazak opštinske Komisije. Tokom redovne kontrole službenika Javnog preduzeća sačinjeno je ukupno 60 zapisnika i službenih zabilješki sa pratećom foto dokumentacijom, dok je komisijskom kontrolom sačinjeno 37 zapisnika, što je ukupno 97 zapisnika na području opštine Ulcinj.





Upoređujući postotak svih uređenih i izgrađenih kupališta koja su ispunila uslove sa predhodnim godinama, može se zaključiti da je ove godine oko 10% kupališta manje ispunilo uslove i dobilo Odobrenje za obavljanje turističkih djelatnosti na kupalištima. Ni u jednoj opštini nije došlo do unapređenja u organizaciji kupališta u odnosu na predhodne godine, kupališta u opštini Kotor imaju najmanju stopu ispunjenosti uslova, dok je značajan pad u organizaciji kupališta ove sezone evidentan u opštini Budva.

Opština	2014. godina	2015. godina	2016. godina
Herceg Novi	98.3%	95%	83.5%
Kotor	55.5%	89%	76.1%
Tivat	100%	91%	91.3%
Budva	93%	95.4%	80.5%
Bar	80%	87.5%	86%
Ulcinj	69.4%	97%	95.3%
<b>Crnogorsko primorje</b>	<b>86,8 %</b>	<b>94,0 %</b>	<b>84,5 %</b>



#### MEĐUNARODNI PROGRAM PLAVA ZASTAVICA

U sezoni 2016. god., dodijeljeno je 25 Plavih zastavica i 10 sertifikata za kupališta koja su bila u pilot fazi Programa. U pilot fazi bila je i "Marina Bar" u Baru. Svečani početak Programa obilježen je na plaži "Safari beach" u Ulcinju, 05. juna 2016. god.

#### Plaže sa Plavom zastavicom

1. kupalište „*Club Hotel Riviera*“, Njivice – korisnik „Riviera Management and development resort“
2. kupalište „*Stevuzo*“, uvala Dobreč – korisnik Društvo "Northstar" doo i Banićević Zoran
3. kupalište „*Kalardovo*“, Kalardovo – korisnik „Kalardovo plus“ doo
4. kupalište „*Plavi Horizont*“, Plavi horizont – korisnik „Primorje hotels & restaurants“ A.D. Tivat
5. kupalište „*Almara beach*“, Oblatno – korisnik „Mont Voyage“ doo
6. kupalište „*Blue Beach*“, Jaz – korisnik Mikijelj Dragan i Ivanović Slobodan
7. kupalište „*Escallera*“, Jaz – korisnik Društvo „Escallera“ doo
8. kupalište „*S and I beach life*“, Jaz – korisnik Društvo „S & I company“ doo
9. kupalište „*Poseidon*“, Jaz – korisnik „Poseidon - Budva“
10. kupalište „*Time out*“, Slovenska – korisnik „Amon Express“ doo
11. kupalište „*Dolcevita*“, Bečići – korisnik Dražen Pejović
12. kupalište „*Sveti Toma*“, Bečići – korisnik doo „ProAqua Montenegro“
13. kupalište „*Queen of Montenegro*“, Bečići – korisnik doo „Queen management“ Budva
14. kupalište „*Kamenovo 17A*“, Kamenovo – korisnik „Kamenovo beach“ doo
15. kupalište „*Kamenovo 17B*“, Kamenovo – korisnik „La Suerte“ doo
16. kupalište „*Lučice*“ Petrovac – korisnik „Pester Co“ doo

17. kupalište „*Paradiso*“, Utjeha – korisnik „Alexander & Una“ doo
18. kupalište „*Centar*“, Sutomore – korisnik „Plaza Centar“ doo
19. kupalište „*Toni gril*“, Velika plaža – korisnik „Toni gril“ doo
20. kupalište „*Miami*“, Velika plaža – korisnik „Miami“ doo
21. kupalište „*Evropa beach*“, Velika plaža – korisnik „Evropa beach“ doo
22. kupalište „*Mojito*“, Velika plaža – korisnik „Stefandro“ doo
23. kupalište „*Safari*“, Velika plaža – korisnik „Dely tours“ doo
24. kupalište „*MCM beach*“, Velika plaža – korisnik „MCM Rental Service“ doo
25. kupalište „*Copacabana*“, Velika plaža – korisnik „Copacabana Montenegro“ doo

#### Plaže u pilot fazi Programa Plave zastavice

1. kupalište „*Mirište*“, Luštica – korisnik „Mirišta“ doo
2. kupalište „*Bay beach*“, Igalo – korisnik „Mistic Company“ doo
3. kupalište „*Ploče*“, Platamuni – korisnik „Piastra“ doo
4. kupalište „*Sen Tropez*“, Slovenska plaža – korisnik „Pinokio“ doo
5. kupalište „*Bela Vista*“, Bečići – korisnik „Mikro-international“ doo
6. kupalište „*Drobni pijesak*“ – korisnik Mijač Lazar
7. kupalište „*Ponta*“, Petrovac – korisnik „Ponta Petrovac“ doo
8. kupalište „*Korali*“, Sutomore – korisnik HTP „Trend Korali“ A.D.
9. kupalište „*Pearl beach*“, Velika plaža – korisnik doo „Hilti hill“
10. kupalište „*Mar Buena*“, Velika plaža – korisnik Kučević Alma

Prema izvještaju nacionalnog koordinatora Programa, crnogorske plaže sa Plavom zastavicom ni ovog ljeta nijesu bile predmet međunarodne kontrole ispunjenosti kriterijuma, ali je obavljena kontrola na nacionalnom nivou. Pored kontrolora Javnog preduzeća, koji su u redovnom obilasku svih plaža provjeravali i one sa Plavom zastavicom, krajem jula i tokom avgusta predstavnici ECOM-a (nacionalnog operatera programa) i Javnog preduzeća su obišli kupališta u pilot fazi i redovnom programu u svim opštinama.

Opšti utisak nakon kontrole je bio vrlo dobar, prije svega konstatovan je visok stepen uređenosti i organizacije kupališta, čistoća toaleta i spasilačka služba. Uočeni su i manji propusti u ispunjenosti kriterijuma na pojedinim kupalištima (nedostatak podataka o kvalitetu morske vode i neoznačene kante za reciklažu). Na većini kupališta su postavljene nove informativne table, što je bio jedan od glavnih nedostataka prošle sezone. Date su i preporuke kako da se unaprijedi ispunjenost kriterijuma Programa. Posebna pažnja tokom kontrole je posvećena kupalištima u pilot fazi, koja se tek pripremaju za redovan program, kao i onim plažama koje su po prvi put sa plavom zastavicom u sezoni.

#### **ODRŽAVANJE, UREĐENJE I IZGRADNJA MORSKOG DOBRA**

Javno preduzeće je i tokom 2016. god., u saradnji sa korisnicima morskog dobra, obezbijedilo održavanje, uređenje i unapređenje korišćenja morskog dobra, nastojeći da poboljša komunalnu uređenost plaža i priobalnog prostora, uvede standarde i modernizuje opremu i sadržaje na svim kupalištima.

Za djelove morskog dobra koji nijesu ustupljeni pojedinačnim korisnicima, a koji su sa stanovišta njihovog korišćenja značajni (javne površine, parkovi, šetališta, trgovi i sl.) ili oni djelovi morskog dobra na kojima angažovanje korisnika nije dovoljno, Javno preduzeće je u prethodnom periodu obezbijedilo redovno čišćenje i održavanje saglasno Ugovorima o korišćenju i namjeni prihoda od naknada za korišćenje morskog dobra koje su potpisivale sve primorske opštine sa Javnim preduzećem.

**Potpisanim Ugovorima opštine su se saglasile da se prihodi od pripadajućeg dijela naknade za korišćenje morskog dobra usmjere na finansiranje redovnog cjelogodišnjeg obavljanja komunalnih aktivnosti u zoni morskog dobra. Međutim, tokom 2016. god. opštine Budva, Bar i Kotor nijesu potpisale Aneксе ugovora o saradnji, te je Javno preduzeće na sebe moralo preuzeti dio obaveza oko čišćenja i održavanja zone morskog dobra.**

**Ugovori o korišćenju i namjeni prihoda od naknada za korišćenje morskog dobra sadrže obaveze oko:**

- 1) sveobuhvatnog održavanje čistoće i komunalnog reda u zoni morskog dobra;
- 2) sezonsko i vansezonsko čišćenje i održavanje kupališta, koja nijesu ustupljena na korišćenje, sa posebnom pažnjom na zimskoj period;
- 3) održavanje i rekonstrukcija javne rasvjete u zoni morskog dobra;



- 4) održavanje i zaštita zelenila u zoni morskog dobra, podrazumijevajući sezonske zasade, održavanje postojećeg zelenila, hortikulturno uređenje, uređivanje i održavanje parkova, javnih zelenih i rekreacionih površina u zoni morskog dobra;
- 5) održavanje i regulisanje bujičnih tokova u zoni morskog dobra;
- 6) sitne sanacije obale i obalne infrastrukture (ograde, mostovi, obalni zidovi, staze i sl.).

Trajno uređenje djelova morskog dobra realizuje se saglasno utvrđenom godišnjem planu investicija definisanom u Planu korišćenja sredstava Javnog preduzeća.

Usmjeravanjem 50% prihoda Javnog preduzeća lokalnim samoupravama, mogućnost Javnog preduzeća za trajnim ulaganjima u morsko dobro i velikim investicionim projektima svela se na minimum. Kada se tome dodaju i dugi postupci javnih nabavki za izbor najpovoljnijih ponuđača za izvođenje radova dolazi se do situacije u kojoj su ozbiljniji investicioni projekti nemogući ili je za početak njihove realizacije potreban jako dug period što dovodi do prenošenja planiranih sredstava iz godine u godinu. Tako je tokom 2016. god. najveći broj investicija sproveden iz Plana 2015. god a tako isto će se i planirane aktivnosti za 2016. god najvećim dijelom realizovati tokom 2017. god.

#### Opština Herceg Novi

Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti u opštini Herceg Novi iznosile su ukupno 73.923,77 eura i obuhvatile su sledeće radove:

- Postavljanje (nabavka i montaža) 5 komada gumenih bokobrana/odbojnika na pristaništu u Baošićima u iznosu od 3.781,50 eura,
- **Troškovi održavanja i sitne sanacije** u zoni morskog dobra koje obuhvataju: sanaciju plaže „Bijela Vila“; sanaciju „Novosadske plaže“; izrada metalne ograde i izrada i postavljanje table za upozorenje na lokaciji Njivice sve sa stručnim nadzorom; sanacija staze kod plivališta u Kamenarima; izrada i postavljanje ograde od kovane bravarije na „Citadeli“; izrada i postavljanje pocinčane orgade između betonskih stubova obloženih kamenim pločama na Rosama u ukupnom iznosu investicije od 16.937,92 eura,



**Ostale investicije/troškovi u zoni morskog dobra u Opštini Herceg Novi odnosili su se na:**

- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna i batimetrijska snimanja i elaborati u Opštini Herceg Novi iznose ukupno 35.323,37 eura,
- Monitoring mora (monitoring biodiverziteta po transektima, monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja i bakteriološko ispitivanje morske vode) u iznosu od 15.077,98 eura,
- Troškovi akcije „Neka bude čisto“ u iznosu od 2.803,00 eura



**Aktivnosti koje su u toku ili koje će biti realizovane tokom 2017. god. iz sredstava koja su obezbijeđena planom korišćenja za 2015. i 2016.god. u ukupnom iznosu od 16.490,50 eura:**

- Nabavka i montaža bokobrana/odbojnika na pristaništu Žanjice u iznosu od 4.500,00 eura,
- Opremanje pristaništa odbojnicima na lokaciji pristaništa Baošići u iznosu od 5.295,50 eura,
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna i batimetrijska snimanja i elaborati u Opštini Herceg Novi iznose ukupno 6.695,00 eura,



Opština Kotor

Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti u opštini Kotor iznosile su ukupno 123.724,41 eura i odnose se na:

- Realizacija radova I faze uređenja šetališta od Risna do Perasta koji obuhvataju izgradnja potpornih zidova i obezbjeđenje stabilnosti trase sa stručnim nadzorom nad izvođenjem radova i ispitivanjem čvrstoće izrade u ukupnom iznosu od 76.634,45 eura (Ukupna cijena realizacije projekta po predračunskoj vrijednosti je 900.000,00 eura)
- Postavljanje (nabavka i montaža) 13 komada gumenih bokobrana/odbojnika na pristaništu Muo u iznosu od 9.831,94 eura.



- **Troškovi održavanja i sitne sanacije** u zoni morskog dobra Kotor obuhvatili su sanaciju mandrača kod „Penčica“, sanacija oštećenog kamenog zida na plaži Peluzica, sanacija ponti u Prčanju i kod plivališta kao i nasipanje pijeska u Risnu u ukupnom iznosu od 14.221,70 eura

**Ostale investicije/troškovi u zoni morskog dobra u Opštini Kotor odnosili su se na:**

- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna, i batimetrijska snimanja, i elaborati u opštini Herceg Novi iznose ukupno 10.920,78 eura,
- Monitoring mora (monitoring biodiverziteta po transektima, monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja i bakteriološko ispitivanje morske vode) u iznosu od 10.395,54 eura,
- Troškovi akcije „Neka bude čisto“ u iznosu od 1.720,00 eura



**Aktivnosti koje su u toku ili koje će biti realizovane tokom 2017. god. iz sredstava koja su obezbijedena Planom korišćenja za 2015. i 2016. god. u ukupnom iznosu od 193.848,20 eura:**

- Nastavak realizacija radova I faze uređenja šetališta od Risna do Perasta koji podrazumijeva izgradnju potpornih zidova i obezbjeđenje stabilnosti trase sa nadzorom u iznosu od 40.716,04
- Aktivnosti na izvođenju II faze radova na izgradnji pješačke staze Risan- Perast sa nadzorom u iznosu od 102.601,22 eura,
- Opremanje pristaništa odbojnicima: pristanište Prčanj, pristanište Kostanjica i pristanište Bigova u ukupnom iznosu od 30.713,90 eura,
- sanacija ponti u opštini Kotor u okviru sitnih i vanrednih sanacija sa nadzorom u iznosu od 3.717,04 eura,
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna i batimetrijska snimanja i elaborati u opštini Kotor iznose ukupno 16.100,00 eura,

Opština Tivat

Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti u opštini Tivat iznosile su ukupno 63.566,98 eura:

- Izvođenje radova na uređenju specijalnog rezervata prirode „Solila“ – V faza, sa stručnim nadzorom. Ukupan iznos ove investicije tokom 2016. god je u visini od 17.202,00 eura,
- **Troškovi održavanja i sitne sanacije** u zoni morskog dobra u Opštini Tivat obuhvatile su sledeće radove: obezbjeđenje pješačkog prilaza-probijanje puta ka plaži “Velja Spila” na lokaciji Oblatno-Tivat,





u dužini 65-70 m sa stručnim nadzorom tokom izvođenja radova i sanacija mandrača u Krašićima u ukupnom iznosu od 7.159,53 eura

#### Ostale investicije/troškovi u zoni morskog dobra u opštini Tivat odnosili su se na:

- Održavanje i čišćenje mobilne wc kabine u specijalnom rezervatu "Solila" u iznosu od 960,00 eura
- Monitoring mora (monitoring biodiverziteta po transektima, monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja i bakteriološko ispitivanje morske vode) u iznosu od 8.277,81 eura,
- Praćenje stanja zemljišta, voda i biodiverziteta u specijalnom rezervatu prirode "Tivatska Solila" u iznosu od 8.403,00 eura
- Troškovi akcije „Neka bude čisto“ u iznosu od 2.063,40 eura
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna i batimetrijska snimanja i elaborati u opštini Herceg Novi iznose ukupno 19.501,24 eura,

#### Aktivnosti koje su u toku ili koje će biti realizovane u toku 2017.god. iz sredstava koja su obezbijedena planom korišćenja za 2014. i 2015. god. u ukupnom iznosu od 60.453,77 eura:

- Uređenje Specijalnog rezervata Solila - Sanacija i uređenje postojećih šetališnih staza, mostova, i nasipa, izrada informativnih tabli u opštini Tivat sa nadzorom 18.653,25 eura
- Opremanje pristaništa odbojnicima na sledećim lokacijama: pristanište Mulo Veselina, pristanište Lepetane, pristanište „Novo Mulo“ – Obala Đuraševića u iznosu od 12.709,20 eura
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna, i batimetrijska snimanja, i elaborati u opštini Tivat iznose ukupno 29.091,32 eura,

#### Opština Budva

#### Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti u opštini Budva iznosile su ukupno 149.223,32 eura i obuhvataju:

- Radovi na rekonstrukciji šetališta u Petrovcu. Investicija se realizuje u saradnji Javnog preduzeća i Opštine Budva od sredstava koja su obezbijedena u prethodnim godinama a tokom 2016. god Javno preduzeće je obezbijedilo ostatak sredstava u iznosu od 9.712,29 eura, u okviru Plana korišćenja sredstava iz 2013 i 2014.god.
- Radovi na izgradnji betonske a/b ploče mosta preko potoka „Slatava“ u Buljarici sa nadzorom u iznosu od 6.638,31 eura



- **Troškovi redovnog održavanja i sitne sanacije obale u opštini Budva** obuhvataju sledeće radove: sanacija staze od Petrovca do Perazića Dola sa stručnim nadzorom; sanacija rigola na šetalištu kod JRB-a; izgradnja mosta-propusta preko potoka „Slatava“ u Buljarici; vanredne sanacije obale za zanatske radove koji obuhvataju: bravarske radove na izradi metalne zaštitne ograde (28,93m); cinkovanje iste na stazi prema plaži Mogren; te sanacija postojeće zaštitne ograde-zavarivanje nedostajućih dijelova; antikorozivna zaštita i farbanje (49m); građevinsko zanatski radovi-farbanje zida prema plaži Mogren; ugradnja betonskih prepreka za sprečavanje ulaza vozila na šetalište uz plažu na Jazu i Bečićima; sanacija mostova na Grđevici sa farbanjem; te mosta između Vile Majlović i Zelenog Gaja; sanacija klupa, sa farbanjem u Budvi i Bečićima; farbanje zaštitnog zida i izrada metalnih zaštitnih ograda javnog pristaništa sa farbanjem; sanacija oštećene kapije prema plaži Mogren; postavljanje zaštitnih dasaka na prolazima uz stazu na Slovenskoj plaži; čišćenje atmosferskih kanala od nanosa pijeska i popravka oštećenih rigola duž šetališne staze uz more u Budvi i zidanje oštećenog dijela kamenog zida kod crkve „Sveti Toma“; sanacija plaže "Malayi" sa stručnim nadzorom; adaptacija sanitarnog objekta u zaleđu Slovenske plaže kod "Feron" potoka i adaptacija sanitarnog objekta na plaži u Petrovcu sa stručnim nadzorom sve u ukupnom iznosu od 46.099,21 eura.





**Ostale investicije/troškovi u zoni morskog dobra u opštini Budva odnosili su se na:**

- Čišćenje korita rijeke "Grđevica" u dužini od 150 m u iznosu od 1.698,00 eura,
- Izvođenje radova na postavljanju rampi za ulaz u more za osobe sa invaliditetom, sa pristupnim stazama, lokacija KP broj 3060 KO Budva sa nadzorom u iznosu od 61.556,67 eura,
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna, batimetrijska snimanja i elaborati u opštini Budva iznose ukupno 3.997,61 eura,
- Monitoring mora (monitoring biodiverziteta po transektima, monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja i bakteriološko ispitivanje morske vode) u iznosu od 17.806,23 eura,
- Troškovi akcije „Neka bude čisto“ u iznosu od 1.715,00 eura

**Aktivnosti koje su u toku ili koje će biti realizovane tokom 2017. god. iz sredstava koja su obezbijeđena Planom korišćenja za 2015. i 2016. god. u ukupnom iznosu od 93.063,40 eura:**

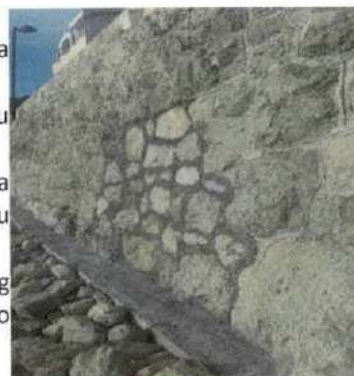
- Izvođenje radova na postavljanju rampi za ulaz u more za osobe sa invaliditetom, sa pristupnim stazama, lokacija na k.p. broj 3060 KO Budva sa nadzorom u iznosu od 61.556,67 eura,
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna, batimetrijska snimanja i elaborati u opštini Budva iznose ukupno 7.759,28 eura,
- Sanacija javnog toaleta na plaži Jaz sa nadzorom u ukupnom iznosu od 23.747,45 eura

**Opština Bar****Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti u opštini Bar iznosile su ukupno 89.345,75 eura i obuhvataju:**

- Izvođenje radova na uređenju šetališta Žukotrlica koji su podrazumijevali popravku postojećeg parapetnog zida, nabavku 10 parkovskih klupa, postavljanje tri garniture betonskog mobilijara (sto i 2 betonske klupe bez naslona) sa stručnim nadzorom nad izvođenjem radova u iznosu od 13.745,24 eura,
- **Troškovi održavanja i sitne sanacije** obale u opštini Bar obuhvataju radove na hitnoj sanaciji oštećenja obalnog zida u Sutomoru u iznosu od 3.885,39 eura

**Ostale investicije/troškovi u zoni morskog dobra u opštini Bar odnosili su se na:**

- Naknada za investicije Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje za investicione aktivnosti u opštini Bar u iznosu od 37.543,07 eura,
- Naknada za komunalije – realizaciju projekta izgradnje pristaništa u Sutomoru u zahvatu DSL-a "Sutomore", Sektor 53 u iznosu od 4.523,01 eura,
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna i batimetrijska snimanja i elaborati u opštini Bar iznose ukupno 19.768,11 eura,
- Monitoring mora (monitoring biodiverziteta po transektima, monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja i bakteriološko ispitivanje morske vode) u iznosu od 8.082,93 eura,
- Troškove akcije „Neka bude čisto“ u iznosu od 1.798,00 eura.

**Aktivnosti koje su u toku ili koje će biti realizovane u toku 2017. god iz sredstava koja su obezbijeđena planom korišćenja za 2015. i 2016. god. u ukupnom iznosu od 146.618,80 eura:**

- Uređenje lokacija za privremene objekte sa sjeverne strane ulice u Čanju u opštini Bar sa nadzorom 27.779,36 eura,
- Izgradnja dva sanitarna objekta u Čanju i postavljanje novog montažnog toaleta u opštini Bar, u zaleđu plaže Šušanj/lokacija šume „Lekovića“ sa nadzorom u iznosu od 39.829,09 eura,



- Izvođenje radova na postavljanju rampi za ulaz u more za osobe sa invaliditetom, sa pristupnim stazama, lokacija katastarska parcela br.6456 KO Novi Bar sa nadzorom u iznosu od 61.556,67 eura
- Nadzor nad izvođenjem radova uređenje obale na lokaciji Topolica, između „dva bunkera“ u opštini Bar u iznosu od 1.050,00 eura
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna, batimetrijska snimanja i elaborati u opštini Bar iznose ukupno 16.403,68 eura

### Opština Ulcinj

**Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti u opštini Ulcinj iznosile su ukupno 211.375,38 eura i odnose se na:**

- Izgradnja kamenog parapetnog zida sa ogradom u dužini od cca 630 m u „Borovoj šumi“ sa nadzorom nad izvođenjem radova u iznosu od 122.648,67 eura
- Postavljanje (nabavka i montaža) 18 komada gumenih bokobrana/odbojnika na pristaništu Velika skela u iznosu od 13.613,44 eura,
- Radovi na adaptaciji - krčenju i uređenju trim staze na potezu od hotela „Albatros“ do rta Đerane u dužini od 2.5 km u iznosu od 3.105,00 eura,
- Radovi na tamponiranju prilaznog puta ka Velikoj plaži od mosta na rijeci Bojani u iznosu od 10.243,36 eura
  - Postavljanje elastične ograde/bankine uz priobalni put od pravoslavnog groblja prema plaži „Liman II“ sa stručnim nadzorom u iznosu od 13.295,30 eura,
  - Hortikulturno uređenje parka kod restorana „Holegro“ na Maloj plaži u iznosu od 5.336,95 eura



**Ostale investicije/troškovi u zoni morskog dobra u opštini Ulcinj odnosili su se na:**

- Usmeravanje sredstava J.P. „Komunalne djelatnosti“ za korišćenje infrastrukturnih objekata na Velikoj plaži i Borovoj šumi u iznosu od 8.403,36 eura,
- Vanredna čišćenja Velike plaže i Ade Bojane u iznosu od 13.708,15 eura
- Monitoring mora (monitoring biodiverziteta po transektima, monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja i bakteriološko ispitivanje morske vode) u iznosu od 12.049,32 eura,
- Troškove akcije „Neka bude čisto“ u iznosu od 7.967,00 eura,
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna, batimetrijska snimanja i elaborati u opštini Ulcinj iznose ukupno 1.004,83 eura

**Aktivnosti koje su u toku ili koje će biti realizovane u toku 2017. god. iz sredstava koja su obezbijedena planom korišćenja za 2015. i 2016. god. u ukupnom iznosu od 34.260,75 eura:**

- Radovi na revitalizaciji Borove šume - sadnja novih borovih stabala u iznosu od 9.882,95 eura,
- Nadzor nad izvođenjem radova- ograđivanje dina na Velikoj plaži (IV faza)-drvenom zaštitnom ogradom, postavljanje pasarele, uređenje postojećeg puta i parkinga, farbanje postojeće ograde u iznosu od 1.130,50 eura,
- Produbljivanje morskog dna -čišćenje lučice Kacema u iznosu od 7.937,30 eura,
- Tehnički prijem lučice Kacema u iznosu od 4.200,00 eura,
- Nadzor nad izvođenjem radova- ograđivanje dina na Velikoj plaži (III faza)-drvenom zaštitnom ogradom, postavljanje pasarele, uređenje postojećeg puta i parkinga, farbanje postojeće ograde u iznosu od 1.590,00 eura,
- Izrada Projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, geofizička snimanja morskog dna, batimetrijska snimanja i elaborati u Opštini Ulcinj iznose ukupno 9.520,00 eura

**U sklopu uređenja i održavanja neustupljenih djelova obale i kupališta za koje Javno preduzeće ima ugovoreni odnos sa lokalnim komunalnim preduzećima uvijek se javljaju određeni radovi koji se moraju finansirati i od**



strane Javnog preduzeća. Za ove aktivnosti u svim opštinama Javno preduzeće je tokom 2016. god. izdvojilo ukupno 89.725,00 eura a aktivnosti su sledeće:

- uklanjanje ostavljenog mobilijara i objekata, krupnog otpada, betonskih ostataka sa plaža i obale i sl. u svim opštinama u iznosu od 29.872,00 eura,
- nabavka, postavljanje i skladištenje opreme za neustupljena i gradska kupališta (bove, informativne table isl.) u iznosu od 1.799,00 eura,
- sprovođenje akcije „Dan planete zemlje“ u iznosu od 2.940,00 eura,
- predsezonsko nasipanje plaža pijeskom u opštinama Kotor i Tivat u iznosu od 39.964,00 eura,
- postavljanje informativnih tabli za obilježavanje ribarskih posti u iznosu od 15.150,00 eura.

Aktivnosti koje su u toku ili koje će biti realizovane u toku 2017. god. iz sredstava koja su obezbeđena planom korišćenja za 2015. i 2016. god. u ukupnom iznosu od 56.188,96 eura za sve opštine:

- vanredna uklanjanja objekata i čišćenje 38.330,10 eura,
- isporuka, postavljanje, uklanjanje i skladištenje opreme za kupališta u iznosu od 7.858,86 eura,
- troškovi konzerviranja privremenih objekata u gradskim zonama u iznosu od 10.000,00 eura.

Investicije, projekti i nadzor nad izvođenjem radova koji se prenose u 2017. god. za koje su obezbeđena sredstva ali ne mogu se tačno rasporediti po opštinama u ukupnom iznosu od 126.075,00 eura, su:

- Predprojektno istraživanje za Projekte revitalizacije plaža Sutomore, Petrovac i Mogren i Pržno u iznosu od 119.000,00 eura,
- Geodetska snimanja u iznosu od 5.000,00 eura,
- Revizija Glavnog projekta za uređenje plaže na lokaciji Đenovići kod mula Vojvodić i revizije Glavnog projekta za uređenje plaže na lokaciji Rtac-Risan u iznosu od 2.075,00 eura.

Troškovi usluga monitoringa koji se odnose na bakteriološku kontrolu vode i praćenje bioloških parametara je već ugovoreno za narednu 2017. god i to u iznosu od 106.995,00 eura:

- Monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode za sve opštine u iznosu od 69.996,00 eura,
- Monitoring stanja/promjena u specijalnom rezervatu „Solila“ u Tivtu u iznosu od 10.000,00 eura,
- Monitoring bioloških parametara mora po transektima u iznosu od 7.500,00 eura,
- Studija biodiverziteta mora i plaža na lokacijama: Sutomore, Petrovac, Mogren i Pržno (vezano za predprojektno istraživanje za Projekat revitalizacije plaže Sutomore, Petrovac, Mogren i Pržno) u iznosu od 19.500,00 eura

	plan 2015	plan 2016	ugovorena realizacija za 2017	neugovorene aktivnosti
<b>1. troškovi trajnog uređenja obale u zoni morskog dobra</b>				
	266.450	76.068	431.702	570.000
<b>2. troškovi komunalnog održavanja zone morskog dobra</b>				
		24.769		
<b>3. Troškovi proizvodnih usluga koji obuhvataju:</b>				
3.2 sitne sanacije	70.666	17.638	41.977	155.000
3.3 hortikultura		5.337		
3.4 ostali troškovi	26.811	62.914	56.159	
3.5 izrada projektne dokumentacije i geodetska snimanja	70.693	19.822	211.644	336.000
3.6 Akcija „neka bude čisto“		50.080		
3.7 monitoring mora	73.790	6.303	106.995	
<b>UKUPNO:</b>	<b>508.410</b>	<b>262.931</b>	<b>848.477</b>	<b>1.061.000</b>



## SANITARNI KVALITET MORSKE VODE NA JAVNIM KUPALIŠTIMA

Javno preduzeće već duži niz godina prati stanje sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima tokom ljetnje turističke sezone, shodno Zakonu o vodama i Uredbi o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda.

Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2016. god. praćeno je na ukupno 91 lokacija duž crnogorskog primorja i to u opštini Herceg Novi na 20 lokacija, u opštini Kotor na 14 lokacija, u opštini Tivat na 9 lokacija, u opštini Budva na 24 lokacije, u opštini Bar na 10 lokacija i u opštini Ulcinj na 14 lokacija.

Za praćenje kvaliteta morske vode angažovana je akreditovana laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Analize su se realizovale u petnaestodnevnom intervalima tokom kupališne sezone, dok se na lokacijama gdje je u redovnom mjeranju kvalitet bio izvan propisanih granica, vršilo vanredno i dodatno uzorkovanje i analiza morske vode.

Shodno članu 13. Uredbe o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda, morske vode koje se koriste za kupanje i rekreaciju, na osnovu obavezujućih mikrobioloških parametara (*Esherichia coli* i *Intestinal enterococci*) razvrstavaju se u dvije klase i to: **klasa K1-odlične**, **klasa K2-zadovoljavajuće**, dok uzorci čije vrijednosti prelaze propisane granice za ove dvije klase se svrstavaju u grupu **Van klase - VK**.

Tokom 2016. god. kvalitet morske vode za kupanje na Crnogorskom primorju je uglavnom bio odličnog (K1) kvaliteta (92,2% uzoraka), dok je 6,6% uzoraka bilo zadovoljavajućeg (K2) kvaliteta, a 1,2% uzoraka je bilo van propisanog kvaliteta.

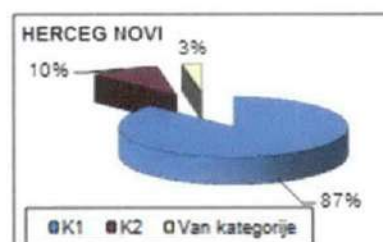
Procentualni prikaz kvaliteta morske vode na kupalištima, u odnosu na ukupan broj uzetih uzoraka u sezoni 2016.god

Opština	K1	K2	VK
Ulcinj	93,7 %	6,3 %	-
Bar	96,7 %	3,3 %	-
Budva	97,7 %	1,8 %	0,5 %
Tivat	90,3 %	8,3 %	1,4 %
Kotor	86,5 %	11,1 %	2,4 %
Herceg Novi	87,2 %	10,0 %	2,8 %
<b>Crnogorsko primorje</b>	<b>92,2 %</b>	<b>6,6 %</b>	<b>1,2 %</b>

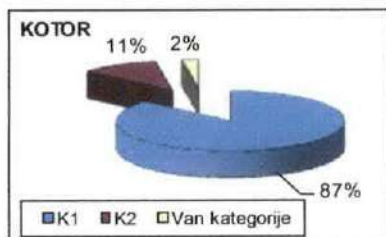
U slučajevima kada su rezultati tokom redovnog mjerenja prelazili propisane granice mikrobioloških parametara, rađena su dodatna uzorkovanja kako bi se utvrdilo da li se radi o prolaznoj pojavi ili zagađenju. Ponovljene analize na ovim lokacijama su pokazale dobar kvalitet vode tj. kategorije K1 ili K2.

#### Kvalitet morske vode na kupalištima po opštinama

U opštini **Herceg Novi** od ukupno 20 kupališta na kojima je praćen kvalitet vode, na njih 7 je tokom cijele sezone kvalitet bio odličan (K1). Zadovoljavajući kvalitet K2, zabilježen je po tri puta tokom sezone na kupalištu "Sun Resort" (kraj maja, kraj juna i kraj avgusta), i na centralnom dijelu Novosadskog kupališta (kraj maja, kraj juna i kraj avgusta). Kvalitet K2 zabilježen je i po dva puta na kupalištima: Kumbor – centralni dio (početkom jula i sredinom avgusta), i na gradskoj plaži u Meljinama (krajem juna i početkom jula), dok je isti kvalitet po jednom bio i na gradskoj plaži u Meljinama (krajem maja), kupalištu hotela "Palmon bay" (krajem maja), Blatnoj plaži (krajem maja), kupalištu hotela "Delfin" (početkom juna), kupalištu "Yachting club" (početkom juna), kupalištu "Bay beach" (kraj juna), kupalištu ispod Vile Galeb (kraj juna), kupalištu "St. Tropez" (početkom jula) i kupalištu Mirišta (početkom jula). Početkom juna je na ukupno 5 kupališta zabilježena voda lošeg kvaliteta (VK) i to na kupalištu hotela "Sun Resort", centralnom dijelu novosadskog kupališta, kupalištu hotela "Palmon bay", kupalištu "Bay beach" i kupalištu ispod Vile Galeb.

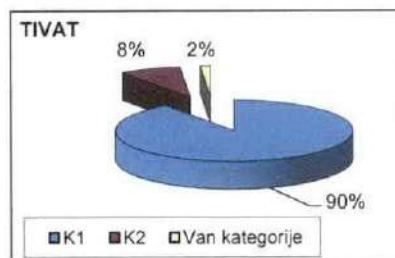




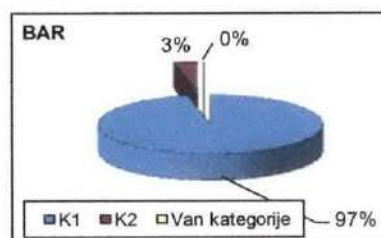
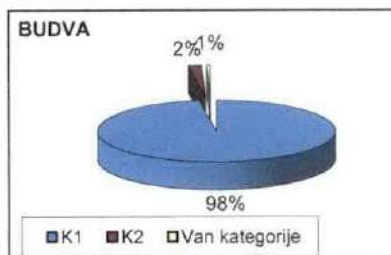


Od ukupno 14 lokacija na kojima je praćen kvalitet morske vode u opštini **Kotor**, odličan kvalitet (K1) tokom cijele sezone zabilježen je na 4 kupališta. Zadovoljavajući kvalitet (K2) zabilježen je 2 puta tokom sezone na kupalištima: "Žuta plaža" u Dobroti (krajem juna i početkom avgusta), kupalištu "Markov rt" (početkom juna i početkom avgusta), kupalištu "Sveti Matija", kupalištu "Bajova kula" i kupalištu "Kupatilo II" u Perastu (sredinom i krajem juna). Po jednom na kupalištima: "Tre Sorele" (sredinom septembra), Orahovac (početkom juna), kod novog naselja u Stolivu (kraj maja) i "Kupatilo I" - ispod borova (početkom juna) zabilježen je zadovoljavajući kvalitet (klase K2). Tokom sezone na tri lokacije je, po jednom, voda bila van propisanih granica i to na kupalištu "Tre Sorele" (kraj maja), "Žuta plaža" u Dobroti (kraj avgusta) i kupalištu hotela "Teuta" iz Risna (početak juna).

U opštini **Tivat** od 8 lokacija, na 6 je kvalitet vode bio odličan (K1) tokom cijele sezone, dok je na kupalištu hotela "Kamelija" u 4 navrata (krajem maja, sredinom jula, početkom avgusta i krajem avgusta) zabilježen zadovoljavajući (K2) kvalitet vode. Kvalitet klase (K2) je takođe dva puta zabilježen (početkom avgusta i sredinom septembra) na kupalištu Opatovo. Krajem juna kvalitet vode na kupalištu hotela "Kamelija" je prelazio dozvoljene parametre (VK).

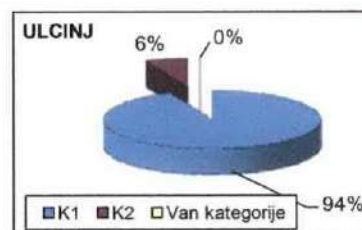


Na 21 od ukupno 24 kupališta u opštini **Budva** voda je bila odličnog kvaliteta (K1) tokom cijele sezone. Zadovoljavajući kvalitet vode (K2) zabilježen je dva puta (krajem maja i početkom jula) na kupalištu hotela "Maestral", te jednom (krajem maja) na centralnom dijelu plaže u Rafailovićima i (krajem juna) na kupalištu "Ponta Petrovac". Na kupalištu hotela "Maestral" je jednom tokom sezone (početkom juna) zabilježen loš kvalitet vode (VK).



U opštini **Bar**, od ukupno 10 lokacija, na 8 kupališta kvalitet vode je bio odličan (K1 klase) tokom cijele sezone, dok je dva puta (početkom i sredinom avgusta) na zapadnom dijelu plaže Čanj voda bila zadovoljavajućeg (K2) kvaliteta. Kvalitet klase K2 zabilježen je i jednom (krajem maja) na centralnom dijelu plaže Žukotrlica.

Od ukupno 14 lokacija u opštini **Ulcinj** na 8 lokacija tokom cijele sezone morska voda je bila odličnog (K1) kvaliteta za kupanje i rekreaciju. Zadovoljavajući kvalitet (K2 klase) zabilježen je dva puta (krajem maja i sredinom juna) na kupalištu "Mojito" i (početkom avgusta i sredinom septembra) na kupalištu "Tony grill". Kvalitet klase K2 zabilježen je i jednom (početkom jula) na centralnom dijelu Male plaže, (sredinom jula) na kupalištu "Tropicana", (sredinom septembra) na kupalištu "Miami" i kupalištu bivšeg hotela "Lido".



Radi kvalitetnije prezentacije i dostupnosti podataka o kvalitetu morske vode građanima i turistima, Javno preduzeće već drugu godinu za redom koristi posebnu aplikaciju na Internet stranici [www.morskodobro.com](http://www.morskodobro.com).

Ova aplikacija, kroz prikazivanje podataka simbolima na mapi, omogućila je jednostavniju i bržu prezentaciju podataka o kvalitetu morske vode na kupalištima u Crnoj Gori. Zainteresovanom subjektu je omogućeno da odabere pojedinačno ispitivanje, opštinu i kupalište za čije podatke je zainteresovan, te da pristupi istoriji podataka za svako pojedinačno kupalište. Aplikacija se sastoji od tabelarnog prikaza podataka i pratećih informacija (fizičko hemijski parametri, informacije o meteo uslovima i sl.), kao i važećim zakonskim aktima koji se tiču praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima.





## KONTROLA KORIŠĆENJA ZONE MORSKOG DOBRA

Redovne aktivnosti Javnog preduzeća po pitanju kontrole tokom 2016. god. bile su kontrole ukupnog stanja prostora u zoni morskog dobra i kontakt zoni, kontrole lokacija na kojima se postavljaju privremeni objekti, kao i kontrole gradnje sa i bez odobrenja te podnošenje inicijativa za inspekcijski nadzor, u cilju daljeg vođenja postupaka od strane nadležnih inspekcijskih službi.

Sa posebnom pažnjom, u cilju pripreme turističke sezone, na svim lokacijama u zoni morskog dobra kontrolisana je komunalna uređenost prostora (čistoća, stanje hortikulture, parkovski mobilijar, uređenost, funkcionisanje rasvjete), uklanjanja ostataka privremenih objekata ili mobilijara i sl., uočavanje nastalih oštećenja i praćenje radova na njihovim opravkama i održavanju zone morskog dobra, te investicioni radove koji se vrše u primorskim opštinama, kao i uspostavljanje režima saobraćaja u pješačkim zonama. Najbolja saradnja je ostvarena sa službama u opštini Budva. (Uprava policije, Komunalna policija, te preduzeća "Vodovod i kanalizacija Budva", "Komunalno-stambeno javno preduzeće" i "Parking servis")

U periodu sezone, odnosno od 01. maja do 30. septembra 2016. god., posebna pažnja je data kontroli kupališta i privremenih objekata. Izvršeno je više samostalnih i zajedničkih kontrola prostora sa inspektorima Uprave, te redovnim kontrolama prostora, privremenih lokacija i plaza. Dat je pun doprinos redovnim aktivnostima kao i vanrednim angažovanjima sprovodeći aktivnosti u zajedničkim kontrolama sa drugim inspekcijama, učešće u radu lokalnih koordinacionih tijela svih primorskih opština izuzev Kotora (jer nije organizovan rad), Štaba za praćenje turističke sezone Uprave za inspekcijske poslove, neposrednim učešćem u radu inspekcija, kontrole privremenih lokacija sa opštinskim komisijama za prijem kupališta, ili kontrola prostora sa pripadnicima službi lokalnih samouprava – komunalnim policijama.

Najveći broj nedostataka tokom sezone odnosio se na uočene nepravilnosti na kupalištima, najviše u dijelu neoslobađanje ½ kupališta od plažnog mobilijara ili neangažovanja potrebnog broja spasilaca posebno tokom jula i avgusta mjeseca, kao i pojavu postavljanja i upotrebe skutera u blizini kupališta, konstatovana je i pojava postavljanja plažnog mobilijara na lokacijama koje nijesu planirane kao kupališta, na prostoru koji se u prethodnom periodu koristio kao prirodna kupalište ili obala za kupanje (pojava najviše evidentirana u opštini Kotor gdje se na javnim površinama - obala, ponte postavlja mobilijar koji zauzima prostor i koristi se neovlašćeno).

Sprovodeći dio aktivnosti u akciji "Neka bude čisto" konstatovan je i problem nemogućnosti angažovanja planiranog broja izvršilaca za zonu morskog dobra, te problem kod Komunalnih preduzeća da angažuju potreban broj izvršilaca i ostvare čišćenje nezakupljenih površina i površina na kojim nije predviđeno obavljanje privrednih aktivnosti.

Veliki broj uočenih nepravilnosti je od strane korisnika/zakupaca otklonjen nakon kontrole i ukazivanja na iste, međutim za predmete u kojim korisnici nijesu otklonili nepravilnosti, nadležnim inspekcijskim organima proslijeđene su inicijative za vršenje inspekcijskog nadzora. Upravi za inspekcijske poslove proslijeđeno je ukupno 195 zahtjeva za kontrolu za ukupno 497 nepravilnosti, od čega se 146 nepravilnosti odnosi na nepravilnosti u radu kupališta, 136 nepravilnosti odnosi se na postavljanje privremenih objekata, 211 slučajeva gradnje bez odobrenja, dok se 4 zahtjeva odnose na komunalnu uređenost ili problem kanizacionih akcidenata.

Opština	Nepravilnosti u radu kupališta	Privremeni objekti	Gradnja bez odobrenja	Ostalo	Ukupno
Herceg Novi	36	5	16	-	57
Tivat	3	9	16	1	29
Kotor	3	3	16	-	22
Budva	72	71	9	1	153
Bar	13	37	13	1	64
Ulcinj	19	11	141	1	172
Ukupno	146	136	211	4	497

Od ukupno 146 nepravilnosti u radu kupališta 40 nepravilnosti se odnose na neoslobađanje ½ kupališta od plažnog mobilijara, postavljanje i upotrebu skutera u blizini kupališta (32), neangažovanje potrebnog broja spasilaca tokom jula i avgusta mjeseca (10) te nepravilnosti kod postavljanja sadržaja koji nijesu planirani (64).



Tokom 2016. god., od ukupno 497 konstatovanih nepravilnosti, na registrovane predmete gradnje bez odobrenja u zoni morskog dobra se odnosi 211 slučaja u sledećoj strukturi: Ulcinj – 141 prijava, Bar – 13 prijava, Budva – 9 prijava, Kotor - 16 prijava, Tivat - 16 prijava i Herceg Novi - 16 prijava. Što je u odnosu na 2015. god. i ukupno 65 slučaja gradnje bez odobrenja, povećanje od 325% najviše uzrokovano gradnjom bez odobrenja u opštini Ulcinj i obuhvata u većini slučajeva gradnju bez odobrenja i postavljanje novih vikend kuća na rijeci Bojani (124 predmeta).

Za sve evidentirane slučajeve iniciran je inspekcijski nadzor.

Treba istaći da je sa Upravom za inspekcijske poslove ostvarena zaista dobra saradnja, pogotovo kod kontrole reda na kupalištima, kontrole privremenih objekata koji se postavljaju bez odobrenja, te suzbijanja pojave gradnje bez odobrenja. Međutim, uočen je problem kod angažovanja izvršne službe potrebne za uklanjanje objekata nakon izvršenog nadzora od strane Uprave za inspekcijske poslove, kao i nemogućnost kontrole sadržaja koji su planirani Planom objekata privremenog karaktera a koji se postavljaju nakon sprovedene tenderske procedure i izdatog Rješenja a postavljaju se suprotno izdatim urbanističko tehničkim uslovima.

## UPRAVLJANJE LUKAMA OD LOKALNOG ZNAČAJA I POMORSTVO

### Pristaništa i privežišta

**Na osnovu Plana objekata privremenog karaktera kojim su definisana sezonska pristaništa i privežišta, nakon sprovođenja tenderskih procedura tokom 2016. god. je ustupljeno 12 pristaništa i 7 privežišta sa pristaništima, Pored objekata izdatih na osnovu posebnog javnog poziva za zakup pristaništa i privežišta, kroz druge postupke zajedno sa kupalištima ustupljena su još 18 pristaništa :**

Upravni odbor Javnog preduzeća usvojio je Izmjene i dopune kriterijuma za određivanje visine naknada za pristajanje i vezivanje plovila u lukama od lokalnog značaja, pristaništima i na ostalim objektima pomorske/obalne infrastrukture. Ovi kriterijumi su primjenjivani na način što je operater svakog pristaništa dostavljao Javnom preduzeću cjenovnik usluga na odobravanje.

Izmijenjenim kriterijumima su u 2016. god. dodatno poboljšani uslovi korišćenja pristaništa i privežišta koja su data u zakup tako što su ograničene maksimalna cijene za pristajanje i vezivanje plovila koja su registrovana za sport i rekreaciju a čiji su vlasnici mještani obalnih naselja (komunalni vezovi) a isti cjenovni status važi i za registrovane ribarske brodove.

Na ovaj način stvoreni su preduslovi za uspostavljanje reda u priobalnom pomorskom saobraćaju i na objektima obalne infrastrukture kao i za podizanje nivoa regularnosti u obavljanju privrednih djelatnosti vezanih za pomorski saobraćaj i ribarstvo.

Na navedenim pristaništima pomorski saobraćaj se odvijao nesmetano i nijesu zabilježeni veći problem izuzev problema u funkcionisanju pristaništa Velika skela u Ulcinju. Inspektor sigurnosti plovidbe je zapravo zabranio upotrebu pristaništa Velika skela u prvom redu zbog činjenice da su u nevremenu početkom sezone otpali bokobrani sa pristana što nije bilo moguće sanirati tokom sezone. Istovremeno, red na ovom objektu narušavalo je neregularno vezivanje plovila na pristaništu.

Ukupno gledano, ovaj model stavljanja u funkciju pristaništa i privežišta dao je pozitivne rezultate pa ga treba dalje unapređivati u smislu povećanja broja objekata za koje se obezbjeđuju zakupci – operateri i daljeg saniranja i opremanja pristaništa i privežišta. Na osnovu prethodno rečenog cilj nam je da u narednom periodu stavimo u funkciju što veći broj pristaništa i privežišta na kojima se odvija, sve frekventniji, pomorski saobraćaj.

### Geofizička istraživanja morskog dna

Javno preduzeće je realizovalo tri projekta geofizičkih istraživanja morskog dna na lokacijama predviđenim za sidrišta. Cilj izrade geofizičkih snimanja morskog dna na ovim lokacijama je prikupljanje neophodnih podataka o dubinama, sastavu dna, morskim strujama, vjetrovima, talasima i stanju u akvatorija tokom godine za svako pojedinačno sidrište radi obezbjeđenja preduslova za vođenje postupka zvaničnog proglašavanja bezbjednih i sigurnih sidrišta od strane nadležnih organa.



Istraživanja su vršena, na zahvatima prethodno definisanim koordinatama graničnim tačkama, ispred luke Zelenika (trgovačka luka), pristaništa Žanjice i unutrašnje sidrište luke Budva za plovila nautičkog turizma (jahte, plovila za privrednu djelatnost - prevoza putnika, plovila lokalnog stanovništva i sl).

## UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA U ZONI MORSKOG DOBRA

### Upravljanje specijalnim rezervatom "Tivatska solila"

Za potrebe izvještavanja o statusu očuvanosti Tivatskih solila u 2016. god., saglasno Zaključcima Vlade Crne Gore, za realizaciju "Programa praćenja stanja zemljišta, voda i biodiverziteta u specijalnom rezervatu prirode "Tivatska Solila" angažovan je Institut za biologiju mora. Na osnovu rezultata ovog monitoringa, ali i drugih aktivnosti koje su se tokom 2016. god. realizovale na području Tivatskih solila, ocjenjeno je da je ovaj rezervat u 2016. god. ne samo zadržao stanje očuvanosti i zaštite iz vremena njegovog stavljanja pod zaštitu (2008. god.), već je rezervat značajno unaprijeđen, o čemu je sačinjen izvještaj koji je dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Realizacijom programa praćenja stanja zemljišta, voda i biodiverziteta u specijalnom rezervatu prirode "Tivatska Solila" sakupljeni su podaci o stanju kvaliteta vode, zemljišta i sedimenta, kao i podaci o stanju zajednica riba, rakova, riblje mlađu i ihtioflore. Analize kvaliteta zemljišta, sedimenta i vode na području rezervata pokazale su da su koncentracije ispitivanih elemenata u granicama dozvoljenih vrijednosti, i ne sadrže elemente koji mogu imati opasnost po živi svijet i životnu sredinu. Praćenjem stanja zajednica riba, rakova i riblje mlađi identifikovane su karakteristične vrste ovih organizama. Na osnovu sedmomjesečnog istraživačkog perioda, može se zaključiti da je stanje ribljih zajednica, zajednica rakova i stanje riblje mlađi očekivano i zadovoljavajuće. Posebno se Analizom stanja ihtioplanktona utvrđeno je da je stepen diverziteta relativno visok, te se može zaključiti da su ekološki uslovi na istraživanom području pogodni za mriješćenje pelagičnih vrsta riba. S obzirom da se u prethodnom periodu nisu vršila ovakva istraživanja, ovi nalazi predstavljaju polazni osnov za nastavak monitoringa i utvrđivanja stanja.

U okviru realizacije projekta "Povezivanje zaštite prirode sa regionalnim razvojem - Osjetite prirodu i istoriju Tivatskih solila" koji su NVO "Centar za zaštitu i izučavanje ptica", Javno preduzeće i opština Tivat realizovali tokom ove godine u saradnji sa Evropskim fondom prirodne baštine za očuvanje evropskog nasleđa prirode "Euronatur", zaposlen je vodič sa ciljem da pojedinačnim i organizovanim grupama posjetilaca pruži sve potrebne informacije o ovom specijalnom rezervatu.

U periodu od februara do decembra 2016. god., realizovane su brojni obilasci za djecu iz vrtića i škola, zatim organizovani obilasci za grupe posjetilaca iz Crne Gore i inostranstva, kao i aktivnosti na promociji važnih ekoloških datuma. Takođe, zadatak vodiča je bio i komunikacija i promocija Tivatskih solilla putem medija i društvenih mreža, od čega, kao najznačajniju treba istaći Facebook stranicu gdje su se svakodnevno postavljale informacije i fotografije rezervata.

Takođe, po prvi put su se dobili podaci o posjećenosti Tivatskih Solila:

2016.godina Mjesec	Ukupan broj posjetilaca	Domaćih	Stranih
Februar	131	123	8
Mart	90	84	6
April	138	113	25
Maj	59	47	12
Juni	101	101	0
Juli	39	37	2
Avgust	43	31	12
Septembar	105	95	10
Oktobar	50	45	5
Novembar	208	201	7
<b>UKUPNO:</b>	<b>964</b>	<b>877</b>	<b>87</b>



**Ostale promotivne aktivnosti** koje je Javno preduzeće organizovalo na području Tivatskih solila uključuju: Obilježavanje Svjetskog dana močvarnih staništa svečanim otvaranjem Info-punkta i početkom rada vodiča u rezervatu; Organizaciju posjete Tivatskim solilima i radionicu za zaposlene u Javnom preduzeću; Posjetu rezervatu za delegaciju Francuskih institucija u okviru njihovog obilaska crnogorske obale; Organizaciju posjete Tivatskim solilima za djecu iz vrtića "Radost" iz Kotora.

## PROJEKTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE U ZONI MORSKOG DOBRA

### Sprovođenje procedure procjene uticaja na životnu sredinu

Shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu a na poziv Agencije za zaštitu životne sredine i organa lokalne samouprave, službenici Javnog preduzeća su u 2016. god. izvršili ukupno 12 uvida u dostavljenu projektnu dokumentaciju, te uputili 10 mišljenja, primjedbi i sugestija za projekte koji se planiraju i izvode u zoni morskog dobra.

U toku 2016. god., Javno preduzeće je organima lokalne samouprave, uputilo 2 Zahtjeva za izjašnjenje o potrebi izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu i 2 Zahtjeva za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za projekte koje Javno preduzeće planira realizovati u zoni morskog dobra.

### Praćenje bioloških parametara i resursa u moru po transektima tokom 2016. god.

U cilju unapređenja informacija o stanju i ugroženosti biodiverziteta u moru, Javno preduzeće od 2009. god. sprovodi Program monitoringa bioloških parametara i resursa u moru po transektima, u kojem je obuhvaćeno sezonsko sakupljanje podataka o rasprostranjenosti, brojnosti, veličini populacije, analizi bioloških parametara i analizi 14 fizičko-hemijskih parametara na tačno definisanim transektima crnogorskog primorja. Za realizaciju ovog projekta, u periodu 2015/2016. god. i 2016/2017. god. angažovan je Institut za biologiju mora iz Kotora.

U proteklom periodu raden je monitoring na sledećim lokacijama: **Opština Herceg Novi** - poluostrvo Arza, Blatna plaža, Kamenari (Sv. Neđelja); **Opština Kotor** - Institut za biologiju mora, Platamuni, Risan (Dom Slijepih); **Opština Tivat** – Krašići, Donja Lastva (Sv. Roko); **Opština Budva** - Kamenovo, istočni dio plaže Jaz, "Tunja" (sa strane Slovenske plaže i sa strane Ostrva Sv. Nikola); Petrovac (istočni i zapadni dio plaže), Pržno, Mogren I i Mogren II; **Opština Bar** - Žukotrlica, poluostrvo Ratac i Sutomore i **Opština Ulcinj** - Stari Ulcinj, Ada Bojana i lokalitet "Kraljeve Stolice".

Programom monitoringa za 2015./2016. i 2016./2017. god., a u toku 2016. god., realizovana su istraživanja živog svijeta po transektima na sledećim lokacijama: Ostrvo Sv. Marko (Opština Tivat), Sv. Stasije i Dražin vrt (Opština Kotor), Poluostrvo Sv. Stefan (Opština Budva), Plaža Žanjic – jugoistočni kraj uz obalu (Opština Herceg Novi) i plaža Čanj – krajnji zapadni kraj plaže (Opština Bar).

Na osnovu Uredbe o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda, analiza svih fizičko-hemijskih parametara vode sa istraživanih lokacija, tokom 2016. god., pokazala je kvalitet klase A1. Prilikom ispitivanja mikrobiološkog kvaliteta morske vode na ovim lokacijama, ni jedna lokacija nije pokazala odstupanje fekalnih indikatora van granica propisanih vrijednosti.

Kada je u pitanju fitoplankton, na osnovu dobijenih rezultata može se zaključiti da su vrijednosti mikroplanktona bile povećane u pojedinim periodima, naročito u zalivskom području, što je rezultat, prije svega, položaja samog zaliva (duboko uvučen u kopno) kao i neriješenih kanalizacionih ispusta, tako da se dobar dio otpadnih voda uliva direktno u zaliv, čime se doprinosi povećanoj produkciji fitoplanktona. Zabilježene vrijednosti su karakteristične za mezotrofna odnosno eutrofna područja. Tokom istraživanja zabilježene su toksične vrste i to od dijatomeja potencijalno toksična dijatomeja iz roda *Pseudo-nitzschia*, dok najveći broj toksičnih vrsta pripada dinoflagelatama (najčešće iz roda *Dinophysis*).

Prilikom monitoringa zoo- i fitobenstosa, došlo se do zaključka da lokacije **Čanj** i **Sv. Stefan** karakterišu dominantno pješčana podloga bez naselja fitobenstosa, i sa veoma oskudnom faunom. To su siromašne biocenozе na kojima se uticaj čovjeka ne uočava u većoj mjeri. Lokacija





**Žanjice** se karakteriše velikim diverzitetom staništa i vrsta. Ovdje su nađena naselja morske trave *Cymodocea nodosa* i *Posidonia oceanica*. Pored toga ovdje je primijećena i zaštićena vrsta algi *Cystoseira spinosa*, kao i dvije vrste invazivnih algi *Caulerpa cylindracea* i *Womersleyella setacea*. Kada je u pitanju zoobentos ovdje je registrovano ukupno 3 vrste sundera, 1 vrsta hidrozoa, 4 vrste anelida, 20 vrsta mekušaca, 1 predstavnik zglavkara, 7 vrsta bodljokožaca i jedna ascidia. Na lokaciji **ostrvo Sv. Marko** pronađeno je mješovito naselje morske trave *Cymodocea nodosa*, *Zostera noltei*, i *Posidonia oceanica*. Ovdje su primijećene i dvije zaštićene vrste algi *Cystoseira barbata* i *Cystoseira foeniculacea*, kao i invazivna vrsta alge *Womersleyella setacea*. Od životinjskog svijeta zabilježena je jedna vrsta sundera, jedna vrsta žarnjaka, 2 vrste crva, 6 vrsta mekušaca, 3 vrste zglavkara, 3 vrste bodljokožaca i jedan predstavnik tunikata. Lokaciju **Dražin vrt** karakteriše specifičan tip habitata, tj. vrulje. Kada su u pitanju alge ovdje su zabilježene dvije zaštićene vrste *Cystoseira barbata* i *Cystoseira corniculata ssp. laxior*. Tokom istraživanja zoobentosa identifikovano je 6 vrsta sundera, 5 vrsta korala, 10 vrsta mekušaca, jedan predstavnik zglavkara, 5 vrsta bodljokožaca i 2 vrste ascidia. Lokacija **Sv. Stasija** se karakteriše naseljima morskih trava *Cymodocea nodosa* i *Posidonia oceanica*, dok kada je u pitanju zoobentos identifikovana je jedna vrsta žarnjaka, 2 vrste anelida, 11 vrsta mekušaca, 3 vrste zglavkara i 2 vrste morskih krastavaca.

Tokom istraživanja na ovim lokacijama zabilježeni su predstavnici skoro svih glavnih životinjskih grupa, a po brojnosti uvijek je dominirala grupa mekušaca (*Mollusca*). Važno je napomenuti prisustvo velikog broja zaštićenih vrsta na ovim lokalitetima, i to u prvom redu školja *Pinna nobilis*, puž *Tonna galea*, korali *Cladocera caespitosa* i *Savalia savagli*, sunder *Axinella canabina* i dr.

#### Prezentacija i promocija komercijalnih vrijednosti Plavog raka (*Callinectis sapidus*)

Javno preduzeće je u saradnji sa Institutom za biologiju mora bilo domaćin prezentacije, promocije, a nakon toga i degustacije specijaliteta od plavog raka. Nakon prezentacije Olivera Marković- naučne saradnice za demersalne resurse iz Instituta za biologiju mora koja se bavi izučavanjem rakova, prisutni su mogli degustirati različita jela bazirana na mesu plavog raka (mesu od izuzetne nutritivne vrijednosti).

Plavi rak (*Callinectis sapidus*) potiče iz Atlanskog okeana gdje naseljava estuare i plitka obalna područja. Podnosi uslove visokog saliniteta i temperature, a može da preživi niske koncentracije kiseonika. Dobar je plivač i ima veliki reproduktivni potencijal. Spada u najinvazivnije morske vrste u Mediteranu u koji je dospio putem balastnih voda. Ovaj rak je prisutan u Jadranu već duže vrijeme, no njegova populacija se tek nedavno počela brojčano povećavati. U Crnoj Gori, plavi rak je primjećen na više lokacija, na ušću rijeke Bojane u Ulcinju, kod Jaza u Budvi i u Boki Kotorskoj, u Tivatskom zalivu. Meso plavog raka je jestivo, izuzetno kvalitetno i ukusno, zbog čega je potencijalno privredno isplativa vrsta.

Cilj ove kampanje je bio da se ribarima, vlasnicima restorana i lokalnom stanovništvu prezentiraju informacije o ovoj novoj vrsti u našem moru koja za razliku od drugih invazivnih vrsta morskih organizama predstavlja novi potencijal za izlov i komercijalno korišćenje.

#### AKTIVNOSTI NA PROMOCIJI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

##### Dan Planete Zemlje

Dan Planete Zemlje obilježava se ekološkim akcijama svakog 22. aprila. Javno preduzeće već tradicionalno, u saradnji sa lokalnim nevladinim organizacijama, školama i drugim ustanovama organizuje akcije čišćenja i uređenja morskog dobra. Putem Poziva, za obilježavanje "Dana planete Zemlje" 2016. god., realizovane su sledeće akcije:

- U opštini **Ulcinj**, u saradnji sa NVO „Zeleni Korak“, realizovana je akcija čišćenja zaleđa plaže "Lux" i "Imperijal" ka istočnom dijelu Velike plaže.
- U opštini **Bar**, u saradnji sa Izviđačkim odredom „24. novembar“, organizovano je čišćenje plaže na potezu od Gradske Marine do ušća rijeke Željeznice u more. Paralelno sa ovom akcijom,





realizovana je i akcija sadnje palmi u zaleđu. Ova akcija je bila sastavni dio šire akcije „Za još ljepše obale“ koja je organizovana u saradnji sa TO Bar, a koja ima za cilj podizanje svijesti o zaštiti životne sredine sa posebnim akcentom na obalu.

- U opštini Budva, Javno preduzeće je u saradnji sa NVO „Green Net – Zelena mreža“ sprovelo akciju čišćenja i uređenja prostora u blizini "Vile Manojlovića" tj. plaže i njeno zaleđe, čišćenje staze, uređenje javnog mobilijara.
- JP "Morsko dobro" je u saradnji sa NVO „Eko Centar Delfin“, u opštini Kotor, realizovalo akciju čišćenja priobalnog područja mjesne zajednice Risan. Na ovom potezu posađeno je i 10 sadnica ukrasnog bilja, i održana radionica na temu „Održivo upravljanje otpadom – reciklaža“.
- U opštini Tivat, u saradnji sa SMŠ „Mladost“, realizovana je akcija čišćenja plaže Belane i njenog zaleđa. Sakupljeni otpad se selektivno prikupio i deponovao na za to predviđeno mjesto.
- U opštini Herceg Novi, Javno preduzeće je u saradnji sa NVO udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Zrak Sunca“ realizovalo akciju čišćenja i uređenja dječije plaže i plaže prilagođene za lica sa invaliditetom ispred prve faze Instituta u Igalu.

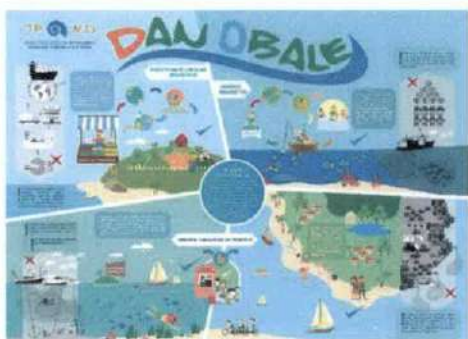


### Mediterranski dan obale

Mediterranski dan obale se svake godine, 25. septembra, u organizaciji UNEP/MAP-a (Program za zaštitu životne sredine Ujedinjenih Nacija/Mediterranski akcioni plan), obilježava u zemljama Mediterana, i to aktivnostima koje imaju za cilj informisanost i podizanje svijesti o značaju mora i obalnog područja kao prirodnog i društveno-ekonomskog resursa.

Imajući u vidu centralnu temu, ove godine pripremljen je još jedan u nizu promotivno - edukativan poster, ovog puta sa temom "Plava ekonomija", koji je u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma distribuiran školama na primorju i Podgorici. U okviru obilježavanja Dana Obale, u Osnovnim školama u Budvi, Baru i Kotoru održano je i kratko predavanje sa aktuelnom temom.

Akciji obilježavanja ovogodišnjeg Dana Obale pridružila se i fondacija "ReCan" koja se bavi selektivnim prikupljanjem i reciklažom otpada.



### SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA U CRNOJ GORI

#### Učešće u aktivnostima projekta "Mapiranje, monitoring i upravljanje prekograničnom Natura 2000 mrežom na moru" – "4 M"

NVO "Green Home" i Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore, zajedno sa hrvatskim partnerima, Udrugom Sunce i Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Dubrovačko – neretvanske županije, realizuju EU projekat "Mapiranje, monitoring i upravljanje prekograničnom Natura 2000 mrežom na moru" skraćeno naziva "4 M" (IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska – Crna Gora).



U okviru ovog projekta predstavnici Javnog preduzeća su učestvovali na više seminara i radionica i to:

- Seminar pod nazivom „Identifikacija i upravljanje morskim Natura 2000 područjima“, čiji je cilj bio poboljšati prekograničnu i međusektorsku saradnju u identifikaciji, monitoringu i upravljanju morskim staništima i vrstama, prilikom kojeg su se učesnici upoznali sa obavezama upravljanja morskom Natura 2000 mrežom, problemima, potencijalnim rješenjima i razmijenili postojeća evropska, hrvatska i crnogorska iskustva;
- Radionica pod nazivom "ABC trening planiranja", čiji je cilj bio povećati kapacitete državnih i lokalnih institucija za planiranje upravljanja morskim zaštićenim područjima i Natura 2000 područjima;

#### **Učešće na TAIEX radionicama povodom implementacije MSFD u Crnoj Gori**

Javno preduzeće je uzelo učešća u sve tri stručne radionice o sprovođenju Okvirne direktive o morskoj strategiji (MSFD), koje je realizovalo Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Odjeljenje za održivi razvoj i integralno upravljanje morem i obalnim područjem. Ove obuke podržane su od strane Evropske komisije, a iste je vodila Prof.dr.sc Nada Krstulović, ekspert sa Instituta za okeanografiju i ribarstvo u Splitu.

U okviru ovih radionica institucije su razmijenile svoja iskustva u pogledu praćenja stanja životne sredine mora, napravio se popis raspoloživih podataka koji su ustupljeni Ministarstvu na dalju obradu, i napravio plan praćenja segmenata životne sredine koji nedostaju, a sve u cilju što bolje izrade Početne procjene stanja životne sredine mora, kao baznog dokumenta za dalju implementaciju MSFD u Crnoj Gori.

#### **"First Mediterranean Plant Conservation Week" u Ulcinju**

U okviru projekta „Zaštita divljih biljnih vrsta i njihovih staništa južnog i istočnog Mediterana (IPAS-Med)“, koji u Crnoj Gori koordinira NVO „Green Home“ a čiji su nosioci organizacije IUCN-Med i Plantlife International, početkom novembra održan je „First Mediterranean Plant Conservation Week“. Ovom sastanku prisustvovalo je više od 80 učesnika iz 18 zemalja Mediterana, a cilj je bio izgradnja jedinstvene mreže za očuvanje biljnih staništa kao i kulturne raznovrsnosti mediteranskog regiona.

U okviru terenskog obilaska, Predstavnici Javnog preduzeća imali su priliku da učesnike ovog skupa upoznaju sa zaštićenim područjem Velike plaže, te da predstavljaju projekat "Zaštite i rehabilitacije pješčanih dina na Velikoj plaži". Tom prilikom razmijenjena su iskustva i ideje u oblasti zaštite dina i pješčanih staništa.

### **MEĐUNARODNA SARADNJA**

#### **Saradnja sa "Conservatoire du littoral"**

U okviru uspostavljanja međuinstitucionalne saradnje na nivou Mediterana, Javno preduzeće je početkom februara, ugostilo francusku delegaciju koju su predvodili predstavnici francuske agencije za zaštitu obale „Conservatoire du littoral“. Pored njih, u delegaciji su bili i predstavnici opština Antibes i Mareisille koji se bave poslovima upravljanja morskim dobrom i obalom u tim gradovima. Tokom posjete razmijenjena su iskustva iz oblasti organizacije kupališta, zaštite plaža od erozije, razvoja nautičkog turizma i sportsko-rekreativnih sadržaja, modela ustupanja morskog dobra, kao i zaštite vrijednih obalnih ekosistema i pejzaža. U okviru uspostavljene saradnje, početkom oktobra, predstavnici Javnog preduzeća su posjetili agenciju "Conservatoire du littoral" u Aix-en-Provence, te gradove Antibes i Marseille. Cilj posjete je bio upoznavanje sa aktivnostima „Conservatoire du littoral“ i njihovih partnerstava za upravljanje lokacijama, kao i uspostavljanje saradnje sa drugim institucijama koje se bave pitanjima upravljanja lukama, plažama i zaštićenim područjima u Francuskoj.



Francuska agencija „Conservatoire du littoral“ je 1975. god. formirana kao jedinstvena javna institucija na državnom nivou pod Ministarstvom za zaštitu prirode, čija je misija da stiče u vlasništvo (kupovinom, donacijama, eksproprijacijom i dr.) lokacije (parcele) na obali koje su ugrožene urbanizacijom ili ekološki degradirane; restaurira ih sa ciljem vraćanja u prirodno stanje (ekološki balansirano); ustupa na upravljanje (opštinama,



provincijama, javnim asocijacijama, NVO) kojim se obezbjeđuje održavanje i unapređenje lokacije i slobodan pristup javnosti.

#### Izrada i implementacija planova upravljanja RAMSAR područjima

Na poziv organizacija EuroNatur i RAMSAR konvencije za močvarna staništa predstavnik Javnog preduzeća je učestvovao na radionici "Izrada i implementacija planova upravljanja RAMSAR područjima" koja se u okviru projekta "Adriatic Flyway" održala u Osijeku i Kopačevu u Hrvatskoj.

Radionica je bila namjenjena upravljačima zaštićenim područjima koja su upisana na RAMSAR listu močvara od međunarodnog značaja, a u Crnoj Gori postoje dva takva područja, Skadarsko jezero i Tivatska solila. Cilj radionice je bio obuka upravljača područjima radi održivog upravljanja močvarnim staništima, kroz korišćenje metodologije i resursa koji su dostupni od strane RAMSAR Sekretarijata, razmjena informacija i iskustava između upravljača, kao i saradnja sa nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom biodiverziteta u močvarnim područjima.

#### Studijska posjeta Parku prirode "Sečoveljske soline" u Piranu i Rezervatu prirode "Škocijanski zatok" u Kopru

Na poziv Vodje parka prirode "Sečoveljske soline", predstavnici Javnog preduzeća učestvovali su u studijskoj posjeti Sečovljenskoj solani i Škocijanskom zatoku u Sloveniji. Cilj posjete bio je upoznavanje sa načinom upravljanja ovim područjima, kao i njihove turističko-ekonomske valorizacije kroz organizaciju različitih održivih vidova turizma.



#### Studijska posjeta marinama u Zadru i Šibeniku

Predstavnici Javnog preduzeća bili su u studijskoj posjeti marinama u Zadru i Šibeniku. Tokom posjete, predstavnik "Doguš Grupe", koji je regionalni direktor dvije marine u Zadru (Borik i Dalmacija) pokazao je njihova dosadašnja investiciona ulaganja u domenu marina i pratećih sadržaja i ujedno informisao o namjerama i planovima firme. Marina Dalmacija ima najviši internacionalni standard iz oblasti upravljanja zaštitom životne sredine i nosilac je plave zastavice od 2000. god. Takođe, tokom studijske posjete obidena je marina Mandalina u Šibeniku.

#### **JAVNE NABAVKE**

Javno preduzeće nabavku roba, usluga i izvođenje radova vrši saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama. Osnov za pokretanje postupka javne nabavke je Plan javnih nabavki, koji se donosi na osnovu Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća.

Planom javnih nabavki definišu se, između ostalog, naziv javne nabavke, procijenjene vrijednosti javne nabavke, okvirno vrijeme pokretanje postupka i vrsta postupka javne nabavke.

Kod donošenja odluke o vrsti postupka javne nabavke Javno preduzeće se rukovodi vrijednosnim razredima definisanim članom 21. Zakona o javnim nabavkama, i to:

- I vrijednosni razred - za javnu nabavku čija je procijenjena vrijednost do 5.000,00 eura sprovodi se postupak neposrednog sporazuma;
- II vrijednosni razred - za javnu nabavku čija je procijenjena vrijednost iznosi preko 5.000,00 eura do 25.000,00 eura za nabavku roba i usluga, odnosno preko 5.000,00 eura do 50.000,00 eura za ustupanje izvođenja radova, sprovodi se postupak šopinga;



- III vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 25.000,00 eura za nabavku roba i usluga, odnosno preko 50.000,00 eura za ustupanje izvođenja radova sprovode se postupci: otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje i konkurs.

Za javne nabavke čija je vrijednost definisana II vrednosnim razredom mogu se takođe primijeniti i otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje i konkurs. Postupak javne nabavke - neposredni sporazum i šoping sprovodi službenik za javne nabavke, a sve ostale postupke komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda.

**Planom javnih nabavki za 2016. god., planirano je 106 javnih nabavki ukupne vrijednosti 2.604.900,00 eura, od čega:**

- za nabavku robe planirano je **14 javnih nabavki**, ukupne vrijednosti **260.100,00 eura**,
- za vršenje usluge planirano je **21 javna nabavka**, ukupne vrijednosti **1.326.035,00 eura**,
- za izvođenje radova planirano je **71 javna nabavka**, ukupne vrijednosti **1.018.765,00 eura**.

Tokom izvještajne godine izvršeno je pet izmjena i dopuna Plana javnih nabavki, a iste su izvršene u skladu sa izmjenama Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2016. god. i Zakona o javnim nabavkama.

Javno preduzeće je u toku 2016. god. sprovело ukupno 128 postupaka javnih nabavki i donesene su 74 Odluke o izboru najpovoljnije ponude i 54 Odluke kojim se obustavlja postupak javne nabavke, koji su obustavljeni iz razloga nedostavljanja nijedne ponuda ili nijedne ispravne ponude. Dostavljeno je ukupno 265 ponuda, od kojih su 2 ponude neblagovremene, odnosno dostavljene su nakon roka za prijem ponude i 72 ponude su ocijenjene kao neispravne.

**Ukupan broj zaključenih ugovora po Planu javnih nabavki iz 2016. god. iznosi 87, čija vrijednost iznosi ukupno 1.206.495,82 eura sa uračunatim PDV-om.** Ugovorena vrijednost javnih nabavki neposrednim sporazumom, u 2016. godini iznosila je 70.612,94 eura sa uračunatim PDV-om. S obzirom da Zakon o javnim nabavkama pruža mogućnost da se javna nabavka nabavlja po partijama, to broj zaključenih ugovora nije isti sa brojem realizovanih javnih nabavki, tako je realizovano 80 javnih nabavki a zaključeno 87 ugovora.

**Ukupna realizacija Plana javnih nabavki za 2016. godina iznosi 76% gdje je realizacija izračunata na osnovu odnosa broja realizovanih javnih nabavki i ukupnog broja javnih nabavki naznačenih u Planu javnih nabavki.**

**Uporedni pregled podatak za period 2014-2016 godine:**

	2014	2015	2016
Vrijednost Plana javnih nabavki	2.802.900,00	1.816.600	2.604.900,00
Broj javnih nabavki u Planu	85	100	106
Realizacija Plana javnih nabavki	70	74	76
Ukupan broj dostavljenih ponuda	105	160	265
Neposredni sporazum	90.203,64	78.349,13	70.612,94

U izvještajnoj godini, 19 postupaka javnih nabavki objavljeno je u drugoj polovini mjeseca decembra, od kojih je za 9 postupaka donošena Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke, što je i uticalo na realizaciju Plana, zbog nemogućnosti ponovljanja postupka u godini u kojoj je javna nabavka planirana.

Najveći broj ugovora, ukupno 10 zaključen je sa ponuđačem "CIVIL ENGINEER" D.O.O. Podgorica, u ukupnom iznosu od 42.685,36 eura sa uračunatim PDV-om i "V PROJEKT" D.O.O. Nikšić u ukupnom iznosu od 59.028,00 36 eura sa uračunatim PDV-om.

U izvještajnoj godini zaključena su 2 ugovora čija vrijednost prelazi 100.000,00 eura i to Izvođenje radova na postavljanju rampi za ulaz u more za osobe sa invaliditetom, sa pristupnim stazama, na lokaciji u Baru i na lokaciji u Budvi i Izrada baznih studija i idejnih rješenja za revitalizacije plaža Mogren, Pržno, Petrovac i Sutomore. Za vrijednost od 50.000,00 eura do 100.000,00 eura zaključena su 2 Ugovora, a ostali ugovori su na iznos ispod 50.000,00 eura.

Koristeći zakonsku mogućnost zaključenja višegodišnjih ugovora, u izvještajnom periodu na snazi su četiri ugovora i to: za advokatske usluge, nabavku goriva za službena vozila, usluga mobilnog operatera i usluga operatera za fiksnu telefoniju.

Učesnici u postupku javne nabavke, zainteresovana lica i ponuđači saglasno Zakonu o javnim nabavkama imaju pravo zaštite prava, koje se pokreće izjavljivanjem žalbe Državnoj komisiji za kontrolu postupka javnih nabavki, koja je dužna da u roku od 15 dana od dana prijema spisa i dokumentacije od strane naručioca donese rješenje.

Zainteresovana lica u postupku javne nabavke, izjavili su 3 žalbe na tendersku dokumentaciju od kojih su dvije žalbe odbačene kao nedopuštene, iz razloga što nije izvršena uplata naknade za vođenje postupka u iznosu od 1% procijenjene vrijednosti javne nabavke, a za jednu žalbu Državna Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki nije donijela rješenje, ni nakon četiri mjeseca od dana izjavljivanja žalbe.

Na donešene Odluke u postupku javne nabavke ponuđači su izjavili 9 žalbi, od kojih je jednu žalbu usvojilo Javno preduzeće, dvije žalbe je Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki odbila kao neosnovane, a za šest žalbi nije donesena odluka, iako je rok za donošenje rješenja po žalbi u nekim postupcima istekao i za više od osam mjeseci.

Zakonom o javnim nabavkama, jasno su definisana pravila koja definišu koruptivne radnje, odnosno sukobe interesa. Članom 15. Zakona o javnim nabavkama definisano je antikorupcijsko pravilo, dok je članovima 16. i 17. istog Zakona, definisano sprječavanje sukoba interesa kod naručioca i ponuđača.

Shodno Pravilniku o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila Javno preduzeće je dostavilo izvještaj o kršenju antikorupcijskih pravila kojim se potvrđuje da nije bilo prijava kršenja antikorupcijskih pravila.

U izvještajnom periodu nije bilo prijave sukoba interesa. U slučajevima kada neko od učesnika u postupku javne nabavke prijavi postojanje sukoba interesa primjenjuju se odredbe člana 16. i 17. Zakona o javnim nabavkama i na kraju izvještajne godine dostavlja se Izvještaj Upravi za javne nabavke.

## PUBLIC RELATIONS

PR i marketing aktivnosti u Javnom preduzeću odvijale su se kroz posredne i neposredne kontakte predstavnika preduzeća sa novinarima tokom cijele izvještajne godine

**U izvještajnoj godini, medijima je odgovoreno na 92 dopisa (odgovori na pitanja), realizovano je 24 radio uključanja i gostovanja, 17 izjava za TV i 8 gostovanja u televizijskim studijima.**

Na naslovnoj strani sajta [www.morskodobro.com](http://www.morskodobro.com) objavljeno je 58 tekstova o aktivnostima i aktuelnostima, te sprovedenim inicijativama Javnog preduzeća, u sekciji **Korišćenje morskog dobra** Javni pozivi za kupališta i privremene objekte, u sekciji **Javne nabavke** brojne tenderske dokumentacije - pozivi za projekte, radove, robe i usluge dok je u sekciji **Održivi razvoj**, od početka do kraja ljetnje turističke sezone, rezultati uzorkovanja kvaliteta morske vode, a na site-u je moguće u realnom vremenu pratiti stanje kvaliteta vode na crnogorskim kupalištima.

**PR aktivnosti u 2016. god. odvijale su se u saradnji sa sljedećim medijima:**

**Radio stanice:** "Radio Crne Gore", Radio "Antena M", "Radio Herceg Novi", Radio "Delfin", Radio "Jadran", "Radio Tivat", "Radio Dux", "Radio Kotor", "Skala radio", "Radio Budva", i "Radio Bar";

**Televizije:** RTCG, TV Vijesti, TV Atlas, TV Budva, TV Teuta;

**Štampani mediji:** "Pobjeda", "Vijesti", "Dan", "Dnevne novine" i "Večernje Novosti".

**Agencije:** Nacionalna agencija "Mina"

**Portali:** Portal "Analitika", Portal "CDM", Portal "Boka News" Portal "UL-Info";

Imajući u vidu važnost proaktivnog pristupa medijima i pravovremenog izvještavanja o aktivnostima, Javno preduzeće je i u 2016. god. uspješno saradivalo sa više medijskih kuća. Tako je, konstantnim prisustvom na portalima, gostovanjima u televizijskim emisijama ili uključenjima na radiju omogućeno blagovremeno



informisanje javnosti o aktivnostima bilo da su to obilježavanja međunarodnih datuma (Dan obale, Dan planete Zemlje), predstavljanje novih inicijativa (organizovanje predavanja na temu „Komercijalne vrijednosti plavog raka“), razne investicije (izgradnja pješačke staze Risan – Perast, predsezonsko uređenje zone morskog dobra) ili redovna saopštenja (rezultati analize kvaliteta morske vode u sezoni, stanje na kupalištima u i van sezone).

U cilju pospješivanja udruženih napora da se turistička sezona na što kvalitetniji način promoviše, ali i da javnost bude na potpun i objektivan način informisana, Javno preduzeće je uspostavilo efektanu saradnju sa velikim brojem lokalnih i nacionalnih medijskih kuća, od kojih ističemo:

Ugovor o poslovnoj saradnji sa „Neboelectronic“ Herceg Novi Radio Delfin H. Novi  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa „Maxko“ Kotor (za Skala radio Kotor)  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa „Šrauba“ (za radio Jadran H. Novi)  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa RTV „Budva“ Budva (za ljetnji program „Na dva mora“)  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa RTV „Vijesti“ Podgorica  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa RTV „Atlas“ Podgorica  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa „Nova Pobjeda“ Podgorica  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa „BSL“ Podgorica  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa Info Biro Montenegro d.o.o. Podgorica  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa NVO „Boka“ Tivat  
 Ugovor o poslovnoj saradnji sa NVO „Infomont“ Budva

Za izradu propagandnog materijala, Javno preduzeće je nakon sprovedenog postupka javne nabavke sklopilo i realizovalo ugovor sa štamparijom „DPC“ D.O.O. Podgorica i i štampano je ažurirano izdanje brošure „The coast of Montenegro“ na 20 strana sa preklap stranama i mapom crnogorske obale u sredini.

Posebnu satisfakciju na polju marketinga, međutim, predstavlja štampanje publikacije „Plaže Crne Gore 100+“, započeto polovinom 2016. god. i realizovano početkom 2017. god. (premijerno predstavljeno na Sajmu turizma u Beogradu). Radi se o dvojezičnom izdanju koje nudi detaljan opis za više od 100 crnogorskih kupališta.

## ODLUČIVANJE I PRAVNA ZAŠTITA

### *Upravni odbor:*

Tokom izvještajne 2016 god., Upravni odbor Javnog preduzeća odlučivao je o svim pitanjima iz osnovne nadležnosti i djelatnosti. Tokom 2016. god. održano je **osamnaest sjednica Upravnog odbora**, od kojih su osam bile elektronske. Na sjednicama je razmatrano i odlučivano o **185** tačaka dnevnog reda.

Kroz rad Upravnog odbora obuhvaćena su sva pitanja vezana za djelatnost Javnog preduzeća, usvajanje planova rada, Plan korišćenja sredstava, investicija, Plan javnih nabavki, usvajanje programa iz domena organizacije kupališta, donošenje odluka o ustupanju dijelova morskog dobra i uslovima ustupanja, usvajanje opštih akata, usvajanje pojedinačnih odluka iz nadležnosti, razmatranje svih značajnih predloga i programa uređenja i investiranja u zonu morskog dobra, usvajanje informacija o zaključenim ugovorima o korišćenju morskog dobra, o izvođenju radova na sanaciji i uređenju obale, kao i o svim tekućim pitanjima prisutnim u radu Javnog preduzeća tokom izvještajnog perioda.

**Upravni odbor je inicirao i podržao sve aktivnosti na izradi i realizaciji razvojnih programa i projekata. Kao i u prethodnom periodu iskazan je jedinstven stav po pitanju zaštite državne imovine, zaustavljanja i sankcionisanja bespravne gradnje, rada bez odobrenja i dr.**

### *Pristup informacijama:*

Saglasno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, Javno preduzeće je tokom 2016. god. donijelo **56 Rješenja** i **22 Obavještenja** vezano za slobodan pristup informacijama.

**Djelovodni protokol:**

U djelovodnom protokolu Javnog preduzeće, kao indikator obima poslova, za izvještajnu 2016.god. evidentirano je 4.001 predmet, dok je 5.081 akt otpremljen putem pošte.

**Sudski postupci:**

U 2016.god. Javno preduzeće je pokrenulo:

- 46 parnična postupka za objekte na rijeci Bojani u opštini Ulcinj, 4 parnična postupka (2 preko advokatske kancelarije i 2 samostalno) i 2 prijedloga za izvršenje

Protiv Javnog preduzeća je od strane drugih lica pokrenuto:

- 4 parnična postupka, 13 upravnih sporova, 2 prijedloga za izvršenje i 2 parnična postupka u kojem je Javno preduzeće pristupilo kao umještač.

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ**

Javno preduzeće je i u 2016.god. nastavilo sa trendom ostvarenja pozitivnog rezultata poslovanja sa ostvarenim neto rezultatom u iznosu od 766.175,00 eura, i u odnosu na prethodnu godinu kada je ostvareni neto rezultat bio 710.272,00 eura bilježi neznatno povećanje od 7,87 %.

**SKRAĆENA VERZIJA BILANS USPIJEHA: u periodu od 01.01. do 31.12.2016. god.**

r.b	Pozicija	Tekuća 2016.god.u €	Prethodna 2015.god. u €	Index
201	I.POSLOVNI PROHODI(202-206)	<b>7.031.341.</b> <u>50%opština-3.414.729.</u> <b>3.616.612.</b>	<b>6.224.973.</b> <u>50%opština -3.094.853.</u> <b>3.130.120.</b>	112,95 115,54
202	Prihod(naknada za korišćenje md)	<b>6.829.466.</b> <u>50%opština-3.414.729.</u> <b>3.414.737.</b>	<b>6.189.715.</b> <u>50%opština -3.094.853.</u> <b>3.094.862.</b>	110,34 110,34
206	Ostali poslovni prihodi	201.875.	35.258.	572,57
214	II-FINANSIJSKI PRIHODI	3.591.	13.248.	27,11
217	III-OSTALI PRIHODI	145.027.	127.401.	114,05
<b>1.</b>	<b>UKUPAN PRIHOD(I+II+III)</b>	<b>7.179.959.</b> <u>50%opština-3.414.729.</u> <b>3.765.230.</b>	<b>6.365.622.</b> <u>50%opština -3.094.853.</u> <b>3.270.769.</b>	<b>112,79</b> <b>115,12</b>
207	IV.POSLOVNI RASHODI	(2.722.984.)	(2.262.991.)	120,33
215	V. FINANSIJSKI RASHODI	(6.789.)	(35.)	
218	VI. OSTALI RASHODI	(148.147.)	(201.268.)	73,61
<b>2.</b>	<b>UKUPNI RASHODI (IV,V,VI)</b>	<b>(2.877.920.)</b>	<b>(2.464.294.)</b>	<b>116,78</b>
<b>232</b>	<b>NETO REZULTAT (prije oporezivanja -1-2)</b>	<b>887.310.</b>	<b>806.475.</b>	<b>110,02</b>
<b>230</b>	<b>TEKUĆI POREZ NA DOBIT</b>	<b>(119.709.)</b>	<b>(81.971.)</b>	
<b>231</b>	<b>ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI</b>	<b>(1.426.)</b>	<b>(14.232.)</b>	
<b>232</b>	<b>NETO REZULTAT(232-230,231)</b>	<b>766.175.</b>	<b>710.272.</b>	<b>107,87</b>



**PRIHODI:****Poslovni prihodi:**

**Ukupni poslovni prihodi ostvareni u 2016.god. iznose 3.765.230,00 eura. (3.414.737,00 eura + 350.493,00 eura)**

**Ukupni prihod** koje je ostvarilo Javno preduzeće je 7.179.959,00 eura, od čega je prihod po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra 6.829.466,00 eura. Od tog prihoda po osnovu naknade i ove poslovne godine Javnom preduzeću pripada **50% ili 3.414.737,00 eura** a **50% odnosno 3.414.729,00 eura** usmjereno je primorskim opštinama shodno čl.28 i čl.76b Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji je na snazi od 01.01.2012.god . U 2012.god. kada je Zakon donesen ovaj procenat raspodjele prihoda od naknade bio: 80% Javnom preduzeću a 20% primorskim opštinama, dok je taj procenat od 01.01.2013.god. 50% Javnom predezeću i 50% primorskim opštinama.

**Osnovni prihod** - prihod po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra koji je ostvaren u 2016.god. u iznosu od **6.829.466,00 eura** (3.414.737,00 eura koji pripada Javnom preduzeću i 3.434.729,00 eura koji pripada Opštinama) povećan za 10,34% u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosio 6.189.715,00 eura, dok ukupan prihod koji je Javno preduzeće ostvarilo bez primorskih opština u iznosu od 3.765.230,00 eura za 15,12% je viši u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosio 3.270.769,00 eura

**Ostali prihod** ostvaren je u iznosu od 350.493,00 eura jer Javno preduzeće ostvaruje i prihode po drugim osnovama kao što su prihodi od:

- naplaćenih utuženih potraživanja i naplaćenih penala od izvođača radova za kašnjenje, otpisa obaveza i ostalo u iznosu od 145.027,00 eura,
- kamata na sredstva po viđenju i otplata stambenih kredita zaposlenih u iznosu od 3.591,00 eura,
- naplaćenih bankarskih garancija za odustajanje od lokacija, od otkupa tenderske dokumentacije, donacija i ostalo u iznosu od 201.875,00 eura,

**Planirani prihod:**

**Prihod Javnog preduzeća za 2016. god. planiran je u visini od 7.117.000,00 eura** i to 6.862.000,00 eura od naknade za korišćenje kupališta, obale, akva prostora, privremenih lokacija, terasa, pristaništa i lokacija za ribarske i vikend kuće na rijeci Bojani u Opštini Ulcinj i 255.000,00 eura ostalih prihoda( finansijski i ostali poslovni prihodi) od kojeg se ne usmjerava 50% opštinama.

S obzirom da se saglasno članu 28. i 76b Zakona o finansiranju lokalne samouprave samo prihod od naknade usmjerava primorskim opštinama to je planirani ukupni prihod Javnog preduzeća **3.686.000,00 eura**.

**Prihod za 2016.god. planiran je na osnovu ostvarenog prihoda u 2015.god. od naknade za korišćenje kupališta, obale, akva prostora, privremenih lokacija, terasa, pristaništa i lokacija za ribarske i vikend kuće na rijeci Bojani u Opštini Ulcinj u iznosu od 6.189.715,00 eura** i planiranog dodatnog prihoda od očekivanog zaključenja Ugovora sa investitorom »Terna Crna Gora« o postavljanju podmorskog kabla, te ostalih prihoda (kamate na depozite, otkup tenderske dokumentacije, realizacije bankarskih garancija za odustajanje od lokacija, naplata utuženih potraživanja i sl.).

Shodno, gore navedenom Javno preduzeće je ostvarilo oko 1% veći ukupni prihod (7.179.956,00 eura) u odnosu na planirani (7.117.000,00 eura) a ukupni prihod sa kojim raspolaže Javno preduzeće ( 3.765.230,00 eura) je za 2% veći od planiranog (3.686.000,00 eura).

202-BU-Pregled ostvarenih prihoda od redovne djelatnosti po opštinama za 2016. god. i uporednu 2015.god.

Opština	Naknada za 2016.g. u €	Naknada za 2016.g. (50% JP)	Naknada za 2016.g. (50%Opštine)	Naknada za 2015.g. u €	Naknada za 2015. (50%JP)	Naknada za 2015. (50%Opštine)	% ugovorena. Nakn. 2016/2015	% poveć./smanj JP
I	2	3	4	5	6	7	8=2:5	9=2:5
Herceg Novi (10,66%)	727.890.	363.945.	363.945.	655.094.	327.547.	327.547.	111,11%	+11,11%
Kotor (4,48%)	305.659.	152.830.	152.829.	294.002.	147.001.	147.001.	103,96%	+3,96%
Tivat (11,38%)	777.384.	388.693.	388.691.	471.492.	235.746.	235.746.	164,88%	+64,88%
Budva (38,68%)	2.641.696.	1.320.850.	1.320.846	2.691.184.	1.345.594	1.345.590.	98,16%	-1,84%
Bar (12,24%)	835.763.	417.882.	417.881.	906.809.	453.405.	453.404.	92,17%	-7,83%
Ulcinj (14,51%)	991.074.	495.537.	495.537.	1.171.134.	585.568.	585.566.	84,63%	-15,37%
Prihod od »TERNE« (8,05%)	550.000.	275.000.	275.000.	-	-	-	-	-
<b>Ukupno: (100%)</b>	<b>6.829.466.</b>	<b>3.414.737.</b>	<b>3.414.729.</b>	<b>6.189.715.</b>	<b>3.094.862</b>	<b>3.094.854</b>	<b>110,34%</b>	<b>+10,34%</b>
<b>Ulcinj bez Bojane (12,36%)</b>	<b>844.024</b>	<b>422.012</b>	<b>422.012</b>	<b>917.908.</b>	<b>458.955.</b>	<b>458.953.</b>	<b>91,95%</b>	<b>-8,05%</b>
<b>Objekti na Bojani (2,15%)</b>	<b>147.050.</b>	<b>73.525.</b>	<b>73.525.</b>	<b>253.226.</b>	<b>126.613.</b>	<b>126.613.</b>	<b>58,07%</b>	<b>-41,93%</b>
<b>Ukupno: Ulcinj</b>	<b>991.074.</b>	<b>495.537</b>	<b>495.537</b>	<b>1.171.134.</b>	<b>585.568.</b>	<b>585.566.</b>	<b>84,63%</b>	<b>-15,37%</b>

Iz tabele je vidljivo da je osnovni prihod - prihod po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra ostvaren u 2016.god. (3.414.737,00 eura koji pripada Javnom preduzeću i 3.414.729,00 eura koji pripada Opštinama) u iznosu od 6.829.466,00 eura i u odnosu na prethodnu godinu (kada je ostvaren u iznosu od 6.189.715,00 eura) bilježi povećanje od 10,34%.

Kao što se iz tabele vidi, najveći pad prihoda imamo u opštini Ulcinj i to za 15,37% iz razloga što su tek krajem 2016.god. otpočeli tenderski postupci za zakup privremenih objekata i novih lokacija na rijeci Bojani u Ulcinju (ukupno 573 privremena objekta). Do kraja 2016.god. zaključeno je tek 79 ugovoru ukupne naknade 84.680,59 eura, te će veći dio prihoda po osnovu zakupa postojećih privremenih objekata na Bojani po osnovu zakupnine za 2016.god. biti prihodovan početkom 2017.god. saglasno dinamici zaključivanja ugovora.



Tabela prihoda po opštinama, namjenama, brojem ugovora za 2016.god. i uporednu 2015.god.

OPŠTINA	Ukupno Ostvareni prihod (2016)	50% Prihoda koji pripada JP (2016)	50% Prihoda koji pripada opštinama (2016)	Ukupno Ostvareni prihod (2015)	50% Prihoda koji pripada JP (2015)	50% Prihoda koji pripada opštinama (2015)
1	3	4	5	7	8	9
<b>H. NOVI</b>	<b>(10,66%)</b>			<b>(10,58%)</b>		
kupalište	312.748,90	156.374,68	156.374,22	259.047,55	129.523,95	129.523,60
privremeni	126.270,13	63.135,14	63.134,99	132.043,79	66.022,00	66.021,79
terase	109.867,40	54.933,75	54.933,65	97.931,10	48.965,55	48.965,51
ostalo	176.583,99	88.292,09	88.291,90	166.071,42	83.035,80	83.035,80
pristaništa	2.420,00	1.210,00	1.210,00			
<b>Ukupno</b>	<b>727.890,42</b>	<b>363.945,66</b>	<b>363.944,76</b>	<b>655.093,86</b>	<b>327.547,34</b>	<b>327.546,52</b>
<b>KOTOR</b>	<b>(4,48%)</b>			<b>(4,75%)</b>		
kupalište	163.207,84	81.604,02	81.603,82	138.410,05	69.205,09	69.204,96
privremeni	81.389,20	40.694,65	40.694,55	79.426,39	39.713,25	39.713,14
terase	48.169,00	24.084,50	24.084,50	44.172,00	22.086,00	22.086,00
ostalo	4.293,00	2.146,56	2.146,44	28.498,43	14.249,27	14.249,16
pristaništa	8.600,00	4.300,01	4.299,99	3.495,50	1.747,75	1.747,75
<b>Ukupno</b>	<b>305.659,04</b>	<b>152.829,74</b>	<b>152.829,30</b>	<b>294.002,37</b>	<b>147.001,36</b>	<b>147.001,01</b>
<b>TIVAT</b>	<b>(11,38%)</b>			<b>(7,62%)</b>		
kupalište	128.340,90	64.170,53	64.170,37	122.851,83	61.426,00	61.425,83
privremeni	23.990,44	11.995,22	11.995,22	31.448,02	15.724,01	15.724,01
terase	21.990,70	10.995,35	10.995,35	21.431,22	10.715,62	10.715,60
ostalo	576.833,40	288.417,01	288.416,39	295.088,65	147.544,40	147.544,25
pristaništa	26.229,00	13.114,52	13.114,48	672,50	336,25	336,25
<b>Ukupno</b>	<b>777.384,44</b>	<b>388.692,63</b>	<b>388.691,81</b>	<b>471.492,22</b>	<b>235.746,28</b>	<b>235.745,94</b>
<b>BUDVA</b>	<b>(38,68%)</b>			<b>(43,48%)</b>		
kupalište	1.526.103,10	763.052,67	763.050,43	1.791.444,01	895.723,14	895.720,87
privremeni	845.011,31	422.506,22	422.505,09	751.725,85	375.863,36	375.862,49
terase	166.556,40	83.278,27	83.278,13	147.674,02	73.837,07	73.836,95
ostalo	102.374,87	51.187,49	51.187,38			
pristaništa	1.650,00	825,00	825,00	340,00	170,00	170,00
<b>Ukupno</b>	<b>2.641.695,68</b>	<b>1.320.849,65</b>	<b>1.320.846,03</b>	<b>2.691.183,88</b>	<b>1.345.593,57</b>	<b>1.345.590,31</b>
<b>BAR</b>	<b>(12,24%)</b>			<b>(14,65%)</b>		
kupalište	492.284,57	246.142,53	246.142,04	523.599,90	261.800,23	261.799,67
privremeni	222.771,30	111.385,76	111.385,54	235.908,86	117.954,56	117.954,30
terase	59.815,00	29.907,51	29.907,49	91.995,64	45.997,87	45.997,77
ostalo	60.332,04	30.166,08	30.165,96	55.304,37	27.652,24	27.652,13
pristaništa	560,00	280,00	280,00			

<b>Ukupno</b>	<b>835.762,91</b>	<b>417.881,88</b>	<b>417.881,03</b>	<b>906.808,77</b>	<b>453.404,90</b>	<b>453.403,87</b>
<b>ULCINJ</b>	<b>(14,51%)</b>			<b>(18,92%)</b>		
kupalište	585.162,65	292.581,83	292.580,82	706.129,19	353.065,16	353.064,03
privremeni	250.733,48	125.366,87	125.366,61	204.528,90	102.264,60	102.264,30
terase	5.728,00	2.864,00	2.864,00	6.710,00	3.355,01	3.354,99
pristaništa	2.400,00	1.200,00	1.200,00	540,00	270,00	270,00
objekti na Bojani	147.049,53	<b>73.524,82</b>	<b>73.524,71</b>	253.226,00	126.613,49	126.612,51
<b>Ukupno</b>	<b>991.073,66</b>	<b>495.537,52</b>	<b>495.536,14</b>	<b>1.171.134,09</b>	<b>585.568,26</b>	<b>585.565,83</b>
Prihod od „TERNE“	(8,05%) 550.000,00	275.000,29	274.999,71	-	-	-
Svega ugovoreno	6.829.466,15	3.414.737,37	3.414.728,78	6.189.715,19	3.094.861,71	3.094.853,48

**Napomena:**

50% naknada od „Terne Montenegro“ za zakup morskog dobra duž trase podmorskog kabla, koja bi shodno Zakonu o finansiranju lokalne samouprave pripala opštini gdje se ostvaruje prihod, još nije raspoređen s obzirom da u ugovoru nije definisana opština. Upućen je zahtjev br. 0201-1251/1 22.3.17.g. Ministarstvu finansija za stav po navedenom, i očekujemo odgovor.

**RASHODI:**

Ukupni rashodi u 2016.god. iznose 2.877.920,00 eura i u odnosu na prethodnu kada su ostvareni u iznosu od 2.464.294,00 eura bilježe rast od 16,78%. Javno preduzeće je prihode, kao i svake godine, ostvarene iz osnovne djelatnosti usmjerilo saglasno Zakonu o morskome dobru, koji precizira da se naknada za korišćenje morskog dobra kao javni prihod koristi za zaštitu, uređenje, unapređenje, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

**RASHODI u periodu od 01.01. do 31.12.2016. god.**

r.b	Pozicija	Tekuća 2016 u €	Prethod. 2015 u €	Index	Plan 2016	%Ostvar Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
207 (209- 212)	<b>POSLOVNI RASHODI(UKUPNO)</b>	<b>2.722.984.</b>	<b>2.262.991.</b>	<b>120,33</b>	<b>3.388.500.</b>	<b>80,36</b>
209	Troškovi materijala	85.056.	57.704.	147,40	77.600.	108,98
210	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1.058.692.	924.632.	114,50	1.074.000.	98,58
211	Troškovi amortizacije i rezervisanja (amortizacija 87.261. + rezervisanja 445.000.)	532.261.	203.202.	261,94	405.000	131,42
212	Poslovni rashodi	1.046.975.	1.077.453.	97,17	1.831.900	57,15
215	Finansijski rashodi	6.789.	35.		-	-
218	Ostali rashodi	148.147.	201.268.	73,61	197.000.	75,20
	<b>UKUPNI RASHODI: (207+215+218)</b>	<b>2.877.920.</b>	<b>2.464.294.</b>	<b>116,78</b>	<b>3.585.500</b>	<b>80,26</b>



Poslovni rashodi ostvareni su u ukupnom iznosu od 2.722.984,00 eura i odnose se na:

#### 1. Troškovi materijala-redni broj 209-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2016 u €	Prethod. 2015 u €	index	Plan 2016	% Ostvar. Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
<b>209</b>	<b>Troškovi materijala</b>	<b>85.056.</b>	<b>57.704.</b>	<b>147,40</b>	<b>77.600.</b>	<b>109,61</b>
	1.Kancelarijski materijal i ostali potrošni materijal	38.338.	35.369.	108,39	44.000.	87,25
	2.Investiciono održavanje osnovnih sredstava (zgrada i ostalo)	26.023.	-	-	5.000.	520,46
	3.Troškovi električne energije	7.010.	6.832.	102,61	10.000.	70,10
	4.Troškovi goriva	13.685.	15.503.	88,27	18.600.	73,58

#### Troškovi materijala su manji u odnosu na planirane.

Do povećanja troškova investicionog održavanja u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na izradu fasade poslovne zgrade u 2016.god. (24.113,00 eura) čija je realizacija bila planirana za 2015.god., a kako je krajem 2015.god. završena neophodna projektna dokumentacija, planirani radovi završeni su u maju 2016.god.

#### 2. Troškovi zaposlenih-redni broj 210-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2016 u €	Prethod. 2015 u €	index	Plan 2016	% Ostvar. Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
<b>210</b>	<b>Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi</b>	<b>1.058.692.</b>	<b>924.632.</b>	<b>114,50</b>	<b>1.074.000.</b>	<b>98,57</b>
	1.Neto zarade i naknade zarada	577.932.	494.688.	116,83	580.000.	99,64
	2.Porez na zarade i naknade zarada	86.123.	79.962.	107,70	86.000.	100,14
	3.Doprinosi na teret radnika	210.039.	181.010.	116,04	211.000.	99,54
	4.Porezi i doprinosi na teret poslodavca	109.708.	95.672.	114,67	110.000.	99,73
	5.Troškovi službenih putovanja (dnevnice, smještaj, prevoz)	23.462.	21.599.	108,63	30.000.	78,21
	6.Ostali lični rashodi (otpremnine kod odlaska u penziju, jubilarne nagrade, pomoć zaposlenom)	15.606.	12.720.	122,69	17.000.	91,80
	7.Troškovi za Upravni odbor	32.250.	34.314.	93,98	40.000.	80,63
	8.Troškovi po ugovorima za .privremene i povremene poslove	3.572.	4.667.	76,54	-	-

#### Troškovi zaposlenih su se kretali u okviru planiranih, zapravo neznatno niži (1,43%) od planiranih.

Do povećanja mase sredstava za zarade (16,83%) došlo je kroz Prvu izmjenu Plana korišćenja sredstava broj 0203-2374/4 od 20.06.2016.god. na koji je Vlada dala saglasnost broj 08-2090 od 28.07.2016.god.

Naime, u prethodnom periodu od 2013.god. Javno preduzeće je ispoštovalo sve Zaključke Vlade CG i u nekoliko navrata izvršilo značajna smanjenja zarada svih zaposlenih kao i članova Upravnog odbora.

Kako Zakon o zaradama u javnom sektoru nije obuhvatio zaposlene u Javnom preduzeću, a preduzeće smo koje kontinuirano ostvaruje dobit u svom poslovanju i uredno izmiruje sve svoje obaveze, i s obzirom da kroz povećanje obima poslova na značajnim investicionim projektima, povećao se i broj izvršioaca, te su gore navedenom izmjenom Plana povećana masa sredstava za zarade kao i zarade zaposlenih.

## 3. Troškovi amortizacije i rezervisanja – redni broj 211-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2016 u €	Prehod. 2015 u €	Index	Plan 2016	%Ostvar. Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
211	Troškovi amortizacije i rezervisanja	532.261.	203.202	261,94	405.000.	131,42
	211/a- Amortizacija	87.261.	90.202	96,74	80.000.	109,08
	211/b-Troškovi kratkoročnog rezervisanja	445.000.	113.000	393,81	325.000.	136,92

Troškovi amortizacije i rezervisanja iznose 532.261,00 eura

## 3.1

## 211/b-Troškovi kratkoročnog rezervisanja

Sredstva su iz Plana 2016. god. u iznosu od 325.000,00 eura i prenesenih investicija iz prethodne godine u iznosu od 120.000,00 eura.

## 1) Opština Bar:

b) Planom korišćenja sredstava za 2016.god. izdvojena sredstva za izradu i reviziju glavnog projekta Obalne zone u Sutomoru u iznosu **50.000,00 eura**. Potpisan Protokol sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma broj 0201-3491/3 od 28.11.2016.god. za sprovođenje konkursa za nabavku usluga izrade Idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja. U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Opština Bar će kroz pregovarački postupka sa autorom prvonagrađenog rada zaključiti ugovor o izradi Glavnog projekta.

## 2) Opština Herceg Novi:

Izmjenama i dopunama Plana korišćenja sredstava za 2016. god. Javno preduzeće je opredijelilo **dodatna sredstva u iznosu 90.000,00 eura** na ime učešća u zajedničkoj investiciji-finansiranju Javnog preduzeća i opštine Herceg Novi Projekta rekonstrukcije dijela šetališta „Pet Danica“ od restorana „Galeb“ do restorana „Mimoza“ u opštini Herceg Novi i zaključen sa Opštinom Herceg Novi Aneks II broj 0201-3949/2 dana 30.12.2016.god.

Ranije (2012 i 2015) izdvojena su i rezervisana sredstva kao učešće Javnog preduzeća za navedenu investiciju u visini 263.000,00 eura i sa Opštinom zaključen Sporazuma broj 0204-3087/1 od 03.12.2012.g. i Aneks I broj 0201-771/7 od 24.12.2015.god.

Opština Herceg Novi je dostavila dokumentaciju o utrošenim sredstvima u toku 2016.god. u iznosu 228.453,67 eura i obavijestila o budućim aktivnostima okončanja navedene investicije.

## 3) Opština Tivat:

a) Planom korišćenja sredstava za 2016.god., planirano je učešće Javnog preduzeća u realizaciji izgradnje I faze obalnog šetališta lungo mare u Krašićima u iznosu **150.000,00 eura**. i sa Opštinom Tivat zaključen je Sporazum o zajedničkom finansiranju broj 0201-3087/2 od 28.12.2016.god.

Predmetna investicija je 700.000,00 eura od čega je opština Tivat obezbijedila 550.000,00eura.

b) Planom korišćenja sredstava za 2016.god., planirano je učešće Javnog preduzeća u izradi Projektne dokumentacije za lungo mare u Krašićima u iznosu **35.000,00 eura** i sa Opštinom Tivat zaključen je Sporazum o zajedničkom finansiranju broj 0201-2979/1 od 12.9.2016.god.

Opština Tivat je ( za a i b) nosilac investicije i sprovodi postupak javne nabavke za izbor najpovoljnijeg ponuđača i dužna je da dostavi Javnom preduzeću kompletan izvještaj o realizaciji sa dokumentacijom.

## 4) Ministarstvo održivog razvoja i turizma:

Planom korišćenja sredstava za 2016.god. u prenesenim investicijama iz 2015.god. opredijeljena su sredstva u iznosu **120.000,00 eura** za izradu orto foto snimaka teritorija Crne Gore.

Zaključen je Sporazum o zajedničkom finansiranju predmetnog projekta broj 0201-3087/1 od 06.10.2016.god., između Javnog preduzeća (učešće 120.000,00 eura) , Ministarstva održivog razvoja i turizma (učešće 41.400,00 eura) i JP " Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" iz Budve (učešće 50.000,00 eura).

Ministarstvo, saglasno članu 2 sporazuma je, kao naručilac i nosilac aktivnosti na realizaciji predmetnog projekta.



## 4. Poslovni rashodi- redni broj 212-Bilansa uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2016. god.

r.b	Pozicija	Tekuća 2016 u €	Prethod. 2015 u €	Index	Plan 2016	%Ostvar Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
212	Poslovni rashodi	1.046.975.	1.077.453.	97,17	1.831.900.	57,15
212/a	<b>TROŠKOVI ULAGANJA</b>	<b>(771.340.)</b>	<b>(773.934.)</b>	<b>99,15</b>	<b>(1.491.000.)</b>	<b>51,73</b>
5321	1.Troškovi usluga održavanja obale u zoni morskog dobra (čišćenje, odvoz smeća.)	24.769.	17.749.	139,55	35.000.	70,77
5322	2.Troškovi trajnog uređenja obale u zoni morskog dobra sa stručnim nadzorom i tehničkim prijemom objekata	342.517.	411.633.	83,21	635.000.	53,94
5324- do- 5329, 5390- do- 5398	3.Troškovi proizvodnih usluga (akcija "Neka bude čisto", sitne sanacije, uklanjanje objekata, hortikultura, klupe, kante, info table, moritoring mora, projektna dokumentacija, revizije projekata)	404.054.	344.552.	117,27	821.000.	49,21
212/b	<b>OSTALI POSLOVNI RASHODI</b>	<b>(275.635.)</b>	<b>(303.519.)</b>	<b>90,81</b>	<b>(340.900.)</b>	<b>80,85</b>
5310	4.Troškovi transportnih usluga	670.	1.118.	59,93	10.000.	6,70
5312	5.Troškovi ptt usluga	18.839.	18.527.	101,68	25.000.	75,36
5320	6.Troškovi održavanja osnovnih sredstava (opreme,vozila idr)	26.170.	28.153.	92,96	31.900.	82,04
533	7.Troškovi zakupa	12.833.	14.126.	90,85	15.000.	85,55
535	9.Troškovi reklame i propagande (reklama," Plava zastavica", za Crveni krst, strateško partnerstvo-sa NTO)	94.633.	128.480.	73,66	120.000.	78,86
550	10.Troškovi neproizvodnih usluga (advokatske, objavljivanje oglasa u sredstvima javnog informisanja u vezi javnih tendera, konsalting usluge)	51.208.	70.782.	72,35	84.000.	60,96
551	11.Troškovi reprezentacije	16.956.	8.448.	200,71	20.000.	84,78
552	12.Troškovi premije osiguranja	1.372.	4.281.	32,05	3.000.	45,73
553	13.Troškovi platnog prometa	8.509.	10.197.	83,45	8.000.	106,36
559	14.Ostali nematerijalni troškovi (stipendije, sudske takse, takse za građevinske dozvole, registracija vozila, radne uniforme, ostali nematerijalni troškovi)	44.444.	19.407.	229,01	24.000.	185,18

Poslovni rashodi u 2016.god. iznose ukupano 1.046.975,00 eura i najveću grupu troškova u okviru ove pozicije čine:

**4.1 Troškovi trajnog uređenja obale** u zoni morskog dobra odnosno troškovi u iznosu od **342.518,00 eura** a čine ih većinom započete investicije u 2015. god. a završene početkom 2016. god. u iznosu 266.450,00 eura i manji dio realizovanih investicija planiranih za 2016 god. svega u iznosu 76.068,00 eura :

Iz navedenog se zaključuje da kao i prethodne godine, zbog predugog trajanja postupaka javnih nabavki, nije došlo do realizacije gotovo svih Planom 2016.god. predviđenih investicija, tako da se za narednu 2017. god. iz

Plana za 2016.god. prenosi iznos od 511.607,00 eura i iz dijela prenesenih investicija iz prethodne 2015.god. sredstva u iznosu od 490.096,00 eura odnosno ukupan iznos od **1.001.702,00 eura**. Sredstva su obezbijeđena na žiro računu Javnog preduzeća a Ugovori o realizaciji su već zaključeni.

Određeni dio planiranih aktivnosti nije još započet odnosno još uvijek nijesu završeni postupci izbora najpovoljnijih ponuđača i ove aktivnosti u ukupnom iznosu od 570.000,00 eura su predviđena u Planu korišćenje sredstava za 2017. god kao Prenesene aktivnosti.

Plan 2016. god. – realizacija u 2017. – nezavršeni postupci:

<b>RADOVI</b>	
<b>OPŠTINA HERCEG NOVI</b>	<b>200.000</b>
Izgradnja trajektnog pristaništa u Kamenarima u opštini Herceg Novi (Plan-2015/3.8.1/Plan-2016/pren.inv.T-2/1-Plan/2017/1717)	191.535
Nadzor nad izvođenjem radova- Izgradnja trajektnog pristaništa u Kamenarima u Opštini Herceg Novi (Plan-2015/3.8.2/Plan-2016/pren.inv.T-2/1.1-Plan-2017/1718)	8.465
<b>OPŠTINA KOTOR</b>	<b>65.000</b>
Izvođenje radova na uređenju pješačke staze Risan-Perast, III faza (Plan-2016/3.12.1/Plan-2017/1719)	60.000
Nadzor nad izvođenjem radova na uređenju pješačke staze Risan-Perast, III faza (Plan-2016/3.12.2/Plan-2017/1720)	5.000
<b>OPŠTINA BAR</b>	<b>18.500</b>
Uredjenje obale na lokaciji Topolica, između „dva bunkera“ u opštini Bar (Plan-2016/3.6.1/Plan-2017/1727)	18.500
<b>OPŠTINA ULCINJ</b>	<b>83.000</b>
Realizacija četvrte faze ograđivanja dina na Velikoj plaži u opštini Ulcinj – postavljanje drvene zaštitne ograde, postavljanje pasarele, uređenje postojećeg puta i parkinga, farbanje postojeće ograde (Plan-2016/3.9.1(25.000)/Plan/2016/pren.inv.T/1/3(28.000)-Plan-2017/1728)	53.000
Nabavka električne dizalice za podizanje manjih čamaca na lokaciji lučice Kacema (Plan-2016/3.14/Plan-2017/1750)	30.000
<b>OSTALO ( za sve opštine)</b>	<b>203.500</b>
Radovi na sanaciji objekata obalne infrastrukture(pristaništa, privezišta, ponti i mandrača) (Plan-2016/3.16.1(105.000)/Plan/2016/pren.inv.T/2/16.1(57.500) -Plan-2017/1729)	162.500
Stručni nadzor nad izvođenjem radova na sanaciji objekata obalne infrastrukture(pristaništa, privezišta, ponti i mandrača) (Plan-2016/3.16.2-Plan/2017/1730)	15.000
Poseban nadzor nad realizacijom razvojnih projekata za račun JPMDCG (Plan-2016/3.15./Plan/2017/1733)	22.000
Nadzor nad izvođenjem radova na postavljanju rampi sa pristupnim stazama za ulaz u more za osobe sa invaliditetom (Plan-2016/3.3.2-Plan/2017/1734)	4.000
<b>UKUPNO (neugovorene aktivnosti do 20.03.2017.god.)</b>	<b>570.000</b>



#### 4.2 Troškove čišćenja i odvoza smeća iznose ukupno 24.769,51 eura

Treba napomenuti da je i u 2016.god. komunalno održavanje zone morskog dobra u nadležnosti primorskih opština, shodno čl.28 i 76/b Zakon a o finansiranju lokalne samouprave po kojem od 01.01.2013.god. 50% prihoda od naknade pripada primorskim opštinama i potpisanim Ugovorima o korišćenju i namjeni tih prihoda od naknade za korišćenje morskog dobra.

Pored navedenog, Javno preduzeće je Planom u 2016.god. izdvojilo dodatnih 24.769,51 eura.

**4.3 Troškovi proizvodnih usluga** (sitne sanacije, projektna dokumentacija, revizije projekata, uklanjanje objekata, klupe, kante, info table, moritoring mora i rezervata Tivatska Solila, akcija "Neka bude čisto") ostvareni su u ukupnom iznosu od **404.054.00 eura** i odnose se na:

**4.3.1. Troškovi održavanja i hitne sanacije u iznosu od 88.304,00 eura** i to: Opština: Herceg Novi (16.938.); Kotor (14.222.);Tivat (7.160.); Budva (46.099.); Bar (3.885.)

Ovu grupu troškova obuhvataju radovi izvedeni na sanaciji, izgradnji i uređenju obale po oštećenjima koja su nastala usled nevremena, nepovoljnih vremenskih uslova i drugih nepredvidljivih okolnosti. U 2016.god. većim dijelom su realizovane ugovorene aktivnosti iz prenesenih investicija iz 2015.god. u iznosu 70.666,00 eura i djelimično 17.638,00 planiranih aktivnosti u 2016.god.

U narednu 2017.god. prenose se već ugovorene aktivnosti iz 2016.god. u iznosu 41.977,00. eura.

**Sredstva su obezbjeđena na žiro računu Javnog preduzeća i iskoristiće se kada bude postojala potreba sanacije nekog nastalog oštećenje obale i slično.**

**Određeni dio planiranih aktivnosti nije još započet odnosno još uvijek nijesu završeni postupci izbora najpovoljnijih ponuđača i ove aktivnosti u ukupnom iznosu od 155.000,00 eura su predviđena u Planu korišćenje sredstava za 2017. god kao Prenesene aktivnosti.**

Plan 2016. god. – realizacija u 2017. – nezavršeni postupci:

HITNE SANACIJE	
Hitne sanacije obale (Plan-2016/4.3.1(110.000) i Plan/2016-ren.inv.T/1/8(40.000)-Plan/2017/1731)	150.000
Nadzor nad radovima Hitne sanacije obale (Plan-2016/4.3.2-Plan/2017/1732)	5.000
<b>UKUPNO (ne zaključeni ugovori do 20.3.17)</b>	<b>155.000</b>

#### 4.3.2. Troškovi hortikulturnog uređenja iznose 5.337,00 eura

**4.3.3. Ostali troškovi uređenja i unapređenja zone morskog dobra (konto-5326,5328,5329) iznose 89.725,00 eura** i odnose se na Uklanjanje objekata (29.872,00 eura); nabavka opreme za kupališta-bove (1.799,00 eura), akcija "Dan planete Zemlje" (2.940,00 eura), nasipanje plaža pijeskom u Kotoru i Tivtu (39.964,00 eura), informativne table (15.150,00 eura).

Navedene troškove nije moguće unaprijed tačno i po opštinama isplanirati. Ipak, imajući u vidu iskustvo iz ranijih godina, za te namjene planirano je 120.000,00 eura.

Kod navedenih troškova dio se odnosi na prenešene ugovorene poslove iz prethodne 2015. god. u iznosu od 26.811,00 eura i iz 2016.god. je 62.914,00 eura, što ukazuje da će realizacija dijela planiranih troškova (56.159,00 eura) uslijediti u 2017.god.:

-Prije svega (38.300,00 eura) troškovi uklanjanja bespravno podignutih privremenih objekata u zoni morskog dobra, vanrednog čišćenja, ako zato bude postojala potreba, a radovi su ugovoreni. Takođe, u narednoj godini očekuje se realizacija ugovorene isporuke, postavljanja ,uklanjanja i skladištenja opreme (bove) za kupališta u isnosu od 7.859,00 eura, kao i realizacija ugovorenih usluga konzerviranja privremenih objekata u gradskim zonama u iznosu od 10.000,00.eura.

**Sredstva za realizaciju navedenih usluga u iznosu od 56.159,00 eura obezbijedena na žiro računu Javnog preduzeća.**

#### 4.3.4. Troškovi usluga na izradi projektne dokumentacije, revizija projekata i geodetskih snimanja, elaborati u iznosu od 90.515,00 eura

Kao i kod investicija i kod ove grupe troškova zbog predugog trajanja postupaka javnih nabavki, nije došlo do realizacije gotovo svih Planom 2016.god. predviđenih projektnih aktivnosti.

**Od planiranih 359.000,00 eura realizovano je tek 19.822. eura ili 5%. Ostalih 70.693,00 eura odnosi se na realizovane-završene projekte prenesene iz prethodne 2015.god.**

**Od toga:**

- Topografski i batimetrijski premjer i izrada nautičkih planova za pristaništa i privezišta (Baošići, Rose, Stoliv, Oficirsko mulo Seljanovo 21.732,00 eura);
- Izrada projekta geoloških istraživanja i elaborata o rezultatima geoloških istraživanja, za izradu tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pristaništa: Donja Lastva na kat.parceli 728/1 i Opatovo na kat. parceli 741 u iznosu od 10.800,00 eura;
- Izrada glavnog projekta obalnog šetališta u Čanju-označenog kao UP 1 prema DSL-u Sektor 51, u okviru zadatih katastarskih parcela ili njihovih dijelova u iznosu od 14.016,00 eura;
- Izrada studije-analiza planskog rješenja pristaništa u Čanju (80%) u iznosu od 4.000,00.eura;
- Geofizička snimanja morskog dna sidrišta u uvali Žanjice, sidrišta ispred luke Zelenika, sidrišta za male brodove u Budvi u iznosu od 12.500,00 eura;
- Izrada glavnog projekta rampi za ulaz u more za osobe sa invaliditetom, sa pristupnim stazama –ostatak 20% i revizija projekta u iznosu od 2.435,00 eura;
- Geodetska snimanja novoizgrađenih kopnenih površina u svim opštinama u iznosu od 5.210,00 eura;

**Za ove aktivnosti sredstva su planirana još 2015.god. a kako nije došlo do realizacije, sredstva su prenesena u 2016.god.**

#### Realizovane aktivnosti iz Plana 2016.god. u iznosu od 19.822,00 eura:

- Izrada tehničke dokumentacije-glavnog projekta za rekonstrukciju u smislu dogradnje trajektnog pristaništa u Kamenarima (80%) u iznosu od 12.084,00 eura;
- Izmjena Glavnog projekta izgradnje šetališne staze Risan-Perast i dopunu glavnog projekta u dijelu faze – konstrukcija u iznosu od 2.311,00 eura;
- Usklađivanje Glavnog projekta rekonstrukciju obale Seljanovo i izrada elaborata parcelacije i dopuna Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za Projekat obalnog šetališta Belane (1.700,00 eura);
- Geodetska snimanja u iznosu od 3.727,00 eura.

Jedna od okolnosti zašto su ostale nerealizovane projektne aktivnosti su Izmjene i dopune Plana korišćenja sredstava, dva puta ( 20.06.2016.god. i 12.11.2016.god.).

Slijedi postupak javnih nabavki u 2017.god. za nerealizovane planirane projekte iz Plana 2015.god. i 2016.god. u iznosu od 336.000,00 eura i realizacija zaključenih Ugovora iz kraja 2016. god., u iznosu od 211.644,00 eura a sve u ukupnom iznosu od 547.644,00eura i sredstva su obezbjeđena na žiro računu Javnog preduzeća.

**Plan 2016. god. – realizacija u 2017. – nezavršeni postupci:**

PROJEKTI, REVIZIJE, RECENZIJE	
<b>OPŠTINA BUDVA</b>	<b>40.000</b>
Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju šetališta u Rafailovićima u opštini Budva sa elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu (3.000,00 eura za elaborat) ( Plan-2016/1.3.1 -Plan-2017/1700 )	35.000
Revizija projekta rekonstrukcije šetališta u Rafailovićima u opštini Budva (Plan-2016/1.3.2-Plan-2017/1701)	5.000
<b>OPŠTINA BAR</b>	<b>1.000</b>
Recenzija Analize planskog rješenja pristaništa u Čanju prema usvojenom DSL –u opštini Bar (Plan-2016/1.12-Plan-2017/1704)	1.000
<b>OPŠTINA ULCINJ</b>	<b>14.000</b>



Revizija projekta trim-staze od hotela „Albatros“ do Rt-Đerane – Velika plaža u opštini Ulcinj (Plan-2016/1.5.2-Plan-2017/1705)	1.000
Recenzija Studije za pripremu izrade Projekta izgradnje marine u kanalu Port Milena u opštini Ulcinj (Plan-2016/1.11-Plan-2017/1706)	3.000
Recenzija Studije za pripremu izrade izmjena Glavnog projekta lučice Kacema u opštini Ulcinj (Plan-2016/1.13-Plan-2017/1707)	1.000
Izrada projekta trim-staze od hotela „Albatros“ do Rta Đerane – Velika plaža u opština Ulcinj sa elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu (2.000,00 eura za elaborat) (Plan-2016/1.5.1-Plan-2017/1708)	9.000
<b>OSTALO ( za sve opštine)</b>	<b>281.000</b>
Izrada planske dokumentacije (urbanističko arhitektonskih konkursa) u zoni morskog dobra (Plan-2016/1.14-Plan-2017/1709)	150.000
Revizija Studije predprojektno istraživanje za Projekte revitalizacije plaža Sutomore, Petrovac, Mogren i Pržno (Plan-2016/1.9.-Plan-2017/1712)	10.000
Izrada Studije „Stanje objekata obalne infrastrukture i priobalnog saobraćaja“ (Plan-2016/1.7-Plan-2017/1711)	20.000
Izrada Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za projekte (Plan-2016/2.2-Plan-2017/1713)	6.000
Izrada elaborata/ekspertize o stanju objekata obalne infrastrukture(pristaništa, privezišta, ponti i mandrača) (Plan-2016/3.16-Plan-2017/1714)	20.000
Revizija projekata rekonstrukcije i sanacije pristaništa (Krašići, Orahovac,Bigovo) (Plan-2016/1.10-Plan-2017/1715)	5.000
Strategija održivog upravljanja plažama u Crnoj Gori (Plan-2016/2.5-(50.000)-Plan-2016/pren.inv.T/2/12(20.000)-Plan-2017/1738)	70.000
<b>UKUPNO (nezaključeni ugovori do 20.3.17)</b>	<b>336.000.</b>

#### 4.3.5. Troškovi akcije „Neka bude čisto“ u iznosu od 50.080,00 eura.

Nastavljen je projekat - akcija „Neka bude čisto“ i u 2016.god. te je Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-535 od 24.03.2016.god. i Javno preduzeće pristupilo zaključenju-potpisivanju Sporazuma o realizaciji i finasiranju projekta broj 0201-1902/2 od 25.04.2016.god. sa **60.318,00 eura učešća** (čišćenje i održavanje magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori u dužini od preko 1.300 km i čišćenja i održavanja nezakupljenih dijelova obale u zoni morskog dobra u opštinama Ulcinj, Bar, Budva i Herceg Novi)

Realizacija projekta na terenu - čišćenje je sprovedena preko komunalnih preduzeća opština.

Za primorske opštine izdvojen je iznos od 18.065,00 eura (HercegNovi-2.803; Kotor-1.720.;Tivat-2.063.; Budva-1.715.; Bar-1.798. i Ulcinj-7.967.) a ostatak od 32.015,00 eura usmjereno je na akciju koja se sprovodila u ostalim opštinama ( Nikšić -2.751.; Bijelo Polje-1.720.; Šavnik-679.; Plužine-687.; Kolašin-6.190.; Rožaje-3.095.; Mojkovac-1.019.; Andrijevića-688.; Podgorica -5.301.; Pljevlja -1.376.; Plav- 2.074.;i Berane-2.439. i Žabljak-3.996.)

#### 4.3.6. Troškovi usluga monitoringa iznose 80.093,00 eura.

- **Monitoring biodiverziteta po transektima** u iznosu od 15.756,00 eura u svim opštinama (Herceg Novi – 2.250,90 eura, Kotor – 2.250,90 eura, Tivat - 2.250,90 eura,Budva - 4.501,80 eura, Bar - 2.250,90 eura i Ulcinj - 2.250,90 eura)

- **Monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode** u iznosu od 55.934,00 eura u svim opštinama (Herceg Novi – 12.827,08 eura, Kotor – 8.144,64 eura, Tivat – 6.026,91 eura,Budva – 13.304,43 eura, Bar – 5.832,03 eura i Ulcinj – 9.789,42 eura)

- **Praćenje stanja/promjena u specijalnom rezervatu prirode „Tivatska Solila“** u iznosu od 8.403,00 eura

Kod ovih troškova realizovane su usluge iz Plana 2015.god. u iznosu od 73.790,00 eura.

Od 95.500,00 eura Planom 2016 predviđenih aktivnosti tek dio ili 6.303,00 eura je realizovano, odnosno dvije analize Praćenja bioloških parametara i resursa u moru po transektima na sedam lokacija na crnogorskom primorju. Ostale dvije analize slijede u 2017.god. ( srednji mjesec svakog godišnjeg doba).

Karakteristično za ove troškove je što se zbog dugog trajanja postupka javnih nabavki, moralo pristupiti planiranju usluga unaprijed za godinu dana, odnosno u tekućoj za narednu godinu, kako ne bi došli u situaciju nemogućnosti monitoringa u jeku turističke sezone.

Takođe, za Projekte revitalizacije plaža Sutomore, Petrovac, Mogren i Pržno , iz prenesenih investicija ugovorena je u 2016.god. i studija biodiverziteta mora i plaža na pomenutim lokacijama koja će se realizovati u 2017.god. u iznosu od 19.500,00 eura.

**Sredstva u iznosu od 106.995,00 eura su obezbijeđena na žiro računu Javnog preduzeća.**

**Plan za 2016. god. - realizacija u 2017. god – neugovorene aktivnosti:**

<b>MONITORING</b>	
Monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode (ZA 2017) -Ug.71/6 6.2.17-31.12.17-69.996,00-š.1841-Institut za biologiju mora(522-otvoreni postupak) (Plan-2016/5.1-70.000)	69.996,00
Monitoring stanja/promjena u specijalnom rezervatu „Solila“ u Tivtu (obaveza shodno zaključku Vlade broj 08-149/2 od 04.07.2013.g.) -Ug.38/5 6.2.17-31.10.18-10.000,00-š.1841-Institut za biologiju mora(502-šoping) (Plan-2016/5.2-10.000)	10.000,00
Monitoring bioloških parametara mora po transektima (2016/2017) -Ug.0204-2679/4 26.7.16-do 5/2017-15.000,00eura-Institut za biologiju mora(502-šoping) (Plan-2016/5.3-15.000)	Dio-7.500,00
Studija biodiverziteta mora i plaža na lokacijam: Sutomore, Petrovac, Mogten i Pržno (vezano za Predprojektno istraživanje za Projekte revitalizacije plaža Sutomore, Petrovac, Mogren i Pržno) -Ug.192/9 23.2.16-19.500,00-š.1841- Institut za biologiju mora(522-šoping) (Plan-2016-pr.inv.T/2/5-19.500partija-III)	19.500,00
<b>UKUPNO (neugovoreno do 20.03.2017.g.)</b>	<b>106.995,00</b>

\*\*\*

Značajno je napomenuti vezano za troškove sa pozicija Bilansa uspjeha (**209-troškovi materijala, 212/b-ostali poslovni rashodi**) da se realizacija Planom 2016.god. predviđenih troškova na pojedinim pozicijama očekuje u narednoj 2017.god. a shodno zaključenim Ugovorima.

Naime, zbog dugog postupka Javnih nabavki većina Ugovora je zaključeno u drugoj polovini 2016.god. ili čak početkom 2017.god., sa trajanjem do utroška sredstava i to pozicija 209-troškovi materijala u iznosu od 28.980,00 eura i pozicija 212/b-poslovni rashodi u iznosu od 188.450,00 eura.

**Sredstva za ove namjene u ukupnom iznosu od 217.430,00 eura su obezbijeđena na žiro računu Javnog preduzeća.**

**OSTALI RASHODI- redni broj 215-Bilansa uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2016. god.**

r.b	Pozicija	Tekuća 2016 u €	Prethod. 2015 u €	Index	Plan 2016	% Ostvar Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
215	Rashodi kamata	6.789.	35.		-	-
562	Rashodi kamata	6.789.	35.		-	-



## OSTALI RASHODI- redni broj 218-Bilansa uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2016. god.

r.b	Pozicija	Tekuća 2016 u €	Prethod. 2015 u €	Index	Plan 2016	% Ostvar Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
<b>218</b>	<b>Ostali rashodi</b>	<b>148.147.</b>	<b>201.268.</b>	<b>73,61</b>	<b>197.000.</b>	<b>75,20</b>
5705, 5840	1.Gubici po osnovu rashodovanih osnovnih sredstava-opreme	1.510.	5.999.	25,17	5.000.	30,20
585	2.Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca-indirektan otpis i direktan otpis	34.674.	11.490	301,77	37.000.	93,71
5793	3.Naknade štete trećim licima i drugi nepomenuti rashodi	5.163.	62.726.	8,23	30.000.	17,21
5794	4.Rashodi-sponzorstva za: humanitarne,kulturne,zdravstvene, obrazovne,sportske namjene	104.820.	118.919.	88,14	120.000.	87,35
592	6.Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda	1.980.	2.133.	92,83	5.000.	39,60

Ostali rashodi su 15,49% niži u odnosu na prethodnu godinu, a u odnosu na Plan 24,80 %.

Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca - indirektan otpis i direktan otpis u iznosu od 34.674,00 eura su znatno povećani u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na Plan.

Navedene troškove čine: indirektno otpisana potraživanja za koja su pokrenuti sudski postupci za naplatu u iznosu od 21.914,00 eura, te troškovi direktnog otpisa u iznosu od 12.759,00 eura.

Kod korisnika koji su utuženi nije dostavljena bankarska garancija kao obezbjeđenje plaćanja .

Izdvajanje sredstava za sponzorstva vaterpolo, odbojkaških, fudbalskih klubova i drugih sportskih manifestacija, te kulturnih manifestacija i u humanitarne svrhe regulisano je Odlukom Upravnog odbora o kriterijumima za određivanje visine sredstava za sponzorstva i pomoći do 5% planiranog prihoda za tekuću godinu.

## BILANS STANJA na dan 31.12.2016. god.

POZICIJA	Red. broj	Iznos u eur	
		Tekuća godina	Prethodna godina
<b>AKTIVA</b>			
<b>B.STALNA IMOVINA(004-012)</b>		<b>1.676.849.</b>	<b>1.760.490.</b>
Nematerijalna ulaganja	004	90.682.	104.494.
Nekretnine, postrojenja i oprema	006	1.293.199.	1.317.613.
Investicione nekretnine	007	100.450.	112.105.
Ostali dugoročni finansijski plasmani	012	192.518.	226.278.
<b>E.OBRTNA SREDSTVA(016-022)</b>		<b>4.527.727.</b>	<b>3.372.627.</b>
Unaprijed plaćeni troškovi -avansi	016	62.168.	252.680.
Kratkoročna potraživanja	018	271.907.	158.845.
Kratkoročni finansijski plasmani	020		

Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	4.151.506.	2.938.190.
Porez na dodatu vrijednost i AVR	022	42.146.	22.912.
<b>F. UKUPNA AKTIVA</b>	<b>023</b>	<b>6.204.576.</b>	<b>5.133.117.</b>
<b>PASIVA</b>			
<b>A. KAPITAL (102 do 107)</b>	<b>101</b>	<b>4.087.131.</b>	<b>3.320.956.</b>
Osnovni kapital	102	2.276.207.	2.276.207.
Rezerve	104	7.806.	7.806.
Pozitivne reval.rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finans. sredstava raspoloživih za prodaju	105	257.723.	257.723.
Neraspoređena dobit	107	1.545.395.	779.220.
<b>B.DUGOROČNE OBAVEZE</b>	<b>114</b>	<b>66.390.</b>	<b>106.186.</b>
<b>C.ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE</b>	<b>115</b>	<b>27.281.</b>	<b>25.855.</b>
<b>D.KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE(120-124)</b>	<b>116</b>	<b>2.023.774.</b>	<b>1.680.120.</b>
Obaveze iz poslovanja	120	843.171.	519.919.
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121	405.470.	474.866.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost	122	138.332.	11.672.
Obaveze po osnovu poreza na dobit	123	119.709.	81.971.
II Kratkoročna rezervisanja	124	517.092.	591.692.
<b>E. UKUPNA PASIVA</b>	<b>125</b>	<b>6.204.576.</b>	<b>5.133.117</b>

## A K T I V A

## STALNA IMOVINA:

## Nematerijalna imovina

Na rednom broju **004- Bilansa stanja** iskazana je nematerijalna imovina u vrijednosti od **90.682,00 eura**, a odnosi se na licence, software, te nematerijalna ulaganja u pripremi

Opis	Tekuća 2016.god u €	Prethodna 2015.god. u €
015-Nematerijalna ulaganja u pripremi	6.365.	9.600.
011,014-Nematerijalna ulaganja		
Nabavna vrijednost	193.629.	173.229.
Ispravka vrijednosti	109.312.	78.335.
<b>Sadašnja vrijednost</b>	<b>84.317.</b>	<b>94.894.</b>
<b>Ukupno:</b>	<b>90.682.</b>	<b>104.494.</b>

## Povećanje nematerijalne imovine:

## Nematerijalna ulaganja u pripremi:

U toku je izrada softverskog aplikativnog sistema „Automatizacija postupka javnih nabavki“ po Ugovoru broj 0204-2740/4 od 07.10.2015.god. (sa pdv-om 7.973,00 eura). Završeno 85% ili 6.365,00 eura.

U 2016.god. kupljen je softver „Organizacija luka od lokalnog značaja i ostalih objekta obalne infrastrukture“. Ugovor broj 0204-2323/4 od 18.08.2015.god. u iznosu od 12.000,00eura, i u izradi je softver „Zaštićena područja



u zoni morskog dobra" po Ugovoru broj 0204-2741/4 od 27.10.2015.god. u iznosu od 8.400,00 eura a sve ukupno u iznosu od 20.400,00 eura.

### Materijalna imovina

Materijalna imovina Javnog preduzeća je u iznosu od 1.293.200,00 eura

#### Nekretnine, postrojenja i oprema - redni broj 006- Bilansa stanja - struktura

Opis	Tekuća 2016.god u €	Prethodna2015.god. u €
<b>1.Zemljište</b>	<b>189.000.</b>	<b>189.000.</b>
<b>2.Građevinski objekti:</b>		
Nabavna vrijednost	958.066.	958.066.
Ispravka vrijednosti	21.098.	12.396.
Sadašnja vrijednost	<b>936.968.</b>	<b>945.670.</b>
<b>3.Oprema, vozila – zbirno :</b>		
Nabavna vrijednost	475.592.	460.164.
Ispravka vrijednosti	321.124.	288.644.
Sadašnja vrijednost	<b>154.468.</b>	<b>171.520.</b>
<b>4.Djela likovne umjetnosti</b>	<b>12.764.</b>	<b>11.423.</b>
<b>Ukupno :</b>	<b>1.293.200.</b>	<b>1.317.613.</b>

#### 1.Zemljište:

(Rješenje Uprave za nekretnine broj: 954-104-U-1998/06 od 04.09.2008.god.)

(List nepokretnosti br. 2460 od 29.12.2015.g. Uprava za nekretnine Budva)

#### 2.Građevinski objekti:

##### a)Poslovni prostor u Budvi:

Javno preduzeće pored postojećih 362 m2 kupilo je u 2012.god. od preduzeća JP "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" poslovni prostor površine 260 m2 (Rješenje Uprave za nekretnine broj: 954-104-U-1998/06 od 04.09.2008.god. i Rješenje Uprave za nekretnine broj: 954-104-U-1654/14 od 06.05.2014.god., List nepokretnosti br. 2460 od 29.12.2015.god. izdat od strane Uprava za nekretnine Budva )

Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS 16 paragraf 32) predviđena je revalorizacija-procjena vrijednosti, svakih tri ili pet godina.

##### b)Privremeni objekat-Info punkt u Tivtu:

Ugovorom broj 0204-1979/1 od 22.06.2015.god. sa društvom „Artek“ doo, Podgorica, nabavljen je i postavljen objekat privremenog karaktera tipa - mobilni objekat - info punkt dimenzija 4,00 m x 3,00 m, na zaštićenom prirodnom dobru Tivatska Solila, za obavljanje poslova upravljanja i čuvanja zaštićenog područja u iznosu 15.611,00 eura.

#### 3.Oprema (kancelarijska oprema, namještaj i drugo):

##### Smanjenje vrijednosti opreme u 2016.god.:

a) otpis-rashod, ustupanje (računari (kućišta), štampači, fotoaparati, telefon, fotokopir aparat, telefaks, mašina za suđe, stolica) 31.12.2016. god., nabavne vrijednosti 4.601,00 eura (ispravka vrijednosti 3.448,00 eura, neto vrijednost 1.153,00 eura).

##### Povećanje vrijednosti opreme u 2016.god. ukupno 21.369,00 eura

- a) namještaj u iznosu od 134,00 eura,
- b) kompjuterska oprema u iznosu od 130,00 eura,

- c) ostala oprema (dvoigliedi, durbin za Tivatska solila, mašina za suđe, mašina za uništavanje papira, mašina za koričenje, mobilni telefoni) u iznosu od 5.314,00 eura,  
 d) vozilo-motor u iznosu od 14.450,00 eura  
 e) slike u iznosu od 1.341,00 eura

#### Investicione nekretnine:

U sljedećem pregledu je prikazana struktura materijalne imovine- građevinski objekti - redni broj 007- Bilansa stanja u iznosu od 100.449,00 eura

Opis	Tekuća 2016.god u €	Prethodna 2015.god. u €
<b>1.Građevinski objekti (4 montažna kioska u Herceg Novom i tri privremena objekta :kafe1 ,kafe2 i restoran u Baru)</b>		
Nabavna vrijednost	159.501.	159.501.
Ispravka vrijednosti	59.052.	47.396.
Sadašnja vrijednost	<b>100.449.</b>	<b>112.105.</b>
<b>Ukupno:</b>	<b>100.449.</b>	<b>112.105.</b>

1. Ugovorom broj 0204-1918/2 od 25.08.2010.god. nabavljena su i postavljena u decembru 2010.god. na Milašinovića plaži u Herceg Novom, 4 (četiri) montažna privremena objekta tipa - kiosk namjenjena za ostvarivanje prihoda korišćenjem uz naknadu. Ukupna vrijednost nabavke je 30.000,00 eura, a procijenjeni vijek trajanja objekata je 5 (pet) godina.

2. Ugovorom broj:0204-1441/2 od 04.09.2012.god. (Artek,doo,Podgorica) izgrađena su tri privremena objekta: kafe 1, kafe 2 i restoran, za ugostiteljsko-trgovinsku djelatnost na lokaciji u zaleđu plaže Žukotrlica u opštini Bar, započeta sa izgradnjim u 2013.god., a završena i stavljena u upotrebu u 2014.god.

Nabavna vrijednost:

- kafe 1	31.384,09 eura
- kafe 2	31.384,09 eura
-restoran	66.733,15 eura
<b>UKUPNO:</b>	<b>129.501,33 eura</b>

**Značajno je napomenuti, a vezano za nabavku osnovnih sredstava, da se realizacija gotovo svih Planom predviđenih ulaganja u 2016 .god., zbog dugog postupka Javnih nabavki prenosi u 2017.god.**

Već su zaključeni ugovori za nabavku računarske opreme i softvera rizika 24.380,00 eura.

Za nabavku jednog motornog čamca u iznosu od 50.000,00 eura u toku je tenderski postupak. Za izradu softvera - baze podataka za ugovore u iznosu od 20.000,00 eura u toku je priprema za tenderski postupak.

**Sredstva (ukupno 94.380,00 eura) su obezbjeđena na žiro računu Javnog preduzeća.**

#### Dugoročna potraživanja – redni broj 012 Bilansa stanja:

Opis	Tekuća 2016god u €	Prethodna 2015.god.u €	Prethodna 2014.god. u €
Odobreni dugoročni stambeni krediti zaposlenima	192.518.	226.278.	230.716.
<b>Ukupno:</b>	<b>192.518.</b>	<b>226.278.</b>	<b>230.716.</b>

Dugoročna potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih po osnovu stambenih kredita (12 zaposlenih). Krediti odobreni u tekućoj i prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada.



## OBRTNA SREDSTVA

## Unaprijed plaćeni troškovi(avansi)-redni broj 016 Bilansa stanja:

Opis	Tekuća 2016.god u €	Prethodna 2015.god. u €
Unaprijed plaćeni troškovi	62.168.	252.680.
<b>Ukupno :</b>	<b>62.168.</b>	<b>252.680.</b>

Na ovoj poziciji iskazani su plaćeni avansi dobavljačima, te opštinama po osnovu zajedničkog finansiranja investicionih aktivnosti (Opština Kotor-37.546,00eura).  
Sve uplate zasnovane su na zaključenim ugovorima.

Ukupna potraživanja od kupaca i ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su u Bilansu stanja na dan 31.12.2016. god. u iznosu od **271.907,00 eura**

## Kratkoročna potraživanja- redni broj 018 Bilansa stanja:

Opis	Tekuća 2016.god u €	Prethodna 2015.god. u €
<b>A) Kupci u zemlji (neto)</b>	<b>154.420.</b>	<b>99.424.</b>
Potraživanja od kupaca	124.417.	102.439.
Sumnjiva i sporna potraživanja (utužena)	379.321.	334.685.
<b>Ukupno bruto kupci</b>	<b>503.738.</b>	<b>437.124.</b>
*Ispravka potraživanja	(349.318.)	(337.700.)
<b>B) Ostala potraživanja:</b>	<b>117.487.</b>	<b>59.421.</b>
Potraživanja od zaposlenih	110.	142.
Potraživanja za zarade koje se refundiraju – porodiljno i bolovanje preko 60 dana	5.766.	13.241.
Potraživanja za uplaćenih 50% opštinama na avansne uplate obveznika koji nemaju zaključene ugovore	111.611.	46.038.
<b>Ukupno potraživanja :</b>	<b>271.907.</b>	<b>158.845.</b>

Neutužena potraživanja od kupaca na dan 31.12.2016.god. iznosila su 124.417,00 eura i ista su početkom 2017.god. naplaćena u iznosu 123.247,00 eura ili 99,06 %.

Do 24.03.2017.god. od utuženih potraživanja plaćeno je 31.173,00 eura ili 8,22%.

Od 379.321,00 eura utuženih potraživanja, 51% se odnosi na potraživanje od preduzeća „Vektra Boka“ u stečajnu Herceg Novi u iznosu 195.281,00 eura. Od toga je prijavljeno u stečajnu masu i priznato 164.107,00 eura. rješenjem stečajnog upravnika br.323/11 od 15.9.2015.god. Ostalih 31.173,00 eura odnosi sa na potraživanja iz 2016. god., utužena krajem 2016.god. (plaćeno 24.03.2017.god.)

-Kod ostalih potraživanja, poziciju Potraživanje za uplaćenih 50% opštinama, vezano je za avansne uplate korisnika morskog dobra koji do 31.12.2016.god. nisu zaključili ugovore, a preko Državnog trezora opštinama su usmjerena pripadajuća sredstva (dio koji pripada opštini 50% ili 111.611,00 eura).

## Gotovina i gotovinski ekvivalenti na poslovnim računima na dan 31.12.2016. redni broj 021 Bilansa stanja:

Gotovina na poslovnim računima	Tekuća 2016.god u €	Prethodna 2015.god. u €
1. Atlas Mont banka AD Podgorica	197.920.	487.572.
2. CKB AD Podgorica	828.948.	602.954.
3. NLB banka AD Podgorica	867.046.	671.812.
4. Prva banka Crne Gore AD Nikšić	797.975.	597.828.
5. Hipotekarna banka AD Podgorica	1.432.522.	578.024.

Devizni račun Atlas Mont banka AD Podgorica	26.716.	-
Deponovana novčana sredstva(business elektron kartica)	380.	-
Blagajna	-	-
<b>Ukupno gotovina :</b>	<b>4.151.507.</b>	<b>2.938.190</b>

(Usaglašeno sa izvodima broj 1 iz 2017.godine)

Treba naglasiti da su na žiro računu obezbjeđena sredstva za:

- Plaćanje obaveza evidentiranih kroz bilans Javnog preduzeća u iznosu od 1.375.000,00 eura,
- Za obaveze po osnovu Planiranih investicionih radova, usluga i robe u 2016.god. u iznosu 1.043.000,00 eura, za koje su zaključeni ugovori do kraja 2016.god. i početkom 2017.god., a čiji se završetak očekuje u prvoj polovini 2017.god. a isporuka robe sukcesivno po potrebi u toku godine, odnosno do utroška ugovorenih sredstava,
- Za prenesene aktivnosti u iznosu 1.137.000,00 eura, gdje postupci javne nabavke nisu započeti do kraja 2016.god., kompletan postupak slijedi u 2017.god.

Porez na dodatu vrijednost u primlj.fakt. i AVR - redni broj 022 Bilansa stanja

Opis	Tekuća 2016.god u €	iznos 2015.god. u €
1) PDV u primljenim fakturama	-	6.683.
2) AVR-primljen PDV u avansima od kupaca	42.146.	16.230.
<b>Ukupno :</b>	<b>42.146.</b>	<b>22.913.</b>

Plaćen PDV vezano za uplate korisnika morskog dobra po osnovu naknade evidentirane na avansima.

## P A S I V A

KAPITAL:

Kapital i rezerve - redni broj 101 (102 do 109) Bilansa stanja:

Visina osnivačkog kapitala na dan 31.12.2016. god.:

Struktura kapitala	Tekuća 2016.god u €	Prethodna 2015.god. u €
Osnovni kapital	2.276.207.	2.276.207.
Revalorizacione rezerve	257.723.	257.723
Ostale rezerve	7.806.	7.806.
Neraspoređena dobit prethodni period	779.220.	779.220.
Neraspoređena dobit tekuće godine	766.175.	
<b>Ukupno :</b>	<b>4.087.131</b>	<b>3.320.956.</b>

**1. Neraspoređena dobit tekuće godine u iznosu 766.175,00 eura odnosi se na ostvarenu dobit u 2016.god.**

Evidentno povećanje profita i povećanje gotovine na žiro računu, pokazuje da nije došlo do planiranog investiranja te su Planom korišćenja sredstava za 2017.god. prenesene i sve nerealizovane aktivnosti u 2016.god. (1.644.690,00 eura) čija se realizacija očekuje tokom 2017.god. Do usvajanja Finansijskog izvještaja za 2016.god. za dio prenešenih aktivnosti sprovedeni su postupci javnih nabavki i zaključeni ugovori, a u toku je priprema za tenderske procedure ili već objavljeni postupci u iznosu 1.136.400,00 eura. Razlog prolongiranja u relizaciji je prije svega spora i duga administrativna procedura, kao i usvajanje detaljnih urbanističkih planova, te dobijanje potrebnih dozvola za gradnju.



Iz svega gore navedenog postavlja se pitanje mogućnosti uplate 70% od ukupnog iznosa (1.545.395,00 eura) neraspoređene dobiti iz prethodne i tekuće godine u iznosu od 1.081.776,00 eura u Budžet države Crne Gore a prema Zaključku Vlade Crne Gore br.06-1136/3 od 27.5.2013.god. po kojem se višak prihoda nad rashodima u iznosu 70% transferiše u Budžet u slučajevima gdje je država 100% vlasnik.

2. **Revalorizacione rezerve** odnose se na nepokretnosti (poslovna zgrada i zemljište) evidentirane u KO Budva na katastarskoj parceli broj 1577 (zemljište 491m<sup>2</sup> odnosno 491/1529 idealnog dijela, od čega je slobodno zemljište 378 m<sup>2</sup>, te poslovni prostor koji se nalazi u prizemlju površine 167 m<sup>2</sup> i na prvom spratu površine 455 m<sup>2</sup> ).

#### Dugoročne obaveze na dan 31.12.2016.god. - redni broj 112 (113 do 114) Bilansa stanja

Dugoročne obaveze	Tekuća 2016.god u €	Prethodna 2015.god. u €
1) Ostale dugoročne obaveze, neraspoređeni - izdvojeni dio dobiti za rješavanje stambenih pitanja zaposlenih	32.156.	78.127.
2) Dugoročne obaveze prema dobavljačima	34.234.	28.059.
<b>Ukupno :</b>	<b>66.390.</b>	<b>106.186.</b>

#### 1. Sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u Javnom preduzeću:

Izdvojena iz neraspoređene dobiti 2013.god. (data suglasnosti Vlade CG br.08-1481 od 02.07.2015.god.) i sredstva od otplaćenih rata po ranije dodijeljenim stambenim kreditima zaposlenih.

2. **Dugoročne obaveze prema dobavljačima** se odnose na 5% zadržanog depozita po Okončanim situacijama za izvršene radove, do isteka garantnog roka od dvije do deset godina, a regulisano zaključenim ugovorima sa izvođačima radova.

#### Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2016.god. - redni broj 115 Bilansa stanja

Odložene poreske obaveze	Tekuća 2016.god. u €	Prethodna 2015.god. u €
Odložene poreske obaveze po osnovu razlika u obračunu amortizacije u računovodstvene i poreske svrhe	27.281.	25.855
<b>Ukupno :</b>	<b>27.281.</b>	<b>25.855</b>

#### Kratkoročne obaveze i rezervisanja iz poslovanja na dan 31.12.2016. god - redni broj 116 (118 do 124) Bilansa stanja

Struktura kratkoročnih obaveza	Tekuća 2016.god u €	Prethodna 2015.god. u €
<b>120-Obaveze iz poslovanja</b>	<b>843.171.</b>	<b>519.919.</b>
a) Dobavljači u zemlji	57.292.	195.335.
b) Obaveze za primljene avanse	267.254.	104.940.
c) Obaveze po osnovu 20% od naknade koji pripada opštinama od 01.01.12.god.,shodno članu 28.Zakona o finansiranju lokalne samouprave,odnosno 50% od 01.01.2013.god. shodno čl.76b istog Zakona	518.625.	219.644.
<b>121-Ostale kratkoročne obaveze i PVR</b>	<b>405.470.</b>	<b>474.866.</b>
a) Obaveze za učešće u dobitku	139.540.	139.540.
b) Odloženi prihod od donacija( Plan coast projekat)	125.	125.
c) Odloženi prihod od donacija (IPA-projekat SHAPE)	45.458.	66.325.
d) Odloženi prihod (Ministarstvo poljoprivrede CG)	-	10.000.
e) Razgraničeni prihod (uplata za zakup Luštica Herceg Novi za narednih 10 god.)	24.143.	30.179.
f) Odloženi prihodi (dati stambeni krediti zaposlenim)	192.518.	226.279.

g) pasivna vremensaka razganičenja (PDV u datim avansima)	3.686.	2.418.
<b>122-Obaveze po osnovu PDV-a</b>	<b>138.332.</b>	<b>11.672.</b>
<b>123-Obaveza po osnovu poreza na dobit</b>	<b>119.709.</b>	<b>81.971.</b>
<b>124-Kratkoročna rezervisanja</b>	<b>517.092.</b>	<b>591.692.</b>
1/a) Realizacija projekta uređenja II faze obale i plaže na Žukotrljici i Parternog uređenja obale i trga na zapadnom kraju u Sutomoru, Opštini Bar	-	111.392.
1/b) Izrada i reviziju glavnog projekta Obalne zone u Sutomoru, Bar	50.000.	-
2. Realizacija završne faze projekta uređenja obale u Petrovcu, opština Budva	-	92.300.
3. Realizacija projekta rekonstrukcije dijela Šetališta Pet Danica u Herceg Novom u dužini od cca 350m i to od restorana "Mimoza" do restorana "Galeb" u Igalu	124.546.	263.000.
4. Realizacija projekta sanacije putnih objekata na putu Kotor-Prčanj-Stoliv u opštini Kotor	37.546.	125.000.
5. Učešće Javnog preduzeća u realizaciji: a) Izgradnje I faze obalnog šetališta lungo mare u Krašićima u iznosu <b>150.000,00eura</b> . b) Izradi projektne dokumentacije za lungo mare u Krašićima u iznosu <b>35.000,00eura</b> .	185.000.	-
6. Izradu orto foto snimaka teritorija Crne Gore. (Zajedničko finansiranje Javnog preduzeća i Ministarstva održivog razvoja i turizma koje je nosilac aktivnosti)	120.000.	-
<b>Ukupno :</b>	<b>2.023.774.</b>	<b>1.680.120.</b>

**120-Obaveze iz poslovanja:****120-a) Dobavljači:**

Obaveze prema dobavljačima iskazane na dan bilansa u iznosu od **57.292,00 eura**.

1. Izvršene uplate dobavljačima do 20.03.2017.god. u iznosu od **42.539 eura ili 74,25%**.
2. Ostalo za uplatu u toku 2017.god. do isteka garantnog roka i zadržanog depozita (5 i 10%) u iznosu 3.806,63 eura, te do konačnog izvještaja o izvedenim radovima (30%) u iznosu 10.946,14 eura.

**120-b) Primljeni avansi:**

Uplate u iznosu **267.254,00 eura** za korišćenje morskog dobra po izdatim profakturama ili bez profaktura a ugovori nisu potpisani –zaključeni, odnosno Avansne uplate odnose se na:

1. uplaćenu naknadu za 2017.god. (77.940,00 eura) a ugovori zaključeni početkom 2017.god.,
2. uplate 52 korisnika lokacija na rijeci Bojani (70.390,00 eura) uz napomenu da Ugovori nijesu zaključeni jer su tenderske procedure za ustupanje morskog dobra na lokaciji Bojane objavljene krajem 2016.god. a zaključenje Ugovora se očekuje početkom 2017. god.
3. Jednu od najznačajnijih stavki čini uplata od preduzeća "Navar Incorporated" doo iz Tivta u iznosu od 95.024,00 eura. U toku je sudski postupak po tužbi broj 1226/16 (naš broj: 0202-238/1) za naplatu potraživanja za period 2009.god do 2016.god.
4. Ostale avansne uplate u iznosu od 23.900,00 eura odnose se na naknadu iz prethodnih godina i za 2016. god., a ugovori nijesu zaključeni i na pretplate korisnika u 2016.god.

**120-c) Obaveze prema primorskim opštinama u iznosu od 518.625,00 eura:**

Na ovom računu evidentiraju se obaveze po osnovu naknade morskog dobra koja pripada primorskim opštinama, shodno članu 28. i 76b. Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

U 2012.god. 20% prihoda pripadalo je opštinama, a od 01.01.2013.god. taj procent je povećan na 50%. Obaveza se formira po osnovu ispostavljenih faktura i ista se smanjuje uplatom korisnika na račun: 820-41114-03- Naknada za korišćenje morskog dobra.



Od ukupne uplate korisnika, Državni trezor Javnom preduzeću usmjerava pripadajući dio naknade(50%) i iznos PDV-a, a opštinama pripadajući dio naknade(50%).

1) Kako je na potraživanjima od kupaca evidentiran dug korisnika morskog dobra, proizilazi i evidentirana obaveza prema opštinama do momenta plaćanja duga. Taj dug na dan 31.12.2016. god. iznosi **132.877,00 eura** i od toga:

- a) Najvećim dijelom ostaje dug od kupaca protiv kojih je pokrenut postupak naplate kod nadležnih sudova. Znači, evidentno ostaju obaveze prema opštinama sve do okončanja sudskog postupka i naplate potraživanja u iznosu od 80.592,00 eura,
- b) Dug prema opštinama vezano za korisnike koji nisu utuženi a nisu izmirili dug do 16.03.2017.god u iznos od 500,00 eura,
- c) Obaveza prema opštinama u iznosu od 51.785,00 eura izmirena do 16.03.2017.god. uplatom korisnike koji nijesu utuženi.

2) Takođe, na ovom računu evidentirane su i obaveze prema opštinama po osnovu uplata koje su korisnici uplatili mimo Državnog trezora direktno na komercijalni ili devizni račun Javnog preduzeća i obaveza je da Javno preduzeće opštinama na namjenski račun uplati pripadajući dio naknade u iznosu od **101.930,00 eura**.

3) Kako je bilo avansnih uplata korisnika mimo Državnog trezora, pripadajući dio naknade prema opštini usljedice tek po zaključenju ugovora sa korisnikom i fakturisanju naknade (**8.818,00 eura**).

4) Pored toga, imamo uplatu, na komercijalni račun, prve rate od preduzeća „Terna Montenegro,, doo iz, Podgorice dana 30.12.2016.god. vezano za Ugovor br.OVP-3224/16 od 1.9.16.g. za zakup morskog dobra duž trase pomorskog kabla u iznosu od **275.000,00 eura**. Javno preduzeće je uputilo dopis Ministarstvu finansija broj 0201-1251/1 dana 16.03.2017.god. sa pitanjem kako rasporediti navedeni iznos, odnosno ključ po kojem će se rasporediti opštinama ili će sredstva biti usmjerena za druge namjene. Čeka se odgovor.

Treba naglasiti da se sredstva koja su uplaćena mimo Državnog trezora većinom odnose na uplate korisnika morskog dobra za objekte na Bojani, koji su nerezidenti i ne posjeduju JMB Crne Gore pa samim tim nisu bili u mogućnosti uplatu izvršiti na račun Trezora broj: 820-41114-03.

Pored toga ima i korisnika kojima su ispostavljene fakture ili profakture sa preciznim instrukcijama za plaćanje, a isti su samoinicijativno uplatili naknadu na komercijalni ili devizni račun Javnog preduzeća.

#### 121-Ostale kratkoročne obaveze i PVR:

121-a) Obaveze za učešće u dobitku u iznosu **139.540,00 eura** odnosi se na dio dobiti (70%) iz 2013. god. koja se Odlukom Upravnog odbora broj 0203-1529/5 od 15.05.2015.god., transferiše u Budžet Države Crne Gore a prema Zaključku Vlade Crne Gore broj. 06-1136/3 od 27.5.2013.god. po kojem se višak prihoda nad rashodima u iznosu 70% transferiše u Budžet u slučajevima gdje je država 100% vlasnik. Zaključakom Vlade broj 08-1481 od 02.07.2015.god. data je saglasnost na navedenu Odluku Upravnog odbora.

121-b) Odloženi prihod u iznosu od **125,00 eura** odnosi se na donaciju Evropske agencije za rekonstrukciju koja finansira Projekat izrade planiranja namjene mora u Boki Kotorskoj „Plan Coast“. Donacija se sa odloženih prihoda aktivira po godinama srazmjerno obračunau amortizacije. Ostala rezidualna vrijednost za jedan lap top.

121-c) Odloženi prihod u iznosu od **45.458,00 eura** odnosi se na Projekat „Shape-Oblikovanje cjelovitog pristupa zaštiti životne sredine Jadrana (između obale i mora)“, koji je finansiran kroz donatorstvo IPA Jadranski program saradnje. Planirani budžet je bio 175.000,00 eura, od čega se 148.750,00 eura (85%) finansira iz IPA fondova, a 26.250,00 eura (15%) iz sredstava Javnog preduzeća.

Projekat je završen u februaru 2014.god. i evidentiran je na ostalim nematerijalnim ulaganjima sa amortizacionim periodom od pet godina.Pored toga iz donacije nabavljen je softver, te računarska oprema, koja je ustupljena Javnom preduzeću. Donacija se aktivira za iznos (85%) troškova amortizacije projekta, sofvera i opreme.

#### Saldo:

• Projekat „Shape“	38.382,00 eura
• -Softwer	4.165,00 eura
• -Oprema	2.317,00 eura
• -Rezid. vrijednost opreme	594,00 eura

**Ukupno: 45.458,00 eura**



**121-e) Razgraničeni prihod (za Lušticu-opština Herceg Novi) u iznosu 24.143,00 eura.**

Sredstva uplaćena na račun Javnog preduzeća 07.10.2011.god. u iznosu 60.358,20 eura a vezano za pripadajući dio sredstava, za period od 10 godina, po osnovu Ugovora o dugoročnom zakupu dijela obale na lokalitetu Rose-Luštice u opštini Herceg Novi, sa zakupcem Konzorcijum "Nordstar" doo iz Podgorice i "Equest Capital Limited" Jersey, Uk. Ostalo je još četiri godine.

**121-f) Odloženi prihodi u iznosu od 192.518,00 eura.** odnose se na ukupne kredite u visini isplaćene radnicima za rješavanje stambenih pitanja. Krediti odobreni u tekućoj i prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada.

**121-g) Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 3.686,00 eura,** odnose se na PDV u datim avansima dobavljačima.

**122) Obaveza po osnovu PDV-a:**

Za mjesec 12/2016 god. u iznosu od **138.331,00 eura.** Obaveza su izmirena u januaru 2017.god.

**Ukupan iznos plaćenog PDV-a u 2016.god. iznosi 1.156.345,00 eura.**

**123-) Obaveza po osnovu poreza na dobit:**

Obaveze po osnovu poreza na dobit za 2016.god. su **119.709,00 eura.**

**124) Kratkoročna rezervisanja u iznosu od 517.092,00 eura:**

Javno preduzeće je shodno datoj saglasnosti na Plan korišćenja sredstava i zaključenim Sporazumima o zajedničkom finansiranju, u tabeli navedenih radova, izvršilo rezervisanja sredstava za iste.

Sporazumima je definisana obaveza Opština i Ministarstva da sprovedu postupak Javnih nabavki, dostave Javnom preduzeću istu, te informaciju vezanu za realizaciju, odnosno podatke i dokumentaciju o utrošenim sredstvima.

**124/3 – Opština Herceg Novi:**

Izmjenama i dopunama Plana korišćenja sredstava za 2016. god. Javno preduzeće je opredijelilo dodatna sredstva u iznosu **od 90.000,00 eura** na ime učešća u zajedničkoj investiciji-finsiranju Javnog preduzeća i opštine Herceg Novi Projekta rekonstrukcije dijela šetališne staze na lokaciji „Pet Danica“ od restorana „Galeb“ do restorana „Mimoza“ u opštini Herceg Novi i zaključen sa Opštinom Herceg Novi Aneks II broj 0201-3949/2 dana 30.12.2016.god.

Ranije (2012. i 2015.god.) izdvojena su i rezervisana sredstva kao učešće Javnog preduzeća za navedenu investiciju u visini od 263.000,00 eura i sa Opštinom zaključen Sporazuma broj 0204-3087/1 od 03.12.2012.god. i Aneks I broj 0201-771/7 od 24.12.2015.god.

Za navedenu investiciju Opština je sproveda postupak javne nabavke i potpisan je Ugovor broj 01-07-3/14 od 22.03.2014.god. sa izvođačem radova „Đokić group“ doo, Bar u vrijednosti od 298.045,40 eura.

Opština Herceg Novi je dostavila dokumentaciju o utrošenim sredstvima u toku 2016.god. u iznosu od 228.453,67 eura i obavjestila o budućim aktivnostima okončanja navedene investicije.

**124/4 Opština Kotor:**

Zaključen je Ugovoru o objedinjavanju sredstava o zajedničkom finansiranju sanacije putnih objekata na regionalnom putu Kotor-Prčanj-Stoliv broj 0201-925/5 od 01.08.2013.god. od strane Javnog preduzeća i Opštine Kotor, Direkcije za uređenje i izgradnju Kotor i Ministarstva saobraćaja i pomorstva Crne Gore, na iznos od **125.000,00 eura**, te Sporazuma broj 0201-226/3 od 19.02.2014.god. o bližim uslovima za realizaciju pomenutog Ugovora. Uplata sredstava u iznosu 125.000,00 eura izvršena 04.03.2014.god.

Direkcija za izgradnju i uređenje opštine Kotor provela je tenderski postupak i sa izabranim ponuđačem „Montal“ doo iz Podgorice, zaključila Ugovor o izvođenju radova prve faze broj 01-161 od 19.01.2016.god. u iznosu od 90.923,62 eura.

**U toku 2016.god. radovi su završeni i dostavljena Okončana situacija broj 04-20802 od 13.06.2016.god. u iznosu 87.454,25 eura.**

Članom 4. Sporazuma broj 0201-226/3 od 19.02.2014.god. precizirano je da u slučaju Opština i Direkcija svojom krivicom ne ispune preuzete obaveze, odnosno da do 30.11.2014.god. ne realizuje projekat, Javno preduzeće je ovlašćeno da pokrene postupak raskida predmetnog Ugovora i zatraži povraćaj uplaćenog novčanog iznosa u roku od 30 dana od dostavljanja pismenog zahtjeva Javnog preduzeća.



Od strane Javnog preduzeća upućen je Direkciji za uređenje i izgradnju Kotora, Zahtjev broj 0201-509/1 dana 31.01.2017.god. za dostavu informacije o utrošku preostalih **37.545,75 eura** sredstava ili Plan utroška istih.

**124/5, 124/6 i 124/1a i 1b za Opštine Bar (50.000,00 eura), Tivat (185.000,00 eura) i Ministarstvo održivog razvoja i turizma (120.000,00 eura) obrazloženje je dato uz poziciju 211-Bilansa uspjeha.**

#### VANBILANSNA EVIDENCIJA

(konto 8822, 88221, 88222) u ukupnom iznosu od **1.383.824,09 eura**

**8822- GARANCIJE BANKE ( za garantni rok) 31.12.2016.god.u iznosu od 37.793,97,00 eura**

Specifikacija izvođača radova koji su dostavili garancije banke do isteka garantnog roka.

	DOBAVLJAČ	UGOVOR I BROJ GARANCIJE	VALUTA	IZNOS
5489	ĐOKIĆ GROUP,doo,Bar	0204-908/2 od 30.11.15.g. Ok.St.0204-139/17 13.4.16.g. "Lovćen banka"ad Podgorica, br.02-430-1200039.1 od 19.04.16.g.	19.4.2017	14.292,90
6623	ENERGOGROUP,doo,Podgorica	0204-326/1 od 04.02.15.g. Ok.st.0204-326/16 od 08.06.15.g. "Lovćen banka" ad Podgorica, br.004302000032 od 08.06.15.g.	5.6.2017	2.990,00
5966	TEMKO,doo,Nikšić	0204-1253/2 od 11.04.16.g. Ok.s.5/16 14.6.16.g. "Prva banka" ad Podgorica br. 01-423-1601013.9-1 od 23.06.16.g.	15.6.2018	385,08
5965	REFENA,doo,Podgorica	0204-512/7 od 31.3.16.g. Ok.st.29 od 08.06.16.g. "Hipotekarne banka" ad Podgorica, br. 0100-2-905/2/partija: 520977000001357143 od 02.06.16.g.	30.5.2018	1.244,01
6069	V PROJEKAT,doo,Podgorica	0204-1205/6 od 15.03.16.g Ok.st.331/16 11.7.16.g. "NLB-Montenegro banka" ad Podgorica, br. gc 2016/1039 od 21.07.16.g.	21.7.2018	925,34
7081	UNIPRED,doo,Bijelo Polje	0204-1561/4 od 31.5.16.g. Ok.st. 157-7/16 od 04.07.16.g "Atlas banka"ad Podgorica, br. 72/16 od 11.08.16.g.	1.8.2018	782,00
6624	BI-KOD,doo,Podgorica	0204-2251/2 od 22.09.14.g. Ok.st.0204-519/5 13.05.15.g. "Erste banka" ad Podgorica, br. 5400010511 od 17.06.15.g.	30.11.2019	4.740,03
4114	ERLANG ,doo,Nikšić	0204-2316/2 od 28.12.09.g. OK. St. 241-06/10 od 02.06.10.g. "NLB-Montenegro banka" ad Podgorica, br. gc 2010/902 od 19.08.10.g.	19.8.2020	9.550,37
5985	ARTEX, doo, Podgorica	0201-1441/2 od 04.09.12.g. Ok.st. 28-02/14 od 27.02.14.g. "Societe generale banka Montenegro" ad Podgorica, br. 2014/372 od 23.04.14.g.	22.4.2023	2.884,24

88221- GARANCIJE BANKE (investicioni ugovori-zakup plaža) 31.12.2016.god. u iznosu od 1.283.540,50 eura.

Specifikacija zakupaca morskog dobra koji su dostavili garancije banke za realizaciju investicionog programa izgradnje novih kupališta:

	KORISNIK DOBRA	MORSKOG	UGOVOR I BROJ GARANCIJE	VALUTA	IZNOS
509 8	MIBOS Kotor	JOKETIĆ,doo,	0210-2522/3 od 01.09.16.g. (114.000,00 eura) "NLB Banka,ad,Podgorica br.GC2016/1256 od 22.09.16.g.	22.9.2017	11.400,00
713 5	VAVIĆ SLAVKO, H.Novi		0210-2349/3 od 01.09.16.godine (215.000,00 eura) "Hipotekarne banke"ad Podgorica br. 0720-2257/3/partija: 52097900000252504 od 25.10.16.g	25.10.2017	21.500,00
631 4	IMPERIO HOLDINGS LIMITED, doo, H.Novi		0210-3123/2 od 14.11.16.godine (11.518.277,50 eura), "CKB" ad Podgorica br. 20-0-1999 od 18.11.16.g.	18.11.2017	1.151.827,00
643 9	DABIŽANOVIĆ,doo, H.Novi		0210-364/2 od 20.2.15.godine (15.445,00 eura), "Montenegro banke"ad Podgorica br. GC2015/169 12.03.15.g.	12.9.2018	1.544,50
719 3	OHM MAMULA MONTENEGRO DSD, Tivat		OVP br.4944/2016 od 20.12.16.g. (160.000,00eura), "CKB" ad Podgorica br. 20-0-2030 od 13.12.16.g.	13.12.2018	16.000,00
642 2	B 10 , doo,H.Novi		0210-2370/11 od 01.09.16.g. (45.000,00 eura), "Hipotekarne banke" ad Podgorica br.720-2155/3/ partija: 520977000000256193 od 13.10.16.g "	31.12.2018	4.500,00
713 6	SERZMAN INCORPORATED,doo, Kotor		0210-2542/3 od 01.11.16.g. (699.615,00 eura), "Zapad banka" ad Podgorica br. 1350/1/2016 od 17.11.16.g	18.11.2019	69.961,00
712 7	BOJANIĆ COMPANY,doo, H.Novi		0210-2578/5 od 01.09.16.g. (68.085,00 eura), "CKB" ad Podgorica br. 20-93-179 od 30.09.16.g.	30.9.2020	6.808,00

88222- GARANCIJE BANKE (dobro izvršenje ugova i plaćeni avans) 31.12.2016.god. u iznosu od 62.489,62 eura

Specifikacija izvođača radova koji su dostavili garancije banke za dobro izvršenje ugovora i uplaćeni avans:

	DOBAVLJAČ	UGOVOR I BROJ GARANCIJA BANKE	VALUTA	IZNOS
711 6	ELEKTRO TEAM,DOO,BUDVA	0204-157/4 od 11.4.16.g. (128.499,72 eura) (čl.18-5%) "Lovćen banka" ad Podgorica br.00-420-3200021.1 od 29.9.16.g. AVANSNA GARANCIJA	1.1.2017	25.699,94
184 1	INSTITUT ZA BIOLOGIJU MORA, KOTOR	0204-514/7 od 23.02.16.g. (69.561,08 eura) (čl.8 -5%) "CKB" ad Podgorica br. 20-96-57 od	3.1.2017	3.478,05



		19.02.16.g.		
184 1	INSTITUT ZA BIOLOGIJU MORA, KOTOR	0204-192/9 od 23.02.16.g. (19.500,00 eura) (čl.13 -5%) "CKB" ad Podgorica br. 20-96-58 od 19.02.16.g.	3.1.2017	975,00
266 4	KASTEX,DOO PODGORICA	0204-2162/5 od 16.06.15.g. (25.000 eura) 0204-2162/3 od 16.06.16.g. (7.646,77 eura)(čl.9-5%) "CKB" ad Podgorica br. 20-0-1766 od 15.06.16.g.	3.1.2017	1.672,32
596 6	TEMKO,DOO,NIKŠIĆ	0204-213/4 od 26.10.16.g. (48.718,60 eura) (čl.4-5%) "Prva banka" ad Podgorica br.01-423- 1505222.9-1 od 24.10.16.g.	22.1.2017	9.743,72 AVANS
596 6	TEMKO,DOO,NIKŠIĆ	0204-213/4 od 26.10.16.g. (48.718,60 eura) (čl.13 -5%) "Prva banka" ad Podgorica br.01-423- 1505221.0-1 od 24.10.16.g.	22.1.2017	2.435,93
711 6	ELEKTRO TEAM,DOO,BUDVA	0204-157/4 od 11.04.16.g. (128.499,72 eura) (čl.18-5%) "Lovćen banka"ad Podgorica br. 07- 430-1200411.7 od 25.11.16.g.	24.1.2017	6.424,99
571 6	CIVIL INŽINJERING,DOO, PODGORICA	0204-2568/4 od 05.08.16.g. (50.000,00 eura) (čl.17-5%) "Prva banka" ad Podgorica br. 04-423- 1504882.9-1 od 04.08.16.g.	31.1.2017	2.500,00
657 7	AMC COMMUNICATIONS,doo, PODGORICA	0204-2908/4 od 12.09.16.g. (14.970,20 eura) (čl.2-30%) "Komerijalna banka" ad Budva br: 00- 423-0102140.7 od 02.11.16.g. (ZA AVANS)	28.2.2017	4.491,06
657 7	AMC COMMUNICATIONS,doo, PODGORICA	0204-2908/4 od 12.09.16.g. (14.970,20 eura) (čl.5-5%) "Komerijalna banka, ad, Budva br. 00- 423-0300201.9 od 02.11.16.g.	28.2.2017	748,51
725 8	EXPEDITO ARCHITECTURS-KOTOR	0204-2813/4 od 15.09.16.g. (6.902,00 eura) (čl.13-5%) "NLB banka" ad Podgorica br.gc2016/1230 od 14.09.16.g.	17.3.2017	345,10
640 2	AĐI INVEST,DOO, NIKŠIĆ	0204-1979/4 od 02.06.16.g. (30.000,00 eura) (čl.14-5%) "Lovćen banka" br. 04-430-1200047.1 od 02.06.16.g.	5.6.2017	1.500,00
548 9	ĐOKIĆ GROUP,doo,Bar	0204-3184/4 od 21.12.16.g. (30.000,00 eura) (čl.14-5%) "Lovćen banka" br. 04-430-1200056.1 od 19.12.16.g.	20.12.201 7	1.500,00
184 1	INSTITUT ZA BIOLOGIJU MORA, KOTOR	0204-192/9 od 23.02.16.g. (19.500,00 eura) (čl.8 -5%) "CKB" ad Podgorica br. 20-96-73 od 28.12.16.g.	3.1.2018	975,00

## KONSTATACIJE I OCJENE

- Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom sa uspjehom je realizovalo planirane aktivnosti u pripremi i tokom trajanja turističke sezone i prema programiranoj dinamici ostvaruje planirani prihod.
- I u sezoni 2016. godine imali smo trend ranijeg ugovaranja, kao posljedica činjenice da je Plan objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period 2016-2018 godine usvojen i dostavljen Javnom preduzeću već krajem 2015. godine, a određeni broj korisnika su imali i zaključene ugovore iz prethodnog perioda i jednostavnu proceduru aneksiranja ugovora, čime je obezbijedena blagovremena priprema, pravovremeno dobijanje odobrenja za rad i ranije stavljanje u funkciju najvećeg broja izgrađenih i uređenih kupališta.
- Javno preduzeće je objavilo i uspješno realizovalo 62 otvorena javna nadmetanja za ustupanje djelova morskog dobra na korišćenje slobodnih kupališta (javna, hotelska uređena, specijalna), privremenih lokacija, terasa ugostiteljskih objekata, sportsko-rekreativnih aktivnosti, za potrebe marikulture.
- Stepen uređenosti i opremljenosti na svim uređenim i izgrađenim kupalištima bio je na zadovoljavajućem nivou, što pokazuje i podatak da je od ukupno **330 kupališta, 279 ili 84,5%** dobilo Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima od strane nadležnih opštinskih sekretarijata.
- Konstatovani nedostaci u organizaciji kupališta tokom sezone bili su: neorganizovanje i nedovoljan broj angažovanih spasilaca na kupalištima u periodu najveće koncentracije turista (juli i avgust), neoslobađanje jedne polovine kupališta od plažnog mobilijara, te postavljanje i upotreba skutera u blizini kupališta.
- Generalno se može zaključiti da je morska voda na javnim kupalištima tokom sezone 2016. godine bila izuzetno dobrog kvaliteta. Ponovljene analize na lokacijama gdje je morska voda bila van propisanih granica pokazale su zadovoljavajući kvalitet, što ukazuje na prolazno kratkoročno zagađenje. Blago lošiji generalni kvalitet morske vode tokom maja i juna bio je izazvan lošim vremeniskim uslovima i čestim kišama.
- Može se konstatovati da su u 2016. godini osjetno unaprijeđeni preduslovi za zadovoljenje javnog interesa i obavljanje privredne djelatnosti na objektima obalne infrastrukture i priobalnog pomorskog saobraćaja, što ima poseban značaj za kvalitetnu pripremu i odvijanje turističke sezone.
- U pripremi sezone ostvarena je dobra međuinstitucionalna saradnja svih državnih organa i sprovedene zajedničke aktivnosti službenika Javnog preduzeća i drugih činilaca prije i tokom turističke sezone.
- O uočenim nepravilnostima, oštećenjima na infrastrukturi, nezadovoljavajućem komunalnom uređenju (čistoći, hortikulturnom uređenju i sl.), Javno preduzeće je blagovremeno informisalo nadležne inspeksijske organe, kao i lokalne samouprave u cilju njihovog angažovanja na otklanjanju nepravilnosti do početka turističke sezone.

PRIJEDLOZI

- Za narednu sezonu potrebno je Izmjenama i dopunama Plana objekata privremenog karaktera definisati lokacije za pristajanje plovila na mlazni vodeni pogon i poligona za obuku za vožnju ovih plovila. Javno preduzeće će pripremiti predlog ovih lokacija. Smatramo da bi za unapređenje funkcionisanja priobalnog pomorskog saobraćaja trebalo raditi na daljem poboljšanju regulative (podzakonski akti) i unapređenju saradnje između nadležnih institucija, naručito u domenu kontrole saobraćaja i obavljanja privrednih djelatnosti iz ove obalsti.
- Sve veće interesovanje i inicijative za povećanje ukupnog broja kupališta kao i formiranje kupališta specifične namjene ("tematska kupališta") **uslovljava potrebu neodložne izmjene i dopune Pravilnika o uslovima koja moraju ispunjavati uređena i izgrađena kupališta** u dijelu preciziranja posebnih uslova za korišćenje javnih, hotelskih, specijalnih, izletničkih i nepristupačnih plaža, kao i manjih kupališta ograničenog kapaciteta na kojima nije moguće u cjelini primijeniti odredbe sada važećeg Pravilnika.



- Razvoj nautičkog turizma i sve veće interesovanje za pristaništa i sidrišta uslovljava potrebu da se u saradnji sa Ministarstvom saobraćaja i pomorstva dodatno uredi i normira ova oblast, a pozitivna iskustva iz ugovora o sezonskom korišćenju pristaništa opredjeljuju Javno preduzeće da što veći broj pristaništa i privezišta koja su frekventna opredjeli za ustupanje.

**JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE  
MORSKIM DOBROM CRNE GORE**